

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova din ziua de 4 octombrie 2018

SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 36
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 52 din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor. Nr. 315 din 26.09.2018	36 – 37 44
3.	Reexaminarea Legii nr. 102 din 14 iunie 2018 pentru modificarea și completarea articolului 38 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova. (<i>Referitor la proiectul de Lege nr. 154 din 16.05.2018.</i>) Nr. 1502 din 03.07.2018	37 – 39 45
4.	Reexaminarea Legii nr. 75 din 28.04.2017 pentru completarea articolului 111 al Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28 martie 2003. (<i>Referitor la proiectul de Lege nr. 177 din 22.04.2016.</i>) Nr. 1604 din 29.08.2017	42 – 44 45
5.	Reexaminarea Legii nr. 151 din 20 iulie 2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil. (<i>Referitor la proiectul de Lege nr. 268 din 19.07.2018.</i>) Nr. 1804 din 09.08.2018	45 – 61
6.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii ilegale a Fundației „Otwarty Dialog” (Dialog Deschis) și fondatoarei acesteia Ludmila Kozlovska, în treburile interne ale Republicii Moldova și finanțării ilegale a unor partide politice din Republica Moldova. Nr. 298 din 04.09.2018	61 – 88

7.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor (<i>Legea privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor – art. I¹, art. II, art. VIII, anexa</i>). Nr. 218 din 26.06.2018	88 – 91
8.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare. Nr. 233 din 06.07.2018	91 – 96
9.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru completarea Legii concurenței (<i>art. 25¹</i>). Nr. 214 din 25.06.2018	96 – 99
10.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 38 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Nr. 303 din 08.09.2018	99 – 101
11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule – art. 2, 8, 14 ș.a.; Codul contravențional – art. 26, 31¹, 242, 446</i>). Comasarea în lectura a doua cu proiectul de Lege nr. 229 din 05.07.2018, considerat ca proiect de alternativă. Nr. 297 din 08.08.2018	101–106
12.	ORA ÎNTREBĂRILOR Prezentarea răspunsurilor la întrebări: - Prezentarea răspunsului la întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, de către doamna Laura Grecu, președinte al Casei Naționale de Asigurări Sociale, referitor la examinarea cazurilor de refuz din partea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a elibera certificate de confirmare a stagiului de cotizare (de muncă) realizat pe teritoriul Republicii Moldova pentru cetățenii Federației Ruse.	106–108

Adresarea întrebărilor:	
- Întrebarea domnului deputat Fiodor Gagauz, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii, referitor la lucrările de reconstrucție a drumului național M3 pe segmentul Vulcănești–Ciumai.	108–109
- Întrebarea domnului deputat Fiodor Gagauz, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la posibilitatea creării Centrului regional de statistică în Găgăuzia, cu sediul în municipiul Comrat.	109–110
- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Afacerilor Interne, referitor la examinarea cazului privind expulzarea din țară a unui grup de cetățeni turci, profesori ai rețelei de licee „Orizont”.	110 – 111
- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii, referitor la problema privatizării Companiei „Air Moldova”.	111
- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, referitor la punerea în aplicare a Legii nr.303 din 13.12.2013 în partea ce ține de ajustarea ei la noua Lege a condominiului.	111
- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii, referitor la necesitatea revederii Legii nr.1402/2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală, care nu corespunde prevederilor Strategiei naționale de descentralizare și Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016–2020.	111 – 112
- Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, înaintată Guvernului Republicii Moldova, referitor la măsurile pe care urmează să le întreprindă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în anul 2019 pentru prevenirea cancerului glandei mamare.	112 – 113
- Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, înaintată Guvernului Republicii Moldova, referitor la măsurile pe care urmează să le întreprindă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în anul 2019 pentru susținerea pacienților care suferă de diabet zaharat.	113

Ședința începe la ora 10.04.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Valeriu Ghilețchi, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

...

Vă rog frumos să vă luați locul, pentru a începe ședința plenului.

Sînt sigur că astăzi vom avea timp și veți avea posibilitatea să mai comunicați între voi pe parcursul zilei și pe marginea agendei și în afara ei, și în Sala plenului, și în afara Sălii plenului, dar ca să începem ședința plenului, vă rog frumos să vă luați locul.

Iar Secretariatul să ne anunțe care este prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 95 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ceauș Serghei – deplasare, Lupu Marian – deplasare, Smirnov Eduard – concediu medical, Goța Aliona, Juravschi Nicolae, Mihalache Corneliu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Avem cvorumul, este constatat de Secretariat, putem începe, nu înainte, însă, să onorăm Drapelul de Stat, precum o facem de fiecare dată. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

4 octombrie, astăzi, joi, începem ședința plenului. Și înainte de a începe discuțiile și dezbaterile pe marginea ordinii de zi, dați-mi voie să fac câteva anunțuri. Și, în primul rînd, ce ține de zilele de naștere din Parlament. În perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit zilele de naștere următorii noștri colegi, pe care, vă rog frumos să-i felicităm, este vorba de: Serghei Sîrbu, Mihaela Spatari, Elena Gudumac, Vladimir Hotineanu și Iurie Țap. Felicitări, „La mulți ani”. *(Aplauze.)*

Luînd în considerare că doar astăzi avem ședința plenului, aș face anunțurile și ce ține de ziua de mîine, o zi foarte importantă pentru o categorie de profesioniști care își desfășoară activitatea profesională în condițiile nu tocmai cele mai bune, cele mai prielnice, în același timp sacrificînd foarte mult și depunînd eforturi și, bineînțeles, este vorba de

dascăli, este vorba de profesorii noștri. Chiar și aici, în Sala plenului, avem câțiva profesori, pe care, dați-mi voie, pe lângă felicitările colegiale... care vă felicităm cu ocazia Zilei profesorului. Dați-mi voie, din partea Parlamentului și a noastră, a tuturor, să felicităm întreaga comunitate a profesorilor. Fiindcă, cu adevărat, e o profesie nobilă care este desfășurată nu în condițiile cele mai bune. Și cu această ocazie, haideți să aplaudăm și să ne închinăm pentru activitatea lor. *(Aplauze.)*

Și, deoarece, studiile nu poți să le desfășori și fără biblioteci, tot mâine, ziua de 5 octombrie, este și Ziua bibliotecarului, de aceea felicitări și lor. *(Aplauze.)*

Biroul permanent, în ședința sa de ieri, a aprobat un proiect de ordine de zi pe care îl aveți în mape, este o ordine de zi care este propusă pentru o perioadă bisăptămînală, pentru perioada 4–12 octombrie. Pe lângă acest proiect de ordine de zi avem foarte multe propuneri venite din partea grupurilor parlamentare și a fracțiunilor parlamentare, în baza articolului 46 ce ține de demersurile în scris, ca propuneri pentru a fi introduse subiecte pe ordinea de zi.

Luînd în considerare că sînt foarte multe, atunci, să nu vă supărați, dragi colegi, dar o să mergem foarte regulamentar, respectînd timpul acordat de Regulament, pentru a prezenta aceste propuneri și a le supune votului.

Și o primă propunere vine din partea colegilor din Fraacțiunea Partidului Socialiștilor care ...

De procedură, vă rog frumos, domnule Ghimpu, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Avînd în vedere că, ieri, Biroul permanent a respins propunerea mea ca Republica Moldova să părăsească CSI-ul, spuneți-mi , vă rog, cum să fac eu: propuneți dumneavoastră azi sau tot eu propun proiectul?

Domnul Andrian Candu:

Noi am avut o discuție, ieri, la ședința Biroului permanent și am avut o înțelegere amiabilă că dumneavoastră veți face acele demersuri prin Secretariatul Parlamentului, în așa fel încît la următoarea ședință a Biroului permanent pe fiecare subiect care este expus, inclusiv ce ține de CSI, să revenim.

Dacă dumneavoastră insistați ca să fie pus pe ordinea de zi astăzi, să supun votului în plenul Parlamentului, atunci să-mi dați un astfel de demers în scris, potrivit Regulamentului, articolul 46, și, bineînțeles, am să vă dau posibilitatea să vă motivați propunerea și am s-o supun votului.

Vă mulțumesc foarte mult.

Da, domnule Ghimpu, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Avînd în vedere că s-a format Uniunea Interparlamentară Republica Moldova – Ucraina – Georgia și săptămîna viitoare, am înțeles, că-i ședință la Tbilisi, deplasare, sper ca acolo să luați o decizie și n-o să mai fie nevoie ca eu, săptămîna viitoare, să vin cu un proiect în scris.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Bine. O să luăm în considerare. Numai că foarte bine ar fi fost dacă colegii din fracțiunea dumneavoastră ar fi fost membri ai delegației și nu ați fi refuzat participarea la aceste lucrări. Da, ați refuzat. N-ați știut? A, disciplină n-aveți în fracțiune, îmi pare rău. Ridicați stenograma de săptămîna trecută și veți vedea cum ați refuzat participarea în cadrul delegației și în această Adunare Parlamentară.

Vă rog frumos să luați măsuri, domnule președinte.

Dacă vreți, vă ajut. Sînt mecanisme: tăieri de salariu, indemnizații și restul. Nu trebuie? (*Rumoare în sală.*)

Și revenind la articolul... prevederile regulamentare ce țin de propuneri. Propunerea, venită din partea colegilor din Fracțiunea Partidului Socialiștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi, 4 octombrie, a audierilor ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, domnul Ciubuc, ministrului afacerilor externe și integrării europene, domnul Ulianovschi, cu privire la intenția Ucrainei de a construi un complex de hidrocentrale pe râul Nistru.

Domnule Mudreac,

Aveți fix un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Pe parcursul sesiunilor precedente, Fracțiunea Partidului Socialiștilor de mai multe ori a înaintat această propunere în Parlament și o solicitare de a petrece aceste audieri din punct de vedere că este un risc pentru Republica Moldova ceea ce ține de râul Nistru, că este un râu strategic al Republicii Moldova, însă n-a fost acceptată niciodată.

Am așteptat ca să aibă loc ședința comisiilor interguvernamentale, care au avut loc cu două săptămîni în urmă, însă, conform agendei, pe care am studiat-o, nici n-a fost pusă întrebarea anume în ceea ce ține de intenția Ucrainei de a construi aceste hidrocentrale. A fost o ședință, practic, formală, la un nivel foarte jos din partea Republicii Moldova.

De aceea această problemă rămîne ...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

La acest subiect domnul Deliu. Nu?

Domnul Tudor Deliu:

Procedură.

Domnul Andrian Candu:

Supun votului atunci. Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rog frumos, deoarece sîntem înaintea de a număra voturile, dați-mi prezența pe sectoare. Să nu mai facem greșeli ca data trecută, după aia să căutăm voturile care nu ajung sau cele care ajung. Inițial prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Sectorul nr. 2 – 41.

Sectorul nr. 3 – 25.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 2,

Încă o dată, patruzeci și ...

N u m ă r ă t o r i i:

– 41.

Domnul Andrian Candu:

92 de deputați în sală, 47 de voturi sînt necesare pentru aprobarea a astfel de decizii.

Rog frumos, colegi, cine este pentru a introduce pe ordinea de zi de astăzi audierea celor doi miniștri la subiectul care a fost menționat, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să numărați, să vedeți cîte voturi sînt pe fiecare sector.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 6.

– 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 41 de voturi, această propunere nu a fost susținută.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, propunerea, din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal Democrat, ce ține de introducerea pe ordinea de zi a audierilor ministrului economiei și infrastructurii luând în considerare privatizarea Companiei de Stat „Air Moldova”.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății de stat prevede un mecanism foarte clar și coerent în acest context.

Or, pe parcursul ultimului an de zile în presă au fost mai multe informații privind starea deplorabilă de la compania respectivă.

Circumstanțele în care a fost realizată această privatizare, dar și informațiile de ultimă oră, care au apărut în spațiul public, vorbesc despre faptul că... sau sînt învinuiri, sînt aduse argumentări că această companie premeditat a fost adusă la această stare. Deci a fost utilizată o schemă general cunoscută și utilizată pe larg pentru a o prelua.

Pentru a confirma sau infirma aceste argumentări, solicităm audierea ministrului economiei și infrastructurii astăzi, în plenul Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Încă două fracțiuni parlamentare au făcut demersuri în privința acestui subiect. Respectiv, le dăm posibilitatea să se expună. Și mă refer, în mod special, la Frațiunea Partidului Comuniștilor, care solicită la același subiect invitații în plen și organizarea audierilor domnului Prim-ministru Pavel Filip, domnului Chiril Gaburici, ministrul economiei și infrastructurii și ale domnului Baldovici, Agenția Proprietății Publice.

Domnule Reidman,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție.

Domnul Oleg Reidman:

Да, у нас аналогичный запрос, но мы считаем, что приватизация – это следствие, а причиной все-таки является экономическое состоянию предприятия.

Poэтому мы просили бы и настаиваем на приглашении премьер-министра, министра экономики и директора Агентства Proprietății Publice для объяснения, каким образом, из-за каких обстоятельств starea economică a întreprinderii a devenit în așa stare, în așa situație. În așa situație.

Должен сказать, что у Air Moldova ситуация экономическая никогда не была простой, но были даже периоды, когда евроконтроль угрожал прекратить сопровождения...

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm frumos, 10 secunde.

Domnul Oleg Reidman:

...но всегда эти вопросы так или иначе разрешались.

Poэтому мы настаиваем на том, чтобы нам объяснили, из-за каких обстоятельств при такой дороговизне билетов, как нигде, в Air Moldova, да, состояние ее пришло к тому, что ее нужно было продавать.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor la fel există un astfel de demers privind subiectul Air Moldova și chemarea la audiere a domnului Baldovici de la... director general al Agenției Proprietății Publice.

Domnule Țurcan,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Poziția Frațiunii Partidului Socialiștilor este una de principiu. Într-adevăr, în cazul dat noi avem în fața noastră nu, pur și simplu, proces de privatizare, de fapt, vânzarea proprietății statului, vânzarea la un preț mizerabil de 50 milioane de lei, vânzarea în mâinile unei companii destul de strănii, dubioase, care a fost fondată în luna august. Fondatorii de bază, de fapt, ai acestei companii sînt oarecare doi cetățeni ai Republicii Moldova.

Mai mult decît atît, avînd capitalul social de 500 mii de lei, deci ei și-au asumat obligațiunea de a achita toate datoriile, care, de fapt, sînt create în fața „Avia Invest” care astăzi gestionează Aeroportul.

De aceea eu mi-am adus aminte de cuvintele ex-directorului CNA, care a spus că: „O să vedeți, vor veni timpurile cînd banii furați se vor întoarce”.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

La acest subiect.

Doamnă Zotea,

Vă rog frumos.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Ieri, în cadrul Comisiei economie, buget și finanțe, am solicitat personal audierea Ministerului Economiei și Infrastructurii și a Agenției Proprietății Publice ca să ne răspundă la acele întrebări care au fost deja enumerate în plen, cine a stat în spatele privatizării, cum s-a ajuns la falimentul acestei companii și colegii din comisie au votat toți unanim ca săptămâna viitoare, în cadrul comisiei, miercuri, să aibă loc aceste audieri.

De aceea noi susținem și astăzi, în cazul în care se acceptă și invităm și alți colegi deputați care sînt interesați de acest subiect, miercuri să vină în Comisia economie, buget și finanțe.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Toate fracțiunile parlamentare s-au expus pe marginea acestui subiect. Iată de ce voi supune votului.

Cine este pentru a introduce subiectul pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

... e același număr, din cîte văd, dar rog frumos numărătorii totuși să ne dea numărul de voturi.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 6.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 42 de voturi, propunerea respectivă nu a fost acceptată.

Următoarea propunere vine din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat ce ține de introducerea pe ordinea de zi a chestiunii referitoare la audierea ministrului afacerilor interne domnul Jizdan, în legătură cu falsificarea unor documente în cadrul aplicării regimului îndepărtării străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova, conform Legii nr. 200 privind regimul străinilor.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Cazul profesorilor de la rețeaua de licee „Orizont” este bine cunoscut. Între timp, în presă au apărut informațiile, mai bine zis, au fost prezentate deciziile și scrisorile adresate de către Biroul Migrație și Azil către familiile persoanelor care au fost vizate.

Deci este vorba despre scrisori care au plecat de la Biroul Migrație și Azil în data de 10 septembrie, au ajuns la oficiul respectiv care trebuia să le distribuie în data de 11 septembrie și tocmai seara la familiile... sau la destinatari.

Între timp, acești profesori au fost scoși din țară în data de 6 septembrie. Sîntem în prezența falsificării documentelor oficiale, deciziilor despre declararea drept indezirabili și îndepărtarea sub escortă din țară.

În acest sens, Ministerul Afacerilor Interne, în cadrul căruia activează Biroul Migrație și Azil, trebuie să ne dea explicații. Or, este gravă această abordare, acest...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Iurie Țap:

... neadevăr, această minciună...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Iurie Țap:

... care...

Domnul Andrian Candu:

Un minut a expirat.

De aia și v-am... 10 secunde.

Domnul Iurie Țap:

10 secunde.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, încheiați.

Vă rog.

Domnul Iurie Țap:

Credibilitatea autorităților statului și guvernării este, de fapt, la pământ. De aceea trebuie să demonstrăm contrariul sau să fie trași la răspundere cei care au încălcat grav legea.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

La acest subiect?

Doamnă Șupac,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Noi susținem acest demers. Mai mult decât atât, vreau să reiterez ceea ce noi am spus și data trecută. Într-adevăr, noi avem dubii cu privire la aceste documente care au fost semnate de către reprezentanții Biroului Migrație și Azil. Considerăm și noi că putem să vorbim despre o posibilă falsificare a documentelor, având în vedere că, încă o dată reiterez, la data de 7 septembrie, doamna Olga Poalelungi, șefa Biroului Migrație și Azil, a spus în interviul pentru mass-media că dumneaei nu cunoaște nimic despre careva acțiuni în legătură cu acești 7 cetățeni turci și după aia noi aflăm că la data de 4, precum că aceeași persoană, doamna Poalelungi, a semnat aceste decizii cu privire la refuzul la azilul politic...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Am înțeles subiectul.

Vă mulțumim foarte mult.

La acest subiect, domnule Ghimpu?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Această propunere am făcut-o noi, Frațiunea Partidului Liberal, în ședința precedentă.

Din păcate, n-am avut susținerea majorității, sper s-o avem astăzi. Cu atât mai mult, am înțeles că pe ordinea de zi avem un proiect ce ține de formarea unei comisii cu cazul Kozlovska. Cum îi zice? Da, Ludmila Kozlovska.

Eu cred că e mult mai importantă crearea... ceea ce am propus noi, comisiei de anchetă sau măcar ca ministrul să ne dea explicații ce țin de expulzarea acestor cetățeni, întrucât nu există nimic mai important decât drepturile și libertățile fundamentale ale omului și dreptul de a trăi într-un stat democratic.

Mulțumim.

Așa că noi vom susține...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru a aproba și a introduce pe ordinea de zi subiectul legat de audierea ministrului afacerilor interne în legătură cu pretinsa falsificare a acestor documente, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Rog frumos, numărătorii, să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 5.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 41 de voturi, această propunere nu a fost acceptată.

Vă mulțumesc foarte mult.

În continuare, următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal Democrat ce țin de introducerea pe ordinea de zi a audierii președintelui Comisiei Electorale Centrale în legătură cu constatarea de către Curtea Constituțională a depășirii atribuțiilor și declararea neconstituționalității hotărârii CEC privind respingerea înregistrării unui grup de inițiativă populară.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Și dacă îmi permiteți, încă la începutul ședinței am conectat microfonul pentru o întrebare de procedură. Dar, cu părere de rău, nu mi-ați oferit cuvântul.

Și dacă îmi permiteți, înainte de a argumenta solicitarea.

Domnule Președinte,

Noi am dori să cunoaștem dacă nu cumva în Chișinău a fost declarată stare de asediu. Deoarece, venind dimineață la serviciu, ne-am trezit cu

clădirea Parlamentului înconjurată de angajații Ministerului Afacerilor Interne. Pe lângă gardul de milioane, au mai apărut niște gardulețe la o distanță de câțiva metri.

Deputații au fost nevoiți să înconjoare străzile adiacente ca să poată parca mașinile, ca să ajungă la clădirea Parlamentului.

Angajații Ministerului Afacerilor Interne ne direcționau pe diferite străzi, cerînd să ne legitimăm.

Care e cauza că, totuși, Parlamentul astăzi se află înconjurat de angajații Ministerului Afacerilor Interne?

Domnul Andrian Candu:

Din discuțiile care le-am avut astăzi dimineață cu ministrul afacerilor interne la acest subiect, dumnealui mi-a comunicat următoarele: este lege și sînt proceduri pe care le au ei de a asigura instituțiile statului, funcționalitatea instituțiilor statului, în situația în care sînt declarate cîteva proteste și manifestații.

Din informațiile pe care le aveau ei, au considerat, potrivit protocoalelor și procedurilor pe care le au.

Nu decide Președintele Parlamentului sau Secretarul general al Parlamentului astfel de acțiuni.

Ei acționează în baza legii și a protocoalelor de securitate care există.

În situația în care au existat anumite semnale că se pregătesc anumite proteste cu elemente de violență și de agresivitate, ei sînt obligați să ia anumite măsuri.

Nu văd nimic deosebit în a crea toate condițiile necesare pentru funcționarea unei instituții.

Și luînd în considerare că sîntem la propunerile pe ordinea de zi, vă rog frumos atunci să vă pronunțați, stimate domnule președinte Deliu, pe marginea propunerii făcute de a audia președintele Comisiei Electorale Centrale.

Aveți un minut la dispoziție.

Poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ne convingem în ultimul timp că Comisia Electorală Centrală se transformă din autoritatea responsabilă de procesele electorale într-o autoritate politică. Hotărârile care le-au adoptat în ultimul timp ne demonstrează că ei sînt departe de a cunoaște atribuțiile lor legale.

Recent, Curtea Constituțională a adoptat o hotărîre prin care a declarat că hotărîrea... a declarat că ceea ce a decis Comisia Electorală Centrală nu se încadrează în prevederile constituționale. Mă refer la interzicerea înregistrării grupului de inițiativă pentru organizarea referendumului legislativ. Curtea a spus-o franc: „Cetățenii Republicii Moldova au dreptul să organizeze referendumuri legislative.”

Și de aceea, în legătură cu acțiunile pe care le întreprinde Comisia Electorală Centrală, cerem includerea în ordinea de zi a chestiunii privind audierea președintelui Comisiei Electorale Centrale.

Rugăm să fie supusă votului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

La acest subiect dacă sînt propuneri.

La acest subiect?

Domnule Ghimpu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Noi susținem nu doar audierea, dar și eliberarea președintelui CEC-ului.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Nu este așa o propunere, nu pot s-o pun la vot pe moment.

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

La acest subiect. Păcat că în această sală, în forul legislativ suprem al țării, sîntem martorii unor manipulări și unor minciuni crase de care, probabil, istoria Republicii Moldova încă n-a mai cunoscut. (*Rumoare în sală.*)

Cîteva zile în urmă... și ar trebui ca și toți cetățenii să cunoască acest lucru cît de urît... cît de urît unii deputați manipulează.

Pe data de 2 octombrie, Curtea Constituțională, într-adevăr, a emis o hotărîre prin care a dat o interpretare a Constituției.

Și, stimate domnule Deliu, îmi pare foarte rău, nici un cuvînt, nici o virgulă în acea decizie nu se referă la Comisia Electorală Centrală. Curtea Constituțională nu a confirmat absolut nimic cu referire la deciziile

Comisiei Electorale Centrale. Deciziile Comisiei Electorale Centrale pot fi verificate la legalitate de către instanțele de judecată.

Curtea a decis, într-adevăr, că cetățenii Republicii Moldova pot să inițieze referendumuri legislative.

Dar îmi pare foarte rău că nu ați citit mai departe...

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

... doar în condițiile legii...

Și îmi pare foarte rău că nu ați citit punctul 2). „Toate condițiile formale de validitate, formal și material, a procesului de inițiere, cât și oficializarea rezultatelor unui posibil referendum este apanajul Parlamentului Republicii Moldova.”

Îmi pare foarte rău că aici manipulați și nu ați menționat.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, aveți dreptul la replică.

Și după care, voi supune votului.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Știi, domnule Sîrbu, mie mi-i jale de dumneavoastră, din simplul motiv că acea hotărîre a Comisiei Electorale Centrale a fost opera dumneavoastră.

Și dacă vă aduceți aminte despre discuțiile la Comisia juridică, numiri și imunități când dumneavoastră ați perfectat un aviz și ați scris acolo că cetățenii Republicii Moldova nu au dreptul să organizeze referendumuri legislative și acum veniți cu lecții.

Domnule Sîrbu,

Eu v-aș ruga: înainte de a veni cu învinuiri, să vă uitați atent, în primul rînd, în ceea ce scrieți și cui le dați.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Dragi colegi,

Acum voi supune votului introducerea pe ordinea de zi a acestei chestiuni ce ține de audierea președintelui Comisiei Electorale Centrale în legătură cu cele menționate de domnul Deliu.

Și opinia celorlalte fracțiuni ați auzit-o.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Rog frumos numărătorii să se expună.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 22.

Sectorul nr. 2 – 6.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 42 de voturi, această propunere nu a fost susținută.

Vă mulțumesc foarte mult.

În continuare, o altă propunere vine din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor ce ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi a audierilor ministrului sănătății, muncii și protecției sociale – doamna Silvia Radu și ministrului educației, culturii și cercetării – doamna Monica Babuc cu privire la interzicerea frecventării instituțiilor de învățământ a elevilor care nu au fost vaccinați.

Din câte mi-aduc aminte, acest subiect deja a fost dezbătut, inclusiv la precedentă ședință a plenului pe marginea ordinii de zi când se discuta. Și doamna președinte al comisiei de specialitate, doamna Buliga, ne-a dat informație că au fost organizate și audieri la acest subiect.

Dar, bineînțeles, în baza Regulamentului Parlamentului, o fracțiune parlamentară are dreptul să propună pe ordinea de zi subiecte care, bineînțeles, le vom supune votului.

Înainte de toate însă, să vedem care sînt argumentele acestei propuneri.

Domnule Odnostalco,

Aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да, господин Председатель.

Уважаемые депутаты,

На сегодняшний день в обществе самая обсуждаемая тема – это тема недопуска учеников в учебные заведения по причине вакцинации... невакцинации их.

Мы считаем так, и наше мнение следующее: вакцинация – это личное дело, это добровольное дело каждого человека, но дети не должны быть заложниками этой ситуации.

Тем не менее, несмотря на то, что были слушания на базе комиссии, как и сказала госпожа председатель, на сегодняшний день нет решения, что делать с этими детьми, на сегодняшний день Правительство не предоставило механизмов, каким образом эти дети будут получать образование, которое гарантирует Конституция.

Поэтому мы предлагаем здесь, в Парламенте, заслушать двух профильных министров и по-деловому, без эмоций обсудить эту проблему и прийти к решению, что делать дальше.

Наша с вами задача – сделать все возможное, чтобы эти дети попали в школы, при этом соблюдая право на образование и на здоровье.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

La acest subiect – doamna Zotea.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Domnule Președinte,

Cunoaștem, cred că, și toți colegii de aici, că statul trebuie să garanteze dreptul la educație. Am solicitat și noi săptămîna trecută aceste audieri, și este corect ca să nu mai amînăm acest subiect, astfel încît ministrul să vină în fața plenului și să răspundă la toate întrebările și la toate îngrijorările pe care le are și societatea, și noi inclusiv, ca deputați.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

... foarte mult.

Domnule Ghilețchi,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Într-adevăr, subiectul este de o importanță majoră pentru aproape 5000 de copii care astăzi nu pot frecventa școala. Am avut discuții și în cadrul coaliției de guvernare. Eu totuși sper foarte mult să se găsească o soluție de compromis, așa cum am convenit, pentru că dreptul la educație nu poate fi îngrădit, este un drept fundamental, garantat de Constituția Republicii Moldova, garantat de actele internaționale la care noi facem parte.

Un copil poate... sau unui copil poți să-i interzici să vină la școală dacă este bolnav, unui copil sănătos nu poți să-i interzici să vină la școală. Certificatul precum că acest copil este sănătos este suficient ca el să vină la școală. Iar problema vaccinării ar trebui rezolvată în paralel, așa cum am propus, prin discuții cu părinții, prin discuții cu medicii de familie. Să ne asigurăm că toți copiii care vor fi supuși vaccinării sînt sănătoși, nu au contraindicații și în acest fel să eliminăm orice alte reacții care sînt din păcate și aceste reacții generează temeri din partea multor părinți de a-și vaccina copiii.

De aceea eu, pe de o parte, aș vrea să susțin această inițiativă, pe de altă parte, înțeleg că ea poate avea doar și așa un caracter mai mult, cum să zic, politic. Nu cred că e bine să transpunem sau, să zic, transferăm acest subiect în zona politicului.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos, încheiați, 10 secunde.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Închei. Este bine la nivel de executiv să se ia aceste decizii, copiii sănătoși să revină la școală și, în paralel, să fie duse discuții, așa cum spuneam, ca ei să fie vaccinați.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

La acest subiect, doamnă Buliga, vă rog frumos.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Cu titlu de informație. Cu adevărat, în comisie am avut audieri, am avut o prezență largă. Cu regret, unii deputați nu au venit la această audiere.

În rezultatul audierii și informațiilor prezentate de toate ministerele, de toți participanții la aceste discuții, decizia comisiei a fost transmisă Guvernului Republicii Moldova ca să monitorizeze în continuare respectarea drepturilor copiilor la sănătate și la viață, și la educație. De aceea este foarte important ca fiecare autoritate să-și facă misiunea și să vă îndemn să nu politizăm acest subiect.

Ieri, după cîte ați văzut, a fost și o conferință de presă organizată de specialiștii în domeniu. Eu cred că este suficientă informație și acțiuni întreprinse de către autoritățile statului și la această etapă propunem să monitorizăm în continuare cum Guvernul își va onora atît obligațiunile, cît și decizia comisiei.

Domnul Andrian Candu:

La acest subiect, domnule președinte Voronin, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, și nu numai. Eu văd o îngrijorare pe fața dumneavoastră, domnule Candu, de ce Voronin pînă acum nu s-a implicat în discuție.

Eu ascult atent toate propunerile, nu am nimic împotriva statutului deputatului și dreptul deputatului de a propune orișice, dar eu observ că majoritatea acestor propuneri țin de activitatea Guvernului, organelor executive. Noi, organul legislativ, ne implicăm în această activitate, înlocuim acele instituții care trebuie să asigure executarea legilor, executarea normelor.

Cu propunerea referitor la Nistru. Noi vom pierde timp aici, votăm, nu votăm, dar de ce Guvernul nu se ocupă? Sînt tratate internaționale care vorbesc despre aceea ce înseamnă râul de frontieră și ce drept are Ucraina să intre în „forvaterul” râului Nistru dacă noi sîntem de altă parte. Eu ascult toate alte propuneri și văd că acestea țin de... că la noi Guvernul nu-și îndeplinește, nu-și onorează obligațiunile. De aceea Parlamentul, noi, sîntem în locul Guvernului, iată ce se primește la noi. Cu părere de rău. (*Voce din sală.*) Da, nu, acesta nu e Guvern, e Doamne ferește.

Eu îl înțeleg și pe baptistul Ghilețchi cu interesele lui (*rîsete în sală*), dar aici nu merge așa. În primul rînd, e sănătatea omului, pe urmă educația, pe urmă... că eu văd cu educația asta unde ați ajuns voi în acești 30 de ani de independență.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghilețchi,

Aveți dreptul la replică.

Vă rugăm frumos, foarte succint.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule președinte Voronin,

Săptămîna aceasta, dacă nu greșesc, a fost „Ziua oamenilor în etate”. Oamenii în etate ar trebui să fie calificați sau să fie caracterizați și prin bunătate. Adică, eu aș vrea totuși să avem mai multă bună înțelegere cînd vorbim despre niște subiecte de interes național. Ce are apartenența mea confesională cînd este vorba despre un subiect care ține de sănătatea copiilor, de dreptul copiilor de a fi instruiți? În această privință, mi se pare nepotrivită remarca dumneavoastră.

Eu sînt gata să susțin și alte propuneri care vin din partea Partidului Comuniștilor, deși, așa politic și ideologic, avem foarte multe divergențe, dar dacă e un subiect care reprezintă sau în spatele lui stau interese ale copiilor, ale altor cetățeni, atunci ar trebui să depășim aceste divergențe.

Noi am avut relații bune și sper în continuare... dacă nu greșesc, eu și cu dumneavoastră sîntem unicii deputați în acest Parlament care am fost în Parlament doar împreună. Singura diferență este atunci cînd dumneavoastră un timp scurt pînă ați fost ales președinte de țară, dar în rest 1998–2001, apoi din 2009 încoace, noi doi sîntem singuri care am fost permanent în Parlament, de aceea haideți să ne respectăm unii pe alții și atunci cînd e un subiect...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Eu sînt sigur că fiind buni amici, cu o experiență foarte bună, puteți să discutați și în pauză acest subiect.

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Voronin.

Chiar îmi făceam griji. Dacă ați citit pe fața mea îngrijorarea, aveți dreptate. (*Voce din sală.*) În pauză. (*Voce din sală.*) Nu, nu, nu.

Vă mulțumim frumos.

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Cu regret, potrivit regulamentului, acest subiect a fost supus votului săptămîna trecută, respectiv, în următoarele 30 de zile... după expirarea abia a termenului de 30 de zile, potrivit regulamentului, el poate fi pus repetat la vot.

În același timp, voi formula subiectul și propunerea ca acei doi miniștri totuși să pregătească informațiile necesare cu situația la ora actuală. Astăzi ce se întîmplă cu acești copii, cu... în general, subiectul rujeolei și să transmită Biroului permanent pentru săptămîna viitoare informația, ca noi la Biroul permanent să examinăm subiectul și poate, eventual, să revenim în plenul Parlamentului, joi sau vineri, cu informare din partea celor două ministere.

Următoarea propunere vine din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor ce ține de introducerea pe ordinea de zi a audierilor raportului de activitate al grupului de lucru pentru analizarea aspectelor juridico-constituționale și elaborarea proiectului de Lege privind statutul de neutralitate permanentă al Republicii Moldova.

Doamnă Șupac,

Doamnă Bodnarenco,

De la microfonul doamnei Șupac.

Doamna Elena Bodnarenco:

Da, mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, poftiți, aveți un minut la dispoziție.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim.

În conformitate cu articolul 46 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova solicită completarea ordinii de zi pentru ședința în plen a Parlamentului din ziua de astăzi cu audierea raportului de activitate al grupului de lucru pentru analizarea aspectelor juridico-constituționale și elaborarea proiectului de Lege privind statutul de neutralitate permanentă al Republicii Moldova, creat prin Hotărârea Parlamentului din 14 mai 2015.

Reamintim că la sfârșitul sesiunii de primăvară-vară, președintele... noi tot am propus includerea în ordinea de zi a proiectului dat și președintele grupului de lucru a promis că la începutul sesiunii de toamnă-iarnă întrebarea dată va fi discutată în Parlament.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Cine este pentru introducerea acestui subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Următoarea propunere vine din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor de a introduce pe ordinea de zi... completarea ordinii de zi cu proiectul nr. 69 din 1 martie 2018 ce ține de modificarea și completarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Doamnă Șupac,

Vă rog frumos, propunerile dumneavoastră.

Doamna Inna Șupac:

Mai întâi eu vreau să vă reamintesc, domnule Candu, despre promisiunea dumneavoastră privind necesitatea efectuării unui control parlamentar. Și îmi pare rău că Partidul Democrat nu a susținut propunerea anterioară, mai ales că grupul de lucru a fost propus... autorii acestui proiect ați fost, nu știu dacă țineți minte, dumneavoastră, domnule Candu, împreună cu domnul Dumitru Diacov.

Acum propunerea noastră este...

Stimați colegi,

Dumneavoastră știți că în ultima perioadă de timp mass-media afiliată guvernării răspîndește știri cu denumirea „Veniturile moldovenilor cresc”.

Noi cunoaștem cine sînt acești moldoveni, putem să spunem și numele, printre care se regăesc: Guvernatorul Băncii Naționale, directorul ANRE, directorul Agenției Servicii Publice, Poșta Moldovei etc., salariile cărora variază între 40 pînă la 150 mii de lei per lună.

În acest context, reiterăm propunerea pentru includerea unui proiect de lege care presupune limitarea salariilor lunare ale conducătorilor mai multor autorități publice.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a subiectului menționat de doamna Șupac cu argumentele care au fost aduse cu referire la proiectul, în mod special, nr. 69 din 1 martie 2018, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor care sînt în sală nu au susținut această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Următoarea propunere vine din partea Frațiunii Partidului Liberal și se propune audierea, astăzi, a domnului Chiril Gaburici – ministrul economiei și infrastructurii, subiectul audierii constituie prezentarea informației cu privire la activitatea întreprinderilor de stat în general.

Pare-mi-se, după ce am modificat legislația, ministerele nu mai au întreprindere de stat în subordine. Păi, nu mai au, că există o agenție a statului care are toate întreprinderile. De aia poate reformulați cumva altfel? Fiindcă ministerele nu mai au nimic în subordine.

Doamnă Zotea,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

Da, într-adevăr, domnule Președinte, deci solicităm audierea domnului Chiril Gaburici cu prezentarea acestei informații. Fiindcă cunoaștem că șapte din zece, cel puțin, moldoveni activează sau lucrează la stat, ceea ce înseamnă că statul, totuși, rămîne cel mai mare angajator. Însă, din punct de vedere al profitului obținut și rentabilității capitalului propriu, noi vedem că administrarea acestor proprietăți de stat este extrem de defectuoasă și acest lucru l-am văzut și cu „Air Moldova”.

Din cele peste 100 de societăți pe acțiuni, unde statul deține cote, doar 1/3 au înregistrat profit, iar celelalte au marcat pierderi de sute de milioane. Avem, astăzi, întreprinderi care asigură o eficiență și o profitabilitate, restul sînt un balast pentru economia națională. Iar cel mai important este că întreprinderile de stat sînt folosite ca un loc călduț pentru clientelele politice, care nu fac altceva decît să administreze ...

Domnul Andrian Candu:

Mai aveți 10 secunde.

Vă rog frumos.

Doamna Alina Zotea-Durnea:

... acel Consiliu de administrare, unde primesc bani grași de la întreprinderile falimentare.

De aceea solicităm ca domnul Chiril Gaburici să ne prezinte o informație. Să nu ne trezim din nou cu acele întreprinderi date pe câțiva bănuți, astfel încât să ajungem în situația în care toate acele întreprinderi le vindem pe bani puțini.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Am vrut să fac o remarcă răutăcioasă, dar mă abțin, în privința la „Air Moldova”, „Calea Ferată” și restul care au fost administrate de exponenții unui partid. De aia s-ar putea să vină domnul Gaburici să vă dea o informație, că ar urma să vină după aia procurorii aici în sală.

Dar voi supune votului. Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Rog frumos numărătorii, să ne dați voturile pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

– 18.

Sectorul nr. 2 – 6.

– 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 38 de voturi, această propunere nu a fost acceptată.

Vă mulțumesc foarte mult.

Totuși, vom transmite, potrivit stenogramei, Ministerului Economiei și Infrastructurii, dar mai bine-zis Agenției pentru Administrarea Proprietății Publice să pregătească o informație în scris și s-o trimită în adresa fracțiunilor și a Biroului permanent.

De procedură, domnule Ghimpu, vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Vă rog să-mi explicați, în adresa cui ați spus cuvintele acestea „ca să vină procurorul”?

Domnul Andrian Candu:

Am vorbit în general, abstract în privința fracțiunilor și a partidelor.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Ce ține de Ministerul Transporturilor joia viitoare am să vă spun eu cum ați gestionat dumneavoastră, pînă la liberali, acest minister. Toate licitațiile sînt făcute de ministrul PD și azi toate drumurile stau începute sau neîncepute și banii de la BEI sau BERD stau pe poliță fără a fi folosiți. Așa că lăsați vorbele acestea cu procurorul. Procurorul trebuie să vină la dumneavoastră, nu la noi. Și joia viitoare am să vă demonstrez acest lucru.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos să faceți publică informația respectivă, nu neapărat să mi-o transmiteți mie, dar faceți-o publică, asta ar fi cel mai bine. Controlul public ar trebui să existe. Dacă mai ales informația este foarte importantă și pentru Procuratură, vă rog frumos s-o expediați în adresa lor.

Următoarea propunere vine din partea Frațiunii Partidului Liberal, ce ține de introducerea pe ordinea de zi a audierilor în plenul Parlamentului ale doamnei Olga Poalelungi – directorul Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne ce ține atît de expulzarea de pe teritoriul Moldovei a celor șapte persoane de origine turcă, dar și a cetățeanului român George Simion.

Domnule Boțan,

Vă rugăm frumos, un minut la dispoziție pentru argumente.

Domnul Roman Boțan:

Stimați colegi,

Și în septembrie, și în octombrie, în Republica Moldova au avut loc incidente care ridică mari semne de întrebare în privința respectării rigorilor aferente unui stat declarat de drept și democratic, ne referim la bine cunoscutul caz a celor șapte persoane profesori și angajați din administrația rețelei de licee moldo-turce, o parte din ei fiind solicitanți de azil, care au fost expulzați în data de 6 septembrie din Republica Moldova, fără o explicație certă din partea autorităților.

Acest incident a provocat un număr mare de reacții nu doar din partea unor demnitari moldoveni, inclusiv Avocatul pentru Drepturile Omului, dar și din partea unor structuri internaționale, cum ar fi Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Informațiile apărute în spațiul public ridică foarte multe semne de întrebare în privința legalității acțiunilor întreprinse de Biroul Migrație și Azil, fapt care bulversează societatea.

De asemenea, la 1 octombrie 2018, an în care marcăm centenarul Marii Uniri, Biroul Migrație și Azil a declarat persoană indezirabilă pe teritoriul Republicii Moldova pe cetățeanul român George Simion.

Domnilor guvernanți,

Oare mâine urmează să ne alungați și pe noi toți cei care sîntem unioniști și ...

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Roman Boțan:

...luptăm asemenea înaintașilor noștri, dar și ai voștri, cei din anul 1918?

Solicităm audierea doamnei director Olga Poalelungi cu privire la acțiunile întreprinse de Biroul Migrație și Azil pe cele două cazuri.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

Am să supun votului această propunere, însă am să reformulez propunerea, dacă îmi permiteți, deoarece săptămîna trecută a fost pus la vot ce ține de cei șapte cetățeni turci, nu mai poate fi supus votului astăzi, deoarece trebuie să respectăm termenul de 30 de zile. De aia am să reformulez doar în privința audierilor pe subiectul expulzării și/sau a considerării persoanei indezirabile a cetățeanului român George Simion. Asta fiind subiectul.

A fost și audierea doamnei Poalelungi. Am fost anunțat acum de Secretariatul Parlamentului care a precizat între timp.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a subiectului audierii doamnei Poalelungi pe subiectul expulzării cetățeanului român George Simion, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Această propunere nu a fost susținută.

Vă mulțumesc mult.

Următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Libera, ce ține de introducerea pe ordinea de zi a audierilor doamnei Cristina Lesnic, viceprim-ministru pentru reintegrare, subiectul audierii îl constituie prezentarea informației cu privire la acțiunile întreprinse de așa-numita „miliție transnistreană”, care în data de 6 septembrie a reținut funcționarii Agenției Servicii Publice care se deplasau la Biroul de la Tiraspol și Rîbnița ce eliberează plăcuțe neutre de înmatriculare.

Domnule Boțan,

Aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

La 26 iulie 2018 majoritatea parlamentară a adoptat legea care prevede eliberarea de plăcuțe neutre de înmatriculare, lege care, în opinia noastră, subminează suveranitatea Republicii Moldova și efectiv duce la legiferarea regimului separatist prin politica pașilor mici. Krasnoselski însuși menționa că această măsură întărește suveranitatea regiunii.

La 1 septembrie 2018 au fost lansate punctele de înregistrare în orașele Rîbnița și Tiraspol, la evenimentul de deschidere participând doamna Cristina Lesnic, viceprim-ministru pentru reintegrare, și așa-numitul „ministrul de externe de la Tiraspol Ignatiev”.

La mai puțin de o săptămână, în data de 6 septembrie, data la care Dodon se întâlnea la Condrița cu Krasnoselski, funcționarii Agenției Servicii Publice au fost percheziționați ilegal de așa-numita „miliție transnistreană”.

Aceștia au fost blocați aproape jumătate de oră de așa-numitele „posturi de control”, instalate ilegal de către structurile de forță transnistrene. Aceștia le-au percheziționat automobilele de serviciu, le-au ridicat actele de identitate, dar și formularele, ștampilele și alte rechizite de lucru.

Asemenea incidente s-au produs concomitent pe podurile peste râul Nistru, Gura Bîcului, Bîcioc și Rezina, Rîbnița. Incidentul a fost făcut public în data de 14 septembrie, de către delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos, 10 secunde.

Domnul Roman Boțan:

Solicităm audierea doamnei Cristina Lesnic, viceprim-ministru pentru reintegrare, cu privire la acțiunile întreprinse în acest context.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

La acest subiect, domnule Pistrinciuc, vreți să vă expuneți?

Vă rog frumos.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Suplimentar la această chestie. Când se vorbea despre pașii mici care trebuie să-i facem, noi sîntem pentru faptul ca cetățenii de acolo să înregistreze mașinile, să nu fie izolați, în sfîrșit scoasă problema dată. Dar am întrebat: de ce aceste lucruri nu se fac la secțiile respective din Varnița, din raioanele limitrofe în care ei vin să-și perfecteze pașapoartele? Și, iată,

avem primul caz cînd în pericol inclusiv sînt și funcționarii de stat și arată cum o să controleze ei procesul dat.

De aceea, eu consider că este util să discutăm acest lucru în termene, așa, restrînse și să vedem dacă anumite elemente din pașii mici, aceștia pe care-i facem noi, putem să-i ajustăm așa încît să nu riscăm și să nu facem lucruri de care să regretăm pe urmă.

Aceeași chestie putea fi făcută, să vină să-și pună plăcuțele acestea, în oricare din raioanele limitrofe.

De aceea noi susținem această audiere.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Voi supune votului, potrivit Regulamentului, această propunere.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Însă, mă adresez domnului Carpov, președintele Comisiei securitate, națională, apărare și ordine publică, poate găsiți posibilitatea examinării acestui subiect la următoarele ședințe ale comisiei în așa fel încît și toți colegii deputați din comisie, dar nu doar, să aibă informația la zi a celor întîmplate și care sînt pașii pe care-i întreprind autoritățile Republicii Moldova.

Vă rog frumos, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Da. Eu vă mulțumesc, domnule Președinte.

Noi aveam în proiect, pentru activitatea comisiei, să invităm conducerea departamentelor de reintegrare și ministerele aferente pentru, în primul rînd, a discuta cum merge implementarea deci modificărilor legislative pe care le-am adoptat în legătură cu înregistrarea autoturismelor și ultimele evoluții care sînt în contextul deci relațiilor dintre Chișinău și Tiraspol.

Asta va fi în cadrul următoarelor ședințe ale comisiei... audieri.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Înțeleg că nu toți colegii... nu toate fracțiunile sînt reprezentate în comisie. Iată de ce, cînd aveți claritate care este ziua și care este agenda pentru acest subiect, rog frumos să anunțați restul colegilor din fracțiuni sau Biroul permanent, că atunci mai simplu va fi, cu siguranță, să repartizăm materialele.

Secretariatul vă stă la dispoziție. Secretariatul Parlamentului.

Următorul... următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal ce ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi a audierilor doamnei Monica Babuc, ministrul educației, culturii și cercetării. Motivul audierii îl constituie prezentarea informației cu privire la asigurarea instituțiilor preșcolare din învățământ cu educatori și personal auxiliar.

Domnule Carp,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Lilian Carp:

Da.

Stimați colegi,

Într-adevăr, în această săptămână avem o zi frumoasă numită „Ziua pedagogului”, însă, din păcate, la 1 septembrie, nu toate instituțiile preșcolare și-au deschis ușile pentru copii și acest lucru s-a întâmplat din cauza lipsei în multe instituții a educatorilor, a personalului auxiliar și mai ales a lipsei de bucătari.

Noi cunoaștem că dacă în unele instituții la limită lucrează doar un singur bucătar în loc de 3, așa cum prevede legea, indiferent dacă este o instituție mică de învățământ sau vorbim de personalul auxiliar care, în genere, uneori lipsește și din păcate educatorii sau unii din părinți sînt cei care înlocuiesc și repară dacă ceva se strică la grădiniță, dar nu putem trece cu vederea în cazul cînd aceste instituții de învățământ preșcolar nu și-au deschis, în genere, pentru o anumită perioadă ușa pentru a primi copiii.

De aceea solicităm audierea doamnei ministru Monica Babuc referitor la situația de astăzi.

Domnul Andrian Candu:

10 secunde.

Încercați, vă rog frumos, dragi colegi, să vă încadrați într-un minut.

Vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Da. De aceea solicităm audierea doamnei ministru.... ministru Monica Babuc referitor la informația privind numărul de instituții de învățământ, cum sînt asigurate cu personal și care sînt acțiunile ministerului în acest sens.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Batrîncea,
Înțeleg la acest subiect.

Vă rog frumos.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

De mai mulți ani abordăm această problemă că așa-zisele reforme, optimizări, sistemul de salarizare, sistemul de întreținere financiară a școlilor, instituțiilor de educație din țară vor aduce la asemenea rezultate. Și astăzi, într-adevăr, nu avem în sistem peste 2000 de pedagogi, în premieră în 27 de ani de independență a Republicii Moldova. Este o situație alarmantă.

Și vă aducem la cunoștință încă o cifră. Vîrsta medie a profesorilor din țară este de 57 de ani. Sistemul deja de studii superioare, „Creangă” ș.a.m.d., simte lipsa de cadre, material uman tînăr. Statul nu poate motiva tinerii specialiști să vină în sectorul de educație și este problema acelor politici care au fost realizate de către majoritatea parlamentară pe parcursul ultimilor ani.

De aceea bine că poate și întîrziate, dar anumite regrete apar. Și, într-adevăr, haideți să discutăm ce putem face, ce putem propune, cu ce poate veni Guvernul ca să salvăm acea situație... să salvăm sistemul de educație în această situație foarte dramatică și tragică.

Mulțumesc.

Vom susține.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea colegilor.

Și ultima propunere venită în mod regulamentar, făcută de colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor, privind excluderea de pe ordinea de zi de astăzi a subiectului nr. 7, proiectul de Lege nr. 151, care este la reexaminare, privind transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil.

Domnule Novac,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Grigore Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Fracțiunea Partidului Socialiștilor propune excluderea punctului 7 din ordinea de zi de astăzi a ședinței Parlamentului cu privire la reexaminarea Legii nr. 151 din 20 iulie 2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil.

Argumentarea este una foarte simplă. În momentul în care s-a votat această lege au fost încălcate mai multe norme legale, inclusiv Legea Supremă în stat. Este vorba despre articolul 2, articolul 9, articolul 32 și articolul 34 din Constituția Republicii Moldova, dar și, totodată, o normă internațională, este vorba de articolul 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, nemaivorbind despre faptul că nu au fost consultații publice pe acest subiect sensibil pentru cetățenii Republicii Moldova.

Prea multe semne de întrebare pentru ce așa un teren de mare unei ambasade. În rezultatul consultațiilor urma ca Guvernul să identifice un alt teren pe care, mă rog, l-ar accepta și cetățenii că, odată ce au nevoie de teren, se poate și în altă parte, iar acest edificiu... acest teren care este preconizat pentru sport și s-a făcut foarte mult sport în inima capitalei, cred că este oportun pentru a ridica un stadion unde...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Subiectul se află la reexaminare cu argumentele trimise de domnul Președinte Dodon. Sînt sigur că pe unele din ele le-ați citat chiar din demersul dumnealui. Bineînțeles, voi supune votului.

Înainte însă, opinia Frației Partidului Comuniștilor și a domnului președinte Voronin.

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, la întrevvedere de rămas bun cu domnul ambasador al Statelor Unite James Pettit, eu direct l-am întrebat, zic: „Dumneavoastră o să acceptați această mită pe care v-o propune actuala guvernare în acele condiții acestui stadion de 5 hectare?” El a spus: „Nu, încă noi n-avem decizia respectivă, noi încă ne consultăm”.

Atît, domnule Candu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Cine este pentru excluderea de pe ordinea de zi a subiectului legat de reexaminarea Legii nr. 151 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

Aici s-a încheiat, după o oră de discuții, subiectele legate de propuneri la ordinea de zi.

Iată de ce, supun votului ordinea de zi făcută de...

De procedură, domnule Batrîncea, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Chiar am avut răbdare în această oră și am așteptat când, totuși, vom vedea cum se transpune în viață, se realizează hotărîrea de joia trecută a plenului Parlamentului.

Majoritatea deputaților au votat joia trecută pentru desfășurarea la următoarea ședință, adică astăzi, a audierilor Procurorului General, șefilor de la Procuratura Anticorupție, CNA privind subiectul cred că cel mai important pentru... de interes public – recuperarea miliardelor furate din sistemul bancar.

Bineînțeles că hotărîrea Parlamentului este una foarte clară.

Și nu înțelegem de ce noi, pur și simplu, ignorăm acest subiect, domnule Președinte Candu. Deoarece Parlamentul nu a aprobat alte hotărîri, alte decizii și nu a schimbat formula privind realizarea acestei hotărîri.

Am văzut luni... această săptămînă în zi de luni că domnul Procuror General a spus că nu va veni în plenul Parlamentului. Încercăm să înțelegem de ce. De ce? De aceea că Parlamentul își exercită... mă rog, suveranitatea națională prin mandatul său. Avem tot dreptul să audiem Procurorul General la acest subiect foarte sensibil de interes național. Considerăm că Procurorul General, prin refuzul său, practic, a încălcat mai multe articole din Constituția Republicii Moldova.

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Totodată, am văzut refuzul doar de ieri al șefului de la CNA, adică cu o zi înainte de audieri. Dumnealui nici nu a găsit necesar măcar din ziua de luni să informeze Parlamentul, adică cu o zi înainte a spus că dumnealui are în agendă ceva important.

Dar ce poate fi mai important decît voința Parlamentului de a-l audia pe dumnealui, fiind funcționar de stat, ca și Procurorul General.

Domnule Candu,

Noi insistăm ca dumneavoastră să ne oferiți răspunsuri și să fie audiați astăzi acești funcționari de stat, dar să fie și respectată hotărârea Parlamentului de joia trecută.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Credeam că s-a discutat aproape 45 de minute subiectul ăsta ieri la Biroul permanent și a fost o claritate.

Este adevărat, urma să se voteze în plenul Parlamentului.

N-ați lăsat nici să termin pînă la capăt propoziția și intențiile care le-am avut eu să le supun votului, inclusiv în privința audierilor.

De procedură, înțeleg că sînt, înainte de a supune votului.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog frumos.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Președinte al Legislativului,

Ceea ce urmează să spun se referă nu la domnul ministru al afacerilor interne, dar la conducerea Parlamentului. Eu sînt foarte revoltată de ceea ce s-a întîmplat dimineață. Parlamentul Republicii Moldova nu este fortăreață și nu ne aflăm pe timp de război.

Cu ce ocazie un polițist oarecare să-mi ceară pe Sfatul Țării, subliniez, pe Sfatul Țării, să mă legitimez, iar asistentei mele să-i spună să se ducă acasă că azi este zi de odihnă?

Spuneți-mi, vă rog, domnule Președinte al Parlamentului, dacă gardul care a fost instalat pe carosabil nu pune în pericol securitatea celor care protestează și chiar a trecătorilor?

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Țap,

Aveți ceva de procedură înainte de a supune votului ordinea de zi?

Vă rog frumos.

Domnul Iurie Țap:

Nu este de procedură.

Comentariu la subiectul care a fost invocat de către domnul Batrîncea. În acest context, chiar dacă ieri noi am discutat în cadrul ședinței

Biroului permanent, voiam să expun poziția Frațiunii Partidului Liberal Democrat.

Or, scrisoarea semnată de către Procurorul General, adresată Președintelui Parlamentului, de fapt, este o manipulare crasă. Parlamentul nu cere raport de subordine a Procuraturii Generale.

Voi aminti, stimați colegi, că majoritatea parlamentară a refuzat audierea Raportului Procuraturii Generale pentru anul 2017, prevedere expres care se află în Legea cu privire la Procuratură.

Deci Parlamentul este cel care răspunde în fața cetățenilor pentru a cunoaște situația, inclusiv pe acest subiect, pentru a putea lua atitudine. Pentru a putea apăra interesele cetățenilor Parlamentul poate și trebuie să audieze.

Cu atât mai mult că Constituția... fac trimitere (*voce nedeslușită din sală*) spune foarte clar că poate organiza audieri în toate subiectele de interes deosebit pentru cetățeni.

Iată de ce, noi insistăm asupra acestor audieri.

Cu atât mai mult, spuneam: în luna mai, Procurorul General, Procurorul Anticorupție și șeful CNA-ului au prezentat așa-numita strategie de recuperare. Nimeni nu le-a cerut-o. De ce atunci au mers, au prezentat această strategie, iar acum spun că nu au treabă?

Pentru că noi, de fapt, spunem clar: a fost investigat ceea ce ține de partea problemei așa-numitelor credite fără de... neacoperite, iar problema, de fapt, furtului miliardului, perioada noiembrie 2014, așa cum scrie în Memorandumul de înțelegere: „Mijloacele scoase fraudulos în afara țării”. Acest subiect, practic, nu a fost investigat.

Spuneam: Procuratura Generală, în raportul său, spune că instanța de judecată i-a recalificat învinuirea înaintată lui Șor, spunând că este o decizie vădit ilegală. În acest context, trebuie să se facă lumină și Parlamentul trebuie să ia atitudine, trebuie să ia partea cetățenilor.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dragi colegi,

Următoarele subiecte se supun votului. În primul rând, ordinea de zi care...

Domnule Carp,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Da. Stimați colegi,

Noi, cu adevărat, mai ales că în presă a apărut mai multă informație despre faptul că 90% din banii care au fost fraudauți, în principiu, s-a găsit sursa. Și vă dau crezare, n-am cum să nu vă cred. Totodată, dau crezare și Primului-ministru cînd a spus că, din păcate, 90 îs poate oameni cinstiți, dar întîmplător au nimerit în această listă.

Noi doar nu am vrut să auzim foarte multe, noi n-avem nevoie de nume, porecle ș.a.m.d. dintre acei care au furat. Noi vrem să știm dacă este adevărat că au fost găsite aceste 90% din sumă, dacă sînt mecanismele de a întoarce acești bani, ca să bucurăm lumea că n-o să mai fie nevoiți să întoarcă... pe umerii lor această sumă... și vom putea investi banii ăștia... care trebuie să fie pentru întoarcerea miliardului... în loc să-i plătim aiurea, noi o să știm foarte clar că vor merge la drumuri bune, vor merge la edificii sportive, vor merge la pensii, vom îmbunătăți condițiile de viață... Noi asta am vrut să știm, cu adevărat, a fost găsită sursa 90% sau, pur și simplu... Și să vedem care sînt mecanismele ca să-i întoarcem, dacă au fost găsite.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Se supune votului ordinea de zi care a fost propusă de Biroul permanent.

Vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți au susținut aprobarea ordinii de zi.

Vă mulțumesc frumos.

Putem să trecem la lucru foarte curînd.

În privința audierilor, așa cum a fost menționat, la Biroul permanent de ieri a fost luată decizia... nu a fost luată decizia, a fost discutat subiectul audierilor și luată ca și act informația care a parvenit din partea instituțiilor: Procuratura Generală, CNA și restul.

Față de demersul Procurorului General au fost discuții, putem continua discuțiile cît vreți și în plenul Parlamentului. Nu cred că vom avea o finalitate.

Iar ceea ce ține de CNA, care este gata să vină să prezinte informația, rugămintea lor a fost doar, pur și simplu, să fie amînat pe săptămîna viitoare, inclusiv a audierilor Băncii Naționale a Moldovei, luînd în considerare Misiunea MONEYVAL care se află astăzi și zilele acestea la

Chișinău. Respectiv, foarte multe resurse materiale și resurse umane sînt implicate în discuțiile cu cei din partea Misiunii MONEYVAL.

Iată de ce, propunerea era ca subiectul respectiv a audierilor să fie amînat pe săptămîna viitoare și, bineînțeles, luînd în considerare demersurile care au venit, să fie limitat în formatul CNA și Banca Națională.

Se supune votului astfel această propunere.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut amînarea audierilor în formatul corespunzător pentru săptămîna viitoare.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, se... (*Gălăgie în sală.*)

Este ora 11 și un sfert.

Chiar vă rugăm frumos, domnule Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Nu-i nimic grav, domnule Președinte.

Oamenii așteaptă 4 ani să se facă dreptate și să vadă cine a furat aceste miliarde. Oamenii au plătit și „Kroll-1”, și „Kroll-2”.

Și noi trebuie să ne așteptăm ca domnul Președinte Candu să publice pe blog „Kroll-2” ca oamenii să afle adevărul.

Nu-i nimic strașnic, dacă mai vorbim încă 30 de secunde.

În primul rînd, după procedură, s-a votat de către majoritatea deputaților aleși, săptămîna trecută, desfășurarea acestor audieri în format cu participarea Procurorului General. Urmează să fie anulat, dacă dumneavoastră considerați așa, votul precedent și eu vreau să văd, și noi dorim să vedem dacă deputații, acei care au votat pentru aceste audieri, sînt gata să-și retragă votul. Și dacă chiar și dînșii au plecat, respectiv, nu poate exista în acest plen majoritatea deputaților care anulează această hotărîre.

Și eu vă rog să fie făcută claritate juridică aici înainte de a anunța poziția fracțiunii.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Cu majoritatea simplă, în plenul Parlamentului astăzi a fost luată decizia privind amînarea audierilor pentru săptămîna viitoare și schimbarea formatului.

Trecem la ordinea de zi care a fost aprobată de plenul Parlamentului. Și primul subiect este **proiectul de Lege privind modificarea**

articolului 52 din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor, proiect aflat în lectura a doua.

Vă rugăm frumos, doamnă președinte Apolschii, vă rugăm frumos să supun prezentării raportul comisiei.

Vă rugăm frumos, primul subiect pe ordinea de zi.

(Deputații Frațiunii Partidului Socialiștilor din Republicii Moldova, în semn de protest, părăsesc Sala de ședințe.)

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege nr. 315 în lectura a doua. Vreau să vă aduc aminte că proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 27 septembrie 2018.

Comisia a examinat... în perioada pregătirii proiectului pentru lectura a doua a parvenit un singur amendament de la deputatul Sergiu Sîrbu și se conține în sinteză care este parte integrantă la raport și vizează data intrării în vigoare a acestuia.

În rezultatul dezbaterilor, comisia, cu votul majorității, propune adoptarea proiectului de Lege nr. 315 din 26 septembrie 2018 în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări la acest subiect.

Încheiem astfel dezbaterile la proiectul nr. 315 din 26 septembrie 2018 și vor reveni la procedura de vot pe care, dragi colegi, vă propun ca prima procedură de vot să fie la ora 12.00. Eu cred că noi vom avea destule proiecte de legi pe care le vom examina în cele 45 de minute rămase pînă la ora 12.00 și ce mai rămîne, bineînțeles, la următorul exercițiu de vot.

Următorul subiect care se supune examinării și dezbaterii în plenul Parlamentului este subiectul nr. 4, **Legea nr. 102 din 14 iunie 2018 pentru modificarea și completarea articolului 38 din Codul audiovizualului. Lege care a fost expeditată de Președintele Dodon pentru reexaminare.**

Vă rugăm frumos, domnule Hotineanu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, să ne prezentați raportul comisiei.

Da, cer scuze, cer scuze, îl avem pe domnul Lebedinschi, care va prezenta opinia... cer scuze, opinia Președintelui.

Vă rugăm frumos, poftim.

Domnul Maxim Lebedinschi – *consilier în domeniul juridic și relațiilor instituționale, reprezentant al Președintelui Republicii Moldova în relațiile cu Parlamentul și Guvernul:*

Vă mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Stimați deputați,

La 14 iunie 2018 Parlamentul a adoptat Legea nr. 102 pentru modificarea și completarea articolului 38 din Codul audiovizualului. Ca urmare a examinării acestei legi, a fost constatat că la articolul 2 al legii adoptate a fost stabilit că respectiva lege urmează să intre în vigoare la momentul adoptării acesteia.

Din păcate, această formulare vine în contradicție cu prevederile articolului 76 din Constituție, la fel, cu prevederile Hotărârii nr. 32 din 29 octombrie 1998 a Curții Constituționale privind interpretarea articolului 76.

Astfel, Curtea a statuat că legea are putere juridică și este aplicabilă cu începere de la data publicării ei în Monitorul Oficial sau cu începere de la o dată ulterioară publicării acesteia.

Astfel, considerăm că carențele invocate urmează a fi lichidate. De altfel, s-ar primi că Parlamentul, de fapt, va adopta o lege care, la moment, nu poate exista.

Vă mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Și în continuare, viziunea comisiei.

Domnule Hotineanu,

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Legea nr. 102 din 14.06.2018 privind modificarea articolului 38 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova a fost reexaminată în conformitate cu remiterea în Parlament de către Președinte a acestui proiect de lege.

Urmare a prezentării obiecțiilor Președintelui Republicii Moldova și discuțiilor ulterioare, comisia, cu votul unanim al membrilor prezenți (8 „pro”), își menține decizia de susținere a Legii nr. 102 din 14.06.2018, cu acceptarea obiecției Președintelui, și propune plenului Parlamentului reexaminarea și adoptarea acesteia.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei. Iată de ce încheiem dezbaterile la acest subiect.

Cer scuze. De procedură, domnule președinte Voronin, vă rog frumos.

Doar vroiam să fac anunțul că votul la acest subiect va fi la ora 12.00.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Candu,

În sală au rămas 34 de deputați. Dumneavoastră aveți dreptul să prelungiți ședința?

Domnul Andrian Candu:

Dacă dumneavoastră sesizați că nu există cvorum, bineînțeles, voi solicita din partea numărătorilor să ne dea prezența în sală.

Vă mulțumesc foarte mult.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală pentru a constata existența sau inexistența cvorumului.

Numai puțin, domnule Dudnic, să vină numărătorii în sală. (*Voce din sală.*)

Da, dar sînt numărători oficiali, domnule Voronin. Nici eu nu pot să-i număr, cu regret. Cu regret, că de aici îi văd mai bine.

Noi sîntem în proces de elaborare și de inițiere a noului Regulament al Parlamentului și cu siguranță acest subiect legat de cvorum la dezbateri va fi revizuit, deoarece în toate parlamentele, inclusiv în Congresul Statelor Unite sau alte parlamente din țările occidentale, inclusiv în Parlamentul European se constată cvorumul doar la vot. Dar, potrivit regulamentului actual, aveți dreptate, trebuie să dezbaterem subiectele tot cu cvorum.

De aceea anunț pauză de 5 minute și vă rugăm frumos Secretariatul să închideți cantina și pe toți deputații să-i trimiteți înapoi la lucru.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Andrian Candu:

... o să ne dați prezența în sală.

Domnule Dudnic,

S-a aprins microfonul dumneavoastră, sînteți numărătorul astăzi, vă rugăm frumos să ne ajutați cu numărarea.

Doamnă Apolschii,

Vă rugăm frumos, pentru sectorul nr. 2.

Domnule Carpov,

Vă rugăm frumos, pentru sectorul nr. 3.

Toți colegii,

Vă rog frumos să luați locul.

Aveți fiecare locul vostru, așezați-vă, vă rugăm frumos.

Secretariatul,

Vă rugăm frumos să închideți cantina, restaurantul și blocați ușile la ieșirea din plen. (*Rumoare în sală.*)

Parlamentul deja e blocat. Acolo ne-am asigurat, domnule Carp. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Dudnic,

Vă rugăm frumos.

Domnul Corneliu Dudnic:

Domnule Președinte,

În primul rînd, cred că închiderea cantinei o să fie declarată neconstituțională. Asta o dată.

Și doi.

Sectorul nr. 1 – 3 persoane.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 1 – 3 persoane.

Sectorul nr. 2?

Doamna Raisa Apolschii:

– 27. Dacă ...

Domnul Andrian Candu:

27?

Vă mulțumesc.

Sectorul nr. 3?

Domnul Eugen Carpov:

– 15.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3 – 15?

45 de deputați în sală, nu e cvorumul.

Anunț pauză pînă la ora 14.00 și convocăm de urgență Biroul permanent.

Vă mulțumesc mult.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

... Vă rog frumos să vă luați locul.

Toți colegii, vă rog frumos să treceți în sala plenului să vă luați locul.

Rog numărătorii, pentru sectorul nr. 1 îl rugăm frumos pe domnul Corneliu Dudnic astăzi să ne ajute, pentru sectorul nr. 1, dumnealui să numere.

Pentru sectorul nr. 2, bineînțeles, domnul Sîrbu și pentru sectorul nr. 3 – domnul Mocanu.

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4 persoane.

Sectorul nr. 2 – 33.

– 17.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 54 de deputați în sală. Putem începe, avem cvorum.

Și vreau să vă readuc aminte că pînă la pauză a fost examinat primul subiect, proiectul nr. 315 din 26 septembrie 2018 și ultimul subiect care a fost examinat este Legea nr. 102 din 14 iunie 2018.

În continuare, îl rugăm pe domnul Hotineanu să ne prezinte... cer scuze, domnul Lebedinschi.

Noi am încheiat dezbaterea pe subiectul nr. 4, Legea nr. 102. Nu au fost întrebări, nu au fost obiecții. Subiectul a fost închis, încheiate dezbaterea.

Și acum subiectul nr. 5, **Legea nr. 75 pentru completarea articolului 111 din Codul muncii al Republicii Moldova.**

Domnul Lebedinschi, din partea Președinției Republicii Moldova, ne prezintă argumentele Președintelui Dodon la reexaminarea subiectului.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc mult, stimate domnule Președinte.

Stimați deputați,

La data de 28 aprilie 2017 Parlamentul a adoptat Legea nr. 75 pentru completarea articolului 111 al Codului muncii al Republicii Moldova, adoptat la 28 martie 2003, pe care ulterior a remis-o spre promulgare domnului Președinte.

Prin legea în cauză se propune completarea articolului 111 alineatul (1) din Codul muncii cu litera g¹) cu următorul cuprins: „Ziua Europei”.

După cum este bine cunoscut, Codul muncii stabilește ziua de 9 mai drept Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru Independența Patriei, acest eveniment regăsindu-se pretutindeni în lista sărbătorilor naționale.

Tradiția de a marca ziua de 9 mai este bine statornicită în întreaga noastră societate. Ziua de 9 mai nu reprezintă doar o aliniere spirituală pentru cetățenii acestui stat, ci marchează deznodământul unei terori globale, sfârșitului celui de-al Doilea Război Mondial în care și-au pierdut viața circa 60 milioane de oameni, nemijlocit 300 mii de moldoveni.

Camarazii celor căzuți, veteranii, descendenții eroilor celui de-al Doilea Război Mondial sînt și astăzi printre noi, fapt ce nu ne permite moral să diluăm prin metode artificiale solemnitatea și importanța acestei zile.

De altfel, Ziua Europei este marcată de către Consiliul Europei la 5 mai, și doar prin formalism la 9 mai de către statele Uniunii Europene.

Ținînd cont de faptul că Republica Moldova nu este membru al Uniunii Europene și că aceste două sărbători se contrapun, Ziua Europei poate fi marcată odată cu Consiliul Europei, adică la data de 5 mai.

Se cunoaște că Uniunea Europeană celebrează, de facto, ziua cînd a fost propusă prin Declarația Schuman înființarea Comunității europene a cărbunelui și oțelului, comunitate cu care, din punct de vedere istoric, Republica Moldova nu are tangențe.

Totodată, Ziua Europei marchează și promovează unitatea în rîndul europenilor, analogic, celebrarea acesteia în Republica Moldova nu trebuie să promoveze disonanțe sociale.

În acest sens, deciziile luate în privința unor subiecte sensibile pentru societate nu pot avea doar o conotație politică, ci urmează a fi însoțite de argumente istorice bazate pe adevăr, respect, compasiune și, nu în ultimul rînd, pe rațiune. Or, legea menționată vine să reflecte voința poporului nu viceversa.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa Președinției și a domnului Lebedinschi.

Vă rugăm frumos, domnule Hotineanu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile articolului 74 din Regulamentul Parlamentului, a reexaminat Legea nr. 75 pentru completarea articolului 111 al Codului muncii al Republicii Moldova, prezentată spre reexaminare de către Președintele Republicii Moldova prin scrisoarea nr. 01/1-06 din 30 mai 2017, înregistrată în Parlament cu nr. 1604 din 28.08.2017.

Urmare a prezentării obiecțiilor Președintelui Republicii Moldova și discuțiilor ulterioare, comisia, cu votul majorității membrilor – 6 „pro”, 2 „împotrivă”, își menține decizia de susținere a Legii nr. 75 din 28.04.2017 și propune plenului Parlamentului reexaminarea și adoptarea acesteia.

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Am finalizat...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări, domnule Hotineanu.

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie dezbaterile la proiectul numărul... de fapt, este Legea nr. 75 din 28 aprilie 2017 pentru completarea articolului 111 al Codului muncii, cu

referire la proiectul nr. 177 din 22 aprilie 2016, subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi.

Se încheie astfel dezbaterile.

Și vreau să vă anunț, dragi colegi, că la ora... cam două ore în urmă a avut loc ședința Biroului permanent. Subiectul a fost, bineînțeles, pe care probabil îl știți, legat de disciplina în Sala Plenului și a fost luată decizia de a reveni la practica anterioară, care, de fapt, este și una regulamentară, de a exercita votul imediat după fiecare dezbateră a proiectului de lege în așa fel încât să nu mai fie, cu regret, de altfel, să nu mai fie stabilită ora votului, fiindcă asta a creat mai multă flexibilitate care a dus, cu regret, la lipsă de disciplină.

Avem 3 subiecte deja examinate.

De aceea propun, în baza deciziei Biroului permanent, să trecem la procedura de vot.

Vă rugăm frumos, toți deputații să fie pregătiți. Numărătorii să fie pregătiți, deoarece sînt voturi de lectură a doua, legate de reexaminare, și le voi supune votului.

Pentru asta, vă rog frumos să vă așezați, să vă luați locul.

Potrivit Regulamentului, procedura de vot presupune fiecare deputat la locul său.

Un minut-două la dispoziție pentru a ne pregăti.

Numărătorii sînt pregătiți și trecem la procedura de vot.

Se supune votului... **se supune votului** primul subiect de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea articolului 52 din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor, proiectul nr. 315 din 26 septembrie 2018, proiect aflat în lectură a doua. Vot pentru lectură a doua.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 11...

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 52 din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor a fost votat în lectură a doua și ultima.

Se supune votului aprobarea subiectului nr. 4, a **Legii nr. 102 din 14 iunie 2018 pentru modificarea și completarea articolului 38 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova. Este vot pentru... este procedura de reexaminare și vot pentru a susține repetat acest proiect de lege sau această lege.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să verificați care este votul pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

– 11.

Domnul Andrian Candu:

52 de voturi. Legea nr. 102 din 14 iunie 2018 a fost susținută în mod repetat și va fi expediată Președintelui pentru promulgare.

Subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi, **vot pentru susținerea repetată a Legii nr. 75 din 28 aprilie 2017 pentru completarea articolului 111 din Codul muncii.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

Vă aduc aminte, este vot pentru Ziua Europei.

Ați înțeles, și numărătorul la fel.

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, Legea nr. 75 din 28 aprilie 2017 a fost susținută, în mod repetat, de Parlament.

Următorul subiect care se propune pentru a fi examinat în plenul Parlamentului, reexaminat, de fapt, este subiectul nr. 7 de pe ordinea de zi **cu referire la Legea nr. 151 din 20 iulie 2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil.**

Îl rugăm foarte mult, inițial, pe domnul Lebedinschi să ne prezinte argumentele Președintelui Republicii Moldova.

Și, ulterior, domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte argumentele comisiei.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Stimați deputați,

Referitor la Legea nr. 151 din 20 iulie 2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil, parvenită spre promulgare, reiterăm că nu se acceptă aceasta, în principiu, fiind vorba despre înstrăinarea Complexului Sportiv „Stadionul Republican” și aducem, în acest sens, următoarele argumente.

Complexul Sportiv „Stadionul Republican”, pe parcursul mai multor decenii, a fost arena principală a sportului autohton, devenind astfel în conștiința socială un simbol național. (*Gălăgie în sală.*)

Începând cu anul 2006, societatea a fost informată că obiectul respectiv va fi reconstruit. În acest sens, au fost adoptate și un șir de hotărâri ale executivului, precum: Hotărârea nr. 814/2006, nr. 1170/2006, nr. 113/2008, nr. 164/2014, toate având drept obiect renovarea/reconstrucția Stadionului Republican, ultima referindu-se și la Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2014.

Odată ce ideea de reconstrucție a Complexului Sportiv, a fost formată și acceptată de majoritatea absolută a societății, la schimbarea acesteia se cerea să fie aflată opinia cetățenilor, dacă nu chiar desfășurarea unui referendum. În acest caz, s-a acționat complet invers – autoritățile au ignorat cu desăvârșire cetățenii și părerea lor referitor la subiectul dat.

Proiectul de lege a fost în grabă înregistrat în Parlament la 19 iulie 2018 și votat deja în două lecturi în ziua imediat următoare, fără ca să fie consultați locuitorii capitalei și... societatea civilă. Astfel, au fost încălcate un șir de prevederi constituționale, cum ar fi: articolul 2 alineatul (1) în partea ce ține de exercitarea dreptului la suveranitate de către popor, articolul 9 alineatul (2) care interzice folosirea proprietății în detrimentul drepturilor și libertăților omului, articolul 32 ce vizează libertatea opiniei și exprimării, articolul 34 care vizează dreptul cetățenilor de a participa la administrarea treburilor publice.

Concomitent, au fost încălcate și un șir de acte internaționale la care țara noastră este parte. Și aducem drept exemplu articolul 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care statuează că orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale. De altfel, și cadrul legal impune consultarea opiniei cetățenilor la adoptarea unor astfel de decizii de interes major.

Menționăm că Concepția privind cooperarea între Parlament și societatea civilă, adoptată prin Hotărîrea nr. 373/2005, și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și Regulamentul Parlamentului prevăd necesitatea dezbaterii publice a unor astfel de subiecte.

La fel, a fost expusă deja și public opinia domnului Președinte referitor la acest subiect și reiterăm faptul că terenul Stadionului Republican trebuie să rămână la dispoziția cetățenilor, inclusiv posibil ca centru cultural-sportiv, de agrement, însă în strictă conformitate cu voința societății.

Suplimentar, constatăm că legea în cauză este adoptată cu abateri de la cadrul legal național și conține un șir de erori și neclarități. Astfel, un prim exemplu este denumirea legii, care nu indică concret bunul imobil ce urmează a fi transmis. Prin urmare, însuși titlul contravine prevederilor articolului 42 alineatul (2) din Legea nr. 100 cu privire la actele normative, care stabilește că denumirea actului normativ trebuie să exprime cu claritate obiectul reglementării. Această lipsă de precizie denotă o dată în plus dorința de a oferi cât mai puțină transparență deciziei respective.

Articolul 1 din lege afirmă că se permite desființarea Stadionului Republican proprietate publică a statului, însă în condițiile când Legea nr. 330/1999 cu privire la cultura fizică și sport, prin articolul 29 alineatul (2¹), stabilește clar că modificarea destinației sau desființarea bazelor sportive se interzice și se sancționează conform legislației în vigoare. (*Rumoare în sală.*) Astfel Legislativul, în temeiul principiilor de bază ale statului de drept prevăzute la articolul 1 alineatul (3) din Constituție, nu urma să adopte decizia privind desființarea Stadionului Republican. Pe lângă aceasta, în pofida articolului 131 alineatul (6) din Constituție, care prevede că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare, Legislativul a aprobat distrugerea Stadionului, fără a identifica sursele pentru finanțarea lucrărilor de demolare a construcției încă existente.

Articolul 2 stipulează că se permite transmiterea terenului cu derogarea de la prevederile articolului 23 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, cu toate că nici articolul 23, nici legea vizată în general, nu sînt aplicabile cazului dat, fiindcă, după cum denotă articolul 3 litera b) din legea parvenită spre promulgare, este vorba nu de privatizare, ci de vînzarea-cumpărarea terenului. În cazul dat, era aplicabilă Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ al terenului, și nu Legea privind deetatizarea proprietății publice. (*Gălăgie în sală.*) În cazul dat, există o disonanță ori obiectul, de fapt, al tranzacției urmează a fi vînzarea-cumpărarea pămîntului, al cărei procedură urma a fi stabilită și conform articolului 4 din Legea nr. 1308.

În subsidiar, articolul 2 nu corespunde principiului clarității legii stabilite de articolul 23 din Constituție, deoarece nu precizează destinatarul și nu prevede clar cui anume îi va fi înstrăinat terenul cu suprafața de 5 hectare. Prin formularea dată am mai putea înțelege că, de fapt, beneficiarul tranzacției ar fi întreprinderea care va construi Ambasada Statelor Unite, și nu nemijlocit Ambasada SUA.

Neclare și interpretabile sînt și reglementările ce țin de prețul terenului. Pe de o parte, articolul 2 stabilește clar că acesta va fi prețul de piață, pe de altă parte, articolul 3 pune în sarcina Guvernului negocierea prețului.

Din punct de vedere al teoriei economice și în spiritul articolului 5 din Codul fiscal, prețul de piață reprezintă valoarea de piață a bunului la data evaluării lui, formată prin interacțiunea cererii și ofertei... de pe piața comerțului a mărfurilor identice. Odată stabilit, el nu mai poate fi negociat.

În viziunea noastră, în cazul dat, se cerea ca Guvernul să fi evaluat prețul de piață al terenului pînă la prezentarea proiectului de lege în Parlament, ca deputații să poată lua decizia în cunoștință de cauză, pronunțîndu-se și asupra acceptării sau neacceptării ofertei stabilite.

Este discutabil însuși dreptul administrației publice centrale de a dispune de terenul din strada Tighina nr. 12, în condițiile cînd Codul funciar stabilește clar, prin articolul... 42, că terenurile din municipii se află în proprietatea municipală. Deoarece această prevedere legală era deja în vigoare la data adoptării Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, terenul respectiv urma a fi transmis, conform prevederilor articolului 15, în proprietatea municipiului Chișinău încă la data de 1 ianuarie 2000. (*Rumoare în sală.*)

Nu putem fi de acord nici cu calificarea din articolul 2 că terenul din strada Tighina nr. 12 este proprietate publică a statului domeniu privat.

Stadionul Republican este un patrimoniu unic, al cărei construcții și teren reprezintă un bun complex cu regim juridic unic.

Conform articolului 124 alineatul (4) din Constituție, bogățiile de orice natură ale subsolului, precum și alte bunuri stabilite de lege fac obiectul exclusiv al proprietății publice. (*Rumoare în sală.*)

Conform articolului 296 alineatul (4) din Codul civil, bunurile domeniului public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

La rîndul său, Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, descifrînd în articolul 2 noțiunea de „bunuri ale domeniului public”, stabilește că din această categorie fac parte bunurile care, prin natura lor sau prin declarația... legii, sînt de uz sau de interes public.

Or, Stadionul Republican, cu construcțiile și terenul aferent, este, prin natura sa, un bun din domeniul public. De aceea calificăm catalogarea în lege doar a Stadionului Republican ca fiind proprietate publică a statului...

drept o tentativă stîngace de a ocoli legea în scopul înstrăinării terenului respectiv.

O altă lacună a legii derivă din faptul că deși, prin articolul 3, Guvernul este obligat să asigure determinarea valorii bunului imobil, ceea ce presupune stabilirea prețului de piață de către o instituție specializată contra plată, nu este indicat prin ce surse se vor efectua aceste cheltuieli și prestarea acestor servicii.

De asemenea, un alt neajuns al legii în cauză ar fi specificat și în raportul de expertiză anticorupție, ignorat de către executiv și legislativ, este lipsa referințelor privind imobilele proprietate privată, atestate pe terenul respectiv și a concretizării sorții lor după înstrăinare.

Promovînd legea parvenită în promulgare, Guvernul a trecut cu vederea faptul că Stadionul Republican este societate pe acțiuni care este înregistrată la data de 24 decembrie 1997 și că, în acest sens, urma a fi aplicată și legea specială, Legea nr. 1134 cu privire la societățile pe acțiuni.

Finalmente, reafirmăm că prin legiferarea acestui proces de distrugere și înstrăinare a Stadionului Republican, Parlamentul va sfida opinia publică provocînd nemulțumiri în societate. Astfel, pe adresa instituției prezidențiale au parvenit multiple adresări din partea cetățenilor, prin care solicită respingerea legii în cauză considerînd-o una care ar putea genera conflicte.

Vă mulțumesc pentru atenție și dacă este necesar...

Domnul Andrian Candu:

Sînt întrebări se pare că în adresa dumneavoastră.

Și domnule Deliu,

În adresa Președinției?

Vă rog frumos, întrebările dumneavoastră, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Vreau să anunț că Frațiunea Partidului Liberal Democrat își va menține votul pe acest proiect de lege.

Dar domnul Lebedinschi a spus o frază foarte interesantă „că nu vom permite distrugerea Stadionului Republican”. Să înțeleg că Stadionul Republican este un stadion funcțional sau dumneavoastră nu vreți să confirmați faptul că noi avem o gunoiște în centrul Chișinăului, că de atîta timp de cînd a mers cineva cu buldozerul și a stricat stadionul, azi acolo, într-adevăr, e un dezastru.

Și o altă întrebare, domnule, dacă ar fi fost acest teren concesionat Federației Ruse, tot așa v-ați fi exprimat?

Domnul Maxim Lebedinski:

Stimate domnule Deliu,

Am menționat, Stadionul Republican este o societate pe acțiuni și el urmează a fi examinat ca un complex unic în mod general.

Am subliniat că în anul 2006, în anul 2008, inclusiv în anul 2014 când Guvernul era condus, dacă nu greșesc, de un reprezentant al fracțiunii al cărei membru sînteți, au adoptat mai multe hotărîri privind restabilirea și reconstrucția acestui stadion. Și nu vedem absolut nicio problemă în dezvoltarea acestor idei care au fost fixate în 4 hotărîri ale Guvernului.

Cu referire la Federația Rusă: vă spunem cert că poziția noastră nu depinde de aceea cui urmează a fi cedat acest stadion, noi vorbim despre aceea că acest stadion are o utilitate publică și de el trebuie să beneficieze cetățenii Republicii Moldova, conform destinației care a fost stabilită.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Aș vrea să fac o precizare, dragi colegi, să înțeleagă și cetățenii, că este vorba de vânzarea bunului, nu cedarea, nu concesiunea, nu cesionarea, dar vânzarea bunului respectiv.

Domnul Maxim Lebedinski:

Domnule Președinte...

Domnul Andrian Candu:

Aia înseamnă transmiterea cu titlu oneros.

Domnul Maxim Lebedinski:

... cedarea prin vânzare-cumpărare, ca să fiu înțeles corect. (*Voci din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Nu cedare cu titlu de vânzare-cumpărare, dar uitați-vă cum scrie în lege, scrie „transmiterea cu titlu oneros”.

Domnul Maxim Lebedinski:

Domnule Președinte,

Nu am invocat că se transmite cu titlu gratuit...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Maxim Lebedinski:

Sub nici o formă.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

A doua întrebare sau precizare, vă rugăm frumos.

Domnul Tudor Deliu:

O precizare. Într-adevăr, e vorba de vânzare și Frațiunea Partidului Liberal Democrat, cînd acest proiect a fost discutat în Parlament și aprobat în prima și a doua lectură, a venit cu o propunere ca banii care vor fi acumulați în rezultatul vânzării să fie direcționați pentru construcția unui alt stadion, lucru care a fost susținut și de colegii din Partidul Liberal. Cu părere de rău, acest amendament nu a fost atunci acceptat, dar, încă o dată zic, fracțiunea își va menține votul.

Și încă o întrebare pentru domnul Lebedinschi: nu puteți să îmi spuneți cine era ministrul economiei în 2006 cînd a fost distrus stadionul?

Domnul Maxim Lebedinschi:

Nu pot.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Eh, ați vrut să-l prindeți. Nu l-ați prins.

Domnule Dudnic,

Înainte de a vă da posibilitatea să puneți o întrebare,

Dragi colegi,

Dați-mi voie să fac un anunț: în sală ca și oaspeți îi avem astăzi și, de fapt, în Parlamentul Republicii Moldova, pe un grup de profesori din întreaga țară, de la nord la sud, care reprezintă diferite școli, universități.

Mai ales că sîntem în contextul frumoasei zi a pedagogilor, vă rog frumos să ne ridicăm, să-i salutăm cu aplauze și să le mulțumim pentru munca pe care o fac. (*Aplauze.*)

Vă mulțumim frumos.

Și dacă tot în contextul acesta, dacă ne permiteți, domnule Lebedinschi, doar un minut. În Japonia, știți foarte bine că este o tradiție – oamenii se închină. Toți care am avut de a face cu... vreodată ne-am intersectat cu vreun japonez, i-am văzut cît de politicoși sînt să se încline și se închină. Este corect că se închină. Cu o singură excepție, în fața împăratului Japoniei, este doar o singură profesie care au dreptul să nu se aplece și este vorba de profesori. De aia înseamnă respect pentru ei și pentru munca pe care o depun.

Vă mulțumim foarte mult pentru tot ceea ce faceți. (*Aplauze.*)

Domnule Dudnic,

Vă rugăm frumos, întrebări în adresa Președinției.

Domnul Corneliu Dudnic:

Господин Лебедински, как мы все с вами знаем, площадь, о которой мы сегодня говорим, составляет примерно 5,3 гектара земли. В то время, когда этот стадион демонтировался, часть из этих гектаров, из этих 5,3 гектаров удалось каким-то образом приватизировать, или «прихватизировать», в том числе и некоторым депутатам от социалистической партии.

На сегодняшний день там находятся теннисные корты и ресторан «Steak House», если я не ошибаюсь, он называется именно так, который приносит доход некоторым из депутатов фракции социалистов.

Так вот, что вы собираетесь делать с той собственностью, про которую я вам говорю, сегодня, если вы предлагаете пересмотреть это решение?

Ответьте, пожалуйста, на мой вопрос.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Dacă îmi permiteți, ultima parte a întrebării nu am deslușit-o.

Domnul Corneliu Dudnic:

Ultima parte a întrebării: на территории Республиканского стадиона находятся теннисные корты и ресторан «Steak House», собственником которого является один из депутатов от фракции социалистов.

Что вы будете делать с этой собственностью, если вдруг мы пересмотрим наше решение?

Спасибо.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Stimate domnule Dudnic,

Cred că deputații Frațiunii Partidului Socialiștilor o să vă dea replica, eu nu cunosc aceste fapte.

Problemele de bază pe care le-am ridicat în general:

1. Prețul nu se cunoaște la momentul când deputații trebuie să ia decizia.

2. Pot fi proprietari pe aceste terenuri a căror soartă nu este decisă și eu nu știu cum Guvernul va ieși din situație cu ei.

3. Acele riscuri și acea necesitate de menținere a destinației social-utile pentru acest stadion.

Ce va face cu acest stadion este deja problema Guvernului în cazul în care Parlamentul își va menține votul. Nu noi trebuie să facem cu cineva ceva. Este competența Guvernului în cazul în care domniile voastre o să-și mențină votul în forma cum a fost votat inițial.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Dudnic,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Corneliu Dudnic:

Ca să termin gândul, domnule Președinte.

В таком случае, господин Лебедински, я бы вам порекомендовал проверить законность тех сделок, которые были сделаны в то время и я говорю о разделении территорий Республиканского стадиона в результате присвоения части публичной собственности некоторыми из ваших депутатов.

Ну а мы параллельно дадим запрос господину Цуркану, чтобы он ответил, что он собирается делать с этой собственностью в дальнейшем?

Спасибо большое.

Domnul Andrian Candu:

Interesant.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Stimate domnule Dudnic,

Cum am menționat, dacă vreți să-l învinuiți pe cineva anume, cred că vă privește pe dumneavoastră și persoana pe care o învinuiți. Instituția prezidențială nu are absolut nimic comun cu nicio proprietate privată și, respectiv, nu ne vizează pe noi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Cum am menționat, noi am venit să atenționăm domniile voastre cu privire la necesitatea menținerii scopului social util anume în domeniul sportiv al acestui edificiu.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, întrebările dumneavoastră sau precizări.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Lebedinski,

Din perspectiva tehnicii urbanismului, noi în Chișinău am admis încălcări sau derogări enorme la acest capitol. Obiective de acest gen...
(*Discuții în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Domnule Țap,

Vă rog frumos, numai puțin.

Dragi colegi,

Avem Regulamentul Parlamentului, ați văzut undeva că un deputat e limitat să pună întrebări? E lectura a doua, dar se pun întrebări cu privire la argumentele aduse de Președintele Dodon. Sîntem la reexaminare.

Vă rugăm frumos.

Fiecare deputat are dreptul să pună întrebări în adresa reprezentantului Președinției pe argumentele care au fost expuse pentru a înțelege. Poate domnul Lebedinski și domnul Dodon l-au convins pe domnul Țap sau îl vor convinge pe domnul Țap. Haideți să vedem.

Domnule Țap,

Poftiți.

Și întreg plenul, de ce nu? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Noi, astăzi, am discutat la ședința Biroului permanent despre problema comportamentului și disciplinei. Spre regret, unii așa și n-au înțeles nimic.

Deci vorbeam despre ceea ce s-a întîmplat în Chișinău. Acest obiectiv cere acces, cere ca să aibă posibilitate de parcări enorme, aceasta ar perturba, deci se încalcă sau contravine absolut. Vă spuneam, transformăm Chișinăul... Încerc să înțeleg dincolo de ideologizme, de partea politică. Spun: din punct de vedere al tehnicii urbanismului este irațional, absolut alogic.

De aceea nu vă fie cu supărare, nu este nici un argument în acest sens.

Domnul Maxim Lebedinski:

Stimate domnule deputat,

Da, nu sînt arhitect, nu sînt specialist în urbanism, dar elementar sub acest stadion poate fi formată o parcare subterană, de ce nu? Dar cu privire la soluțiile de ieșire în mod normal trebuie să vină specialiști în domenii.

Noi am venit cu argumentele noastre ce țin de partea juridică și partea de oportunitate de schimbare a destinației acestui bun și înstrăinarea acestuia cu titlu oneros, ca să nu fie iar interpretări la poziția...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Precizare sau a doua întrebare, dacă aveți, domnule Țap? Dacă nu, vă mulțumim.

În continuare, domnul Carp.

Ultima intervenție.

Poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Lebedinski,

Eu, sincer, nu știam informația pe care a spus-o domnul Dudnic, dar e foarte interesantă informația. Și chiar dacă îmi dați și numele, eu voi avea grijă ca să verific acest lucru și să fac public. Da, eu nu cunosc informația, dar dacă dumneavoastră ceea ce ați invocat este corect, sînt grave niște lucruri. Fiindcă aceste procese de privatizare au fost făcute în perioada guvernării comuniste, cînd o parte din amicii dumneavoastră de la Partidul Comuniștilor se aflau la guvernare. Tot atunci a fost dat jos stadionul.

Eu sînt unul dintre cei care doresc ca Stadionul Republican să rămîină acolo unde este sau cel puțin banii care sînt din vînzarea acestui teren să fie alocați pe contul unei societăți pe acțiuni și din contul acestor bani să fie construită o arenă națională de fotbal, multifuncțională, atletism, toți să aibă acces.

Din păcate, noi înțelegem că deja problema este rezolvată, sperăm, totuși, că vom găsi înțelegere într-un timp apropiat și va fi acordată alocația pentru construcția Stadionului Republican.

Însă, întrebarea este: nu ați încercat niciodată să găsiți răspuns la întrebarea în ce condiții a fost demolat acest stadion? În ce condiții au fost privatizate anumite bunuri de acolo?

Fiindcă deja partea care guvernarea acum a mers și pe calea de a vinde acest stadion îmi este clară deja mie. Păcat că nu am găsit și partea a doua ca banii să fie alocați pe un cont special, dar eu sper că vor revedea acest lucru. Dar dumneavoastră nu ați luat această parte?

Dacă este adevărat ce spune domnul Dudnic, atunci informația publică trebuie făcută și să înțelegem cu cine, totuși, v-ați legat așa în plină campanie și data trecută?

Domnul Maxim Lebedinschi:

Stimate domnule Carp,

Ca și dumneavoastră, prima dată am auzit cele enunțate de domnul Dudnic acum în această sală, nu cunosc și de aceea n-am putut să intervenim să facem careva anchete sau să solicităm careva informații. Personal nu am fost membru al Partidului Comuniștilor, n-am fost nici într-o funcție publică în acea perioadă. Tot ce cunosc că la perioada când Stadionul Republican, construcția nemijlocită a stadionului a fost demolată, a fost făcută cu scopul de a-l reconstrui pe motivul că acea construcție în forma cum era nu corespundea acelor standarde necesare.

În acest sens, am menționat și hotărârile de Guvern care au fost adoptate anume pentru implementarea proiectului de reconstrucție, ultima dată cu anul 2014.

Domnul Andrian Candu:

Și ultima precizare sau a doua întrebare, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Eu mai degrabă către dumneavoastră, domnule Președinte, cât față de domnul Lebedinschi. Noi, ca instituție parlamentară, putem afla informația oficială în ce condiții au fost privatizate anumite bunuri de pe teritoriul Stadionului Republican? Fiindcă acest lucru trebuie să devină informație publică, ca toată lumea să știe despre așa-numita luptă aprigă a unora pentru păstrarea unor bunuri, când, de fapt ... da, eu recunosc că am fost și am luptat pentru acest stadion cât am putut și când a încercat Guvernul Streleț atunci să-l scoată la vânzare și alții, și dumneavoastră, dar, totuși, anumite bunuri eu știam că au fost privatizate încă prin anii 2003, 2005, 2006. Deci noi, ca instituție parlamentară, putem sau nu afla informația: în ce condiții au fost privatizate aceste bunuri?

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze, am să dau întrebarea. Sigur, dacă este o informație de care dispune domnul Dudnic și care a fost discutată aici sau menționată în plenul Parlamentului, putem expedia, și o să rugăm Secretariatul s-o facă, în adresa instituțiilor care verifică legalitatea sau ilegalitatea obținerii titlului de proprietate, să afle informația și din „Cadastru”, și notar ș.a.m.d. și sigur această informație pe urmă să fie dată și publicității, fiindcă asta e cea mai bună modalitate de a descoperi ilegalități pînă la urmă.

Domnul Lilian Carp:

Eu vă rog să am și eu acces la aceasta.

Și vă mulțumesc mult dacă mi s-a transmite această informație.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Da, da, interpelări din partea deputatului, sigur. Da, și din partea plenului.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări la acest subiect în adresa Președinției.

Vă mulțumim mult, domnule Lebedinschi.

Succese. Cred că nu mai sînt astăzi pe ordinea de zi subiecte.

Vă dorim o zi bună în continuare.

Subiecte pentru Președinție, în sensul acesta.

Și, domnule Creangă,

Ia să vedem care sînt argumentele sau viziunea comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat obiecțiile Președintelui Republicii Moldova expuse în nota expediată Parlamentului cu nr. 01/1-06-84 privind nepromulgarea Legii nr. 151 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun și comunică următoarele.

Legea cu privire la transmiterea unui bun imobil cu titlu oneros nr. 151 a fost adoptată de către Parlament în contextul intențiilor Statelor Unite ale Americii din 27 decembrie 2017 de a procura terenul amplasat în municipiul Chișinău, strada Tighina 12, proprietate publică a statului, cu suprafața de 5,1814 hectare (număr cadastral 0100208.277), enunțate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în demersul nr. DI-/2/044-1993 din 15 februarie 2018, respectiv, Dispoziția Guvernului nr. 35-d din 5 martie 2018 și demersul Cancelariei de Stat nr. 08-19-2287 din 22 martie 2018 privind elaborarea și promovarea actelor normative necesare realizării prevederilor Memorandumului de înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Statele Unite ale Americii privind achiziționarea proprietății pentru construcția unui nou sediu al Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova.

Analizînd poziția Președintelui Țării, comisia menționează următoarele:

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, proiectul și nota informativă a acestuia au fost plasate pe pagina web a Ministerului

Economiei și Infrastructurii la compartimentul „Transparență” în procesul decizional pentru consultări publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md, fapt menționat inclusiv în Raportul de expertiză anticorupție prezentat de Centrul Național Anticorupție.

Denumirea proiectului de lege este formulată în conformitate cu prevederile articolului 42 din Legea nr. 100/2017 care prevede că denumirea actului normativ reprezintă denumirea generică a actului în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic.

Totodată, Stadionul Republican este inclus în lista complexelor sportive din subordinea autorităților centrale de specialitate, aprobată prin anexa la Legea nr. 330 cu privire la cultura fizică și sport. În corespundere cu alineatul (3) al articolului 29 din aceeași reglementare, complexele sportive menționate în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege, se organizează ca instituții publice în subordinea autorității centrale de specialitate, finanțate din venituri colectate sau din subvenții de la bugetul de stat. Patrimoniul deținut de aceste instituții la data intrării în vigoare a prezentei legi este administrat de către autoritatea centrală de specialitate.

În corespundere cu articolul 5 litera a) din Legea nr. 121 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, Guvernul, prin intermediul organelor centrale de specialitate și al altor autorități administrative, este considerat drept autoritate a administrației publice cu atribuții în privința proprietății de stat.

În acest context, potrivit articolului 6 litera k) din Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 07.07.2017, una din atribuțiile de bază ale Guvernului constă în asigurarea administrării eficiente și transparente a proprietății publice, iar în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Legea nr. 121, Ministerul Economiei și Infrastructurii promovează politica statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice.

În baza acestor reglementări, întrucât Stadionul Republican era inclus, pînă la adoptarea legii în cauză, în lista complexelor sportive aflate în subordinea autorității centrale de specialitate, iar funcția de administrare a proprietății este exercitată de către Guvern, prin intermediul autorităților centrale de specialitate, terenul pe care este amplasat Stadionul Republican, aflat în proprietatea publică a statului, a fost transmis în proprietatea altui subiect de drept, în temeiul legii.

Referitor la identificarea surselor pentru finanțarea lucrărilor de demolare a construcțiilor existente, menționăm că autorul proiectului este Guvernul. Conform notei informative a proiectului de lege, realizarea respectivă nu implică cheltuieli financiare publice, fapt din care rezultă că terenul urmează a fi transmis noului proprietar în starea actuală.

1. Cu referire la mecanismul de transmitere a bunului imobil prevăzut la articolul 4 din Legea nr. 151, relevăm că, potrivit articolului 2

din Legea nr. 121, la definiția „proprietate publică” se raportează totalitatea bunurilor domeniului public și a bunurilor domeniului privat ale statului, iar „destatizare a proprietății publice” semnifică orice activitate care include transmiterea patrimoniului public în proprietate privată în condițiile prezentei legi, precum și transmiterea în concesiune, administrare fiduciară, transmiterea întreprinderilor de stat în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, alte activități orientate spre diminuarea participării statului la administrarea proprietății.

Dat fiind că terenul pe care este amplasat Stadionul Republican se află în proprietatea publică a statului, pentru a fi transmis altui subiect de drept, acest bun urma să fie supus privatizării. Din aceste considerente, legiuitorul a și prevăzut derogarea de la modalitățile de privatizare stipulate în articolul 23 din Legea nr. 121/2007.

În partea ce ține de invocarea Legii nr. 1308, Legea cu privire la societățile pe acțiuni, considerăm că acest act normativ nu are tangență cu legea supusă promulgării, pe motiv că, potrivit articolului 1 din Legea nr. 1308, legea se aplică în alte cazuri decât cele din legea aprobată.

2. Referitor la neclaritatea invocată de Președintele Republicii în partea ce ține de reglementările ce țin de prețul terenului, Comisia economie, buget și finanțe propune indicarea directă în articolul 2 a faptului că transmiterea cu titlu oneros va fi efectuată la preț nu mai mic decât prețul de piață. De asemenea, la articolul 3 este necesar de indicat că Guvernul va asigura negocierea prețului bunului imobil, dar nu mai mic decât prețul de piață.

3. Cu referire la dreptul administrației publice centrale de a dispune de drepturi asupra terenului din strada Tîghina, menționăm că prin Hotărîrea Guvernului nr. 1113/2008 cu privire la reconstrucția Stadionului Republican, terenul din municipiul Chișinău, strada Tîghina 12, cu suprafața de 5,1 hectare, numărul cadastral 0100208.277, a fost transmis în gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, corespunzător fiind înregistrat în cadastru dreptul de folosință/gestiune al ministerului respectiv asupra terenului, înscriere valabilă pînă în prezent.

4. În partea ce ține de specificarea momentului că terenul respectiv este „proprietate publică a statului domeniul privat”, s-a acceptat argumentul invocat. Drept consecință, comisia propune excluderea textului „proprietate publică a statului domeniul privat” din articolul 2 al legii. Excluderea sintagmei respective se bazează pe faptul că articolul 1 din Legea nr. 151 deja stipulează că terenul respectiv constituie proprietate publică a statului.

5. Privitor la indicarea instituției specializate care va determina valoarea bunului imobil transmis, menționăm că, după intrarea în vigoare a Legii nr. 151, Guvernul va adopta o hotărîre privitor la mecanismul de realizare a prevederilor acestei legi.

6. Cît privește lipsa referințelor privind imobilele proprietate privată atestate pe terenul din strada Tighina, menționăm că, potrivit informației din banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, pe perimetrul terenului sînt amplasate 13 construcții proprietate privată a persoanelor fizice și juridice. În acest context, comisia menționează că prin această lege se înstrăinează doar proprietatea statului, iar pentru restul situațiilor existente urmează să decidă proprietarii de drept ai bunurilor imobile, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare.

7. Cu referire la neaplicarea Legii nr. 1134 privind societățile pe acțiuni în cazul S.A. „Stadionul Republican”, ținem să menționăm că terenul care face obiectul legii nu constituie proprietatea S.A. „Stadionul Republican”, ci constituie proprietatea statului, motiv pentru care Legea nr. 1134 privind societățile pe acțiuni nu urmează a fi aplicată în acest caz concret.

În contextul celor expuse mai sus, precum și ținînd cont de argumentele menționate de Președintele Republicii în nota expediată Parlamentului pentru reexaminarea Legii nr. 151, Comisia economie, buget și finanțe propune expunerea articolelor 2 și 3 în următoarea redacție:

„Articolul 2. – Prin derogare de la prevederile articolului 23 din Legea nr. 121 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, se permite transmiterea cu titlu oneros, la preț nu mai mic decît prețul de piață, a bunului imobil cu suprafața de 5,1 hectare din strada Tighina 12, municipiul Chișinău, în proprietatea Statelor Unite ale Americii pentru construcția sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii.

Articolul 3. – Guvernul va asigura:

- a) determinarea valorii bunului imobil;
- b) negocierea prețului bunului imobil, dar nu mai mic decît prețul de piață;
- c) semnarea contractului de vînzare-cumpărare a bunului imobil;
- d) transmiterea cu titlu oneros a bunului imobil.”

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității celor prezenți la ședință, propune Parlamentului menținerea hotărîrii adoptate anterior asupra legii vizate, conform modificărilor acceptate de comisie elaborate în baza obiecțiilor Președintelui Republicii.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa comisiei.

Răspunsurile la argumente au fost clare.

Dragi colegi,

Dacă toți sînt gata, să trecem la procedura de vot.

Atunci vă rog frumos, numărătorii, în primul rînd, să fie gata și restul colegilor, bineînțeles, la fel, pentru a trece la procedura de vot.

Și se supune votului menținerea... ceea ce propune comisia, menținerea votului precedent pentru aprobarea Legii nr. 151 din 20 iulie 2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 38.

– 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 65 de voturi, proiectul de lege... cer scuze, legea a fost în mod repetat votată și va fi expediată Președintelui pentru promulgare.

Următorul subiect pentru examinare și dezbateră vă propun subiectul 11 de pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii ilegale a Fundației „Dialog deschis” și fondatoarei acesteia în treburile interne ale Republicii Moldova și finanțării ilegale a unor partide politice din Republica Moldova.**

Îl invit la tribuna principală pe domnul Sergiu Sîrbu.

Vreau, dragi colegi, să fac doar o referință și, pentru informare, să vă anunț că zilele trecute, în precedentele două săptămîni, au fost discuții atît în cadrul Consiliului Europei, cît și Adunării Parlamentare a OSCE pe marginea... subiectul, în general, ține de rolul organizațiilor nonguvernamentale în protejarea drepturilor omului, în lupta pentru protecția drepturilor omului, interferențele sau lipsa interferențelor în politicile unor state și această fundație este menționată în rapoartele respective.

Raportul Consiliului Europei a fost făcut public. Sper foarte mult că dacă această comisie va fi constituită se iau în considerare absolut toate materialele care au fost deja elaborate și lucrate de experții internaționali la

acest subiect și să identifice clar care sînt și scopurile, dar și modalitatea de lucru a acestor... acestor așa-numite fundații și așa-numite ONG-uri.

Domnule Sîrbu,

Spuneți-ne și dumneavoastră cum vedeți lucrurile de organizare, care este scopul și care este eventuala componentă.

Vă rog frumos, poftiți.

Proiectul nr. 298 din 4 septembrie 2018.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Onorat Parlament,

Stimați cetățeni,

Permiteți-mi să amintesc tuturor colegilor și să dau citire unui pasaj din Declarația de independență a Republicii Moldova: „Republica Moldova este un stat suveran, independent și democratic, liber să-și hotărască prezentul și viitorul fără nici un amestec din afară, în conformitate cu idealurile și năzuințele sfinte ale poporului în spațiul istoric și etnic al devenirii sale.”

Articolul 1 din Constituția Republicii Moldova prevede că Republica Moldova este un stat suveran, independent, unitar și indivizibil.

Articolul 2. – Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative.

Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu.

Stimați colegi,

Ceea ce am aflat ultima perioadă, sigur că ne îngrijorează la maximum pe noi și ceea ce vedem ce se întîmplă și cum sînt implicate unele partide politice din Republica Moldova, și cum denigrează statul Republica Moldova din exterior, și cum iau bani de la organizații internaționale din exterior pentru a influența politicile publice din Republica Moldova, cred că este nu doar o încălcare foarte gravă, dar cred că este o crimă. Și sper ca organele statului și cu ajutorul acestei Comisii de anchetă să investigheze obiectiv această situație.

Noi urmărim cu atenție și îngrijorare informațiile care au apărut în spațiul public cu privire la subiectul activității cu caracter de diversiune politică a acestei cetățene a Ucrainei și acestui ONG „Open Dialog” sau „Dialog Deschis”, care a devenit o voce importantă și sonoră, dar care are

implicații și influențe în activitățile politice din Republica Moldova, Uniunea Europeană, Polonia, Ucraina și altele.

Conform acelor informații, investigații jurnalistice, inclusiv naționale, dar și informațiile care au fost audiate în Parlamentul European, Consiliul Europei, Comitetul de Miniștri al OSCE, sînt implicații ale acestui ONG cu anumite persoane cu reputații dubioase, ce ține și de furturi de miliarde din sisteme bancare din alte țări, persoane care sînt anunțate în căutare internațională și care finanțează aceste organizații, acești bani care, ulterior, ajung la organizațiile politice din Republica Moldova, pe care sînt cumpărate bilete de avion, achitate cazare la hotel, mîncare în restaurante și multe, multe altele, să nu le spunem.

Sînt informații, de asemenea, că aceste organizații au fost implicate în finanțare, inclusiv din partea anumitor servicii speciale ale altor state, inclusiv din Federația Rusă. Avem informații și implicații ce țin de anumite dispozitive militare dintr-o regiune anexată de Federația Rusă. Foarte multe acțiuni, care ridică foarte multe dubii și semne de întrebare.

Acțiunile acestora nu au avut... au avut un pronunțat caracter de slăbire a stabilității politice și încercare a influența și politica din Republica Moldova, de deteriorare a relațiilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, atacînd, în mod constant, imaginea statului nostru, clasa politică de la Chișinău în fața partenerilor de dezvoltare, exercitînd imixtiune ilegală în activitatea internă, inclusiv în politică.

Din mijloacele naționale de informare în masă se observă o legătură bună de cooperare între această fundație și mai multe formațiuni politice din Republica Moldova, dar și un șir de politicieni și persoane vizate în mai multe dosare penale. Informațiile apărute în spațiul public indică că parteneriatul menționat ar implica și relații financiare care sînt interzise de legislația Republicii Moldova, relații dintre unii lideri politici cu fondatoarea acestei organizații de notorietate în spațiul public național, fiind publicate mai multe fotografii, chiar și pe site-urile oficiale ale acestor partide care se laudă cu participarea împreună la diferite evenimente organizate de acestea, în special, în inima Europei.

Potrivit acestor informații, prin intermediul fundației, au fost finanțate deplasări în străinătate ale acestor persoane publice de la Chișinău, inclusiv lideri politici, susținători ai unor persoane condamnate penal. Au fost desfășurate activități de lobby externe, cu antrenarea acestora, în care au fost atacate instituțiile publice și ordinea constituțională a Republicii Moldova.

Au fost făcute îndemnuri publice, inclusiv prin intermediul mass-media scrise și electronice, îndreptate spre ațîțarea vrajbei, diferenței sau dezbinării naționale, spre înjosirea onoarei și demnității naționale.

Stimați prieteni,

Conform Legii cu privire la partidele politice, conform Codului electoral al Republicii Moldova, deja de mulți ani avem interdicție și prohibiție – o normă imperativă care, cu părere de rău, este călcată în picioare de unele formațiuni politice, inclusiv unele care se află în această sală, deoarece finanțarea din străinătate este interzisă și există răspundere contravențională, există răspundere administrativă, există răspundere inclusiv penală pentru astfel de grave încălcări. (*Rumoare în sală.*)

Iată că astăzi dimineață, un grup de tineri activi au cerut raport, inclusiv au cerut din partea Parlamentului Republicii Moldova să investigheze inclusiv cum a fost finanțată campania electorală a unor actuali lideri de partide, care cândva au fost sub umbra unui stejar cu frunze verzi care, între timp, s-au îngălbenit și astăzi, iată, acest lider de partid...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Cer scuze.

Domnul Serghei Sîrbu:

... este foarte activ...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze.

Vă rog frumos... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnule Sîrbu,

Domnule Sîrbu,

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos, nu atacați fracțiunile și partidele care sînt în Parlament. (*Rumoare în sală.*)

Vă rugăm frumos, încheiați...

Vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

... În acest context, stimați prieteni, ca această comisie, pe care o propunem să fie constituită, conform Regulamentului Parlamentului, Comisie de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale implicării acestei fundații... și finanțatorului acesteia în activitățile de imixtiune inadmisibilă în treburile interne ale Republicii Moldova și de finanțare ilegală a unor partide politice din Republica Moldova, acțiuni care atentează la suveranitatea și securitatea națională a țării prin reprezentanți ai grupurilor parlamentare proporțional mandatelor obținute.

Comisia urmează să antreneze în activitatea sa autoritățile statului responsabile, va audia părțile implicate și va prezenta, în termen de 30 de zile, un raport cu constatările, concluziile și propunerile referitoare la acest subiect.

Și sper eu foarte mult că noi nu doar activitatea acestei fundații, dar în genere, vom examina și comisia va examina foarte-foarte minuțios cum sînt finanțate aceste partide politice, cum au fost finanțate în 2014, cum au ajuns deputați, cum au ajuns miniștri și să vedem care este legătura și a lor, și cu miliardul din fraudă bancară, și multe altele.

Vă mulțumesc.

Și rog susținerea.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Întrebări în adresa autorului.

Și prima intervenție – domnul Pistrinciuc.

Vă rugăm frumos.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Eu am impresia că dumneavoastră ați încurcat denumirea acestui proiect, domnule Sîrbu. Dumneavoastră trebuie să numiți acest proiect – proiect privind execuția opoziției din Republica Moldova.

De ce? Fiindcă să vă ascundeți în fața la niște declarații acolo, ONG-uri, nu are absolut nici un sens, fiindcă la toți oamenii le este clar că voi, de 2 ani de zile, ați convins toată societatea că voi controlați tot... Și, într-adevăr, puteți să anulați alegeri, să interziceți partide, chestii ș.a.m.d.

Mă interesează doar o chestie, da. Când participi la o conferință și toți cei din sala asta, toți, 101 deputați, participă la diferite conferințe: care la Moscova, care la Bruxelles, care la Washington, cu fundațiile politice americane, germane și partidul dumneavoastră primește. Este asta o imixtiune sau nu în viața internă?

Voi toți sînteți partea grupului socialiștilor europeni, aveți fundațiile politice pe care le aveți.

Este sau nu imixtiune, domnule Sîrbu?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

La această întrebare urmează să răspundă Comisia de anchetă.

Dar dacă doriți părerea mea, atunci cînd un membru de partid merge la o conferință... nu știi unde: la Moscova, la Bruxelles sau la Washington și el, ca membru de partid sau ca lider de partid, prezintă acolo și denigrează țara Republica Moldova, dar biletul de avion, cazarea și restaurantul este

achitat... din mijloacele unui ONG străin, este o gravă încălcare a legii și sigur că este o imixtiune, și pentru asta trebuie să răspundă.

Iar comisia va da răspuns concret – cine. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, domnule Pistrinciuc, poftiți.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Trebuie să inițiați ancheta asta inclusiv împotriva propriului partid.

Iată, de exemplu, Președintele Parlamentului a fost câteva săptămâni în urmă în Statele Unite, a participat la un eveniment, care tot era sponsorizat de ONG, de o companie, de altele ș.a.m.d.

„Atlantic Council” este organizație neguvernamentală, tot eveniment sponsorizat. Înseamnă că tot imixtiune străină, nu?

Nu, logica o lăsăm pentru mai târziu.

Vă rog să mă înscrieți cu o luare de cuvânt, dacă se poate.

Domnul Andrian Candu:

Da...

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Altceva ce vroiam să vă spun și care dumneavoastră ignorați cu desăvârșire. Și informația a fost făcută publică. Invitația liderei PAS și a altor partide, care a venit din partea... și a fost făcută publică, dumneavoastră ați văzut acest e-mail. Dacă... cumva s-a ajuns la e-mailul personal, apropo, s-a deschis, s-a spars contul personal, puteți să vă uitați și la alte e-mailuri, da, a venit din partea doamnei Anna Fotyga, membru al Parlamentului European, președintele Subcomitetului de Securitate și Apărare, cu o claritate... clară, ca membru al Parlamentului European, din partea proprie, adică a doamnei Președinte de Subcomitet, din partea unui deputat din Partidul Popular European, Renate Weber din partea altui, Rebecca Harms de la verzi, care invită acești lideri la o conferință la Parlamentul European, desfășurată cu suportul acestei fundații despre care vorbiți dumneavoastră.

Deci urmînd această logică, dumneavoastră sînteți obligat, dacă faceți această comisie, să invitați la această comisie inclusiv Președintele Subcomitetului pentru Apărarea și Securitatea Parlamentului European.

Mai departe, ați spus că în presă sînt pozele lor, că nu a fost o întîlnire discretă, a fost la Parlamentul European. Aici aveți reprezentanții Parlamentului European pe poză – eu vă dau, pur și simplu, ca să vă fie mai ușor în activitatea comisiei – aveți deputați ai Parlamentului European: Cristian Preda, Siegfried Mureșan, Andi Cristea din partea socialiștilor europeni, Petras Auštrevičius din partea ALDE, liberalilor, pe toți trebuie să-i invitați la comisie, fiindcă ei își admit imixtiuni în treburile interne și

participă la o conferință și la un prînz, cum spuneți, și au băut poate și cafea, probabil, presupun, organizat de această fundație. Asta trebuie să faceți. O să faceți? O să-i invitați pe dînșii? Sau o trimiteți comisii rogatorii? Cum o să procedați?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Aveți toată posibilitatea să participați activ în această comisie și comisia va decide pe cine să invite și care să fie acțiunile.

Dar ce ține de participarea la conferință.

Dragă coleg,

Da, noi cu toții participăm la diferite conferințe, invitații, doar spre deosebire de unii, cel puțin, membrii Partidului Democrat achită exclusiv din mijloacele partidului și raportează absolut fiecare leu la Comisia Electorală Centrală. Și chiar aș vrea să văd cât ați raportat dumneavoastră pentru deplasările în străinătate. Aveți dreptul să participați doar din bani proprii, nu din bani străini.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă aduc aminte că noi nu discutăm acum despre finanțarea unor partide sau a unor indivizi din această sală a plenului, noi vorbim despre faptul că... (*Voce din sală.*)

Domnul Serghei Sîrbu:

Inclusiv.

Domnul Andrian Candu:

... v-am și menționat că și pe Platforma Consiliului Europei și a Uniunii Europene, și a OSCE se fac expertize, analize și rapoarte la acest subiect pe care îl discutăm noi astăzi.

Și dacă m-ați menționat pe mine, participînd la o masă rotundă organizată de „Atlantic Council”, nimeni nu are nici un dubiu cu privire la activitatea unei organizații de reputație cum e „Atlantic Council”. Însă, atunci cînd vorbim despre „Open Dialog”, că e vorba despre această fundație și vorbim de oligarhul cazac care finanțează această organizație și a finanțat-o – Ablyazov, iată asta e semn mare de întrebare. Și dacă tot vorbim că luptăm cu oligarhia, vrem să vedem cum luptăm cu oligarhia. Cu banii altui oligarh, fugar? Despre asta vorbim.

Și domnul Sîrbu nu a făcut referință degeaba la începutul ședinței la Constituție, fiindcă în țara asta, în Republica Moldova, vrem ca cetățenii să fie cei care aleg și decid soarta lor mai departe, dar nu alții, prin tot felul de agenții străine, alte țări, inclusiv folosind instrumente ca ONG-urile sub semn de întrebare. Nu vorbim despre ONG-uri care de zeci de ani de zile

și-au creat o anumită reputație și un nume, dar vorbim de acele care apar ca ciupercile peste noapte, lucrează un an, doi ani de zile, din bani care nu se știe de unde provin și cum provin și, mai mult decât atât, influențează politica în Republica Moldova și încearcă „să spele creierii” oamenilor.

Iată asta vrem să vedem, asta vrem să știm. Și dacă vreți să vedeți, să găsiți adevărul – participați în această comisie și haideți să vedem care este adevărul.

Domnule Pistrinciuc,

Vă rugăm frumos, ultima precizare, dacă aveți.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Eu tot am beneficiat de programe de la „Atlantic Council” și un program e numit în cinstea răposatului „Dinu Patriciu”, care în țara sa, de altă jumătate de țară, era numit oligarh și... țineți minte ș.a.m.d. Și eu am beneficiat de acest program. Deci e aceeași logică exact, în țară la dînsul, jumătate de țară îl numea altfel.

Ceea ce nu spuneți dumneavoastră este că aceasta este o acțiune îndreptată împotriva opoziției, foarte simplu numiți asta. Fundația asta, eu nici nu știu dacă e activă în Republica Moldova, dacă are oficiu sau ceva.

Sau mulți au beneficiat de Fundația „Soros” de aici de la noi, și eu am fost bursier. El, de altă parte în țară la dînsul, este numit la fel, însă opera lui, activitatea cu societatea deschisă care a făcut drepturile omului ș.a.m.d., eu mă mîndresc că am fost bursier la această fundație.

Și atunci întrebarea mea, încă nu ați răspuns: dumneavoastră o să invitați parlamentarii europeni că sînt acte aici la... vă evaluați riscurile diplomatice la care supuneți prin această acțiune? Oamenii și așa știu că voi puteți să interziceți orice. Care e sensul să mai faceți comisia aceasta? I-ați interzis. Ați luat o lege. Puteți și monarhia s-o votați mîine-poimîine. Nimeni nu vă spune că nu e posibil. Pentru ce trebuie să implicați țara într-un conflict internațional? Parlamentari europeni de la toate...

Domnul Andrian Candu:

Pentru monarhie trebuie să schimbăm Constituția, domnule Pistrinciuc. Nu-i așa ușor. Dacă, eventual, sînteți cei care vreți să votați și modificarea Constituției, ne gîndim. Numai că avem o problemă, trebuie să căutăm un monarh bun pentru această țară.

Domnul Serghei Sîrbu:

Comisia urmează să decidă, stimați colegi, pe cine să invite, dar sper, cel puțin, acei lideri de partid, care au fost finanțați din bani străini, să vină și să dea explicații aici în fața nu doar a Parlamentului, dar și în fața tuturor cetățenilor și poporului Republicii Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Ciobanu,

Aveți posibilitatea să interveniți.

Prima întrebare, vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Sîrbu,

Eu propun să vă retrageți acest proiect de hotărîre și să elaborați un alt proiect în care să constituiți o comisie de anchetă care ar investiga reputația dubioasă și integritatea autorilor acestui proiect, aproape a tuturor autorilor acestui proiect de hotărîre.

Mulți dintre ei s-au vîndut nu o dată în Parlament, alții au trădat electoratul tot nu pentru ochi frumoși, dar ei știu pentru ce l-au trădat. Și ar fi minunat dacă parlamentarii ar lupta, cu adevărat, cu acest cancer pe nume „corupția”. Dumneavoastră însă luptați, majoritatea din strînsură, cu acei care, cu adevărat, și-au propus ca să lupte cu corupția în Republica Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Domnule Sîrbu,

Nu trebuie să comentați, nu a fost o întrebare la subiect.

Vă rog frumos, dragi colegi, avem un proiect de hotărîre cu număr de înregistrare și vă rugăm foarte mult să nu atacăm autorii, colegii, deputații, indiferent de culoarea politică.

Și dumneavoastră, la fel, domnule Sîrbu, vă rugăm frumos, doar nu știm dacă această comisie va acționa sau dacă va avea activitate, care vor fi rezultatele discuției. De aceea nu atacați pe nimeni în această sală.

Domnule Carp,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Cum să vă spun, domnule Sîrbu, noi, în funcția care am avut-o, chiar am fost prin mai multe organizații, prin diferite proiecte, care le mulțumesc că s-au implicat în rezolvarea unor probleme din Republica Moldova, precum este reforma în ceea ce privește dezinstituționalizarea copiilor de prin orfelinate, cum a fost „Keystone”, „Lumos”, acum mai recent am participat la un seminar datorită Centrului Marshall, toate aceste organizații nu au avut decît obiectivul de a democratiza Republica Moldova sau de a ajuta pe anumite probleme cum noi să soluționăm o problemă sau alta.

Însă, eu vreau să... am citit foarte atent acest articol 2 pe care-l propuneți dumneavoastră, mai ales ultima parte a propoziției, unde scrie „finanțării ilegale a unor partide politice din Republica Moldova, acțiuni care atentează la suveranitatea și securitatea națională a țării”. E foarte bună. Dacă luăm și citim această parte, deci eu vă spun că dacă n-ar fi prima, am să zic: „Domnule Sîrbu, chiar ați venit cu o hotărîre foarte bună.”

Însă, spuneți-mi, vă rog, noi am avut în timpul alegerilor prezidențiale un candidat care a devenit și „prezident”, la noi așa, de la „Bojica” ni l-a dat, care erau informații chiar la unele posturi de televiziune care vă reprezintă pe dumneavoastră că... la început de campanie că există surse dubioase, așa proveniență de finanțare a campaniei tovarășului „prezident” că sînt străine din „Panama Papers”, sau cum se numește acolo, că pronunția poate nu este corectă la mine, dar spuneți-mi, noi acum ne dorim, cu adevărat, să vedem sursa acestor finanțări ilegale. Că dacă ne referim la finanțări ilegale, noi trebuie să ne referim și la finanțările ilegale din interiorul Republicii Moldova.

Dacă nu mă înșeală memoria, este un președinte de raion de la Criuleni, care este membru al partidului dumneavoastră fruntaș, unde omul spunea foarte clar: „Dumneavoastră nu trebuie să donați bani, banii sînt, doar trebuie să dați copia și să semnați că ați făcut donația a zecea parte din salariul care este, ca să fie tot legal”.

Și eu nu salut aceste, în general, înregistrări telefonice legale, fiindcă asta este imixtiune în viața privată, indiferent că este activitate de partid sau activitate personală, dar, din păcate, nimerind aceasta în spațiul public deci noi am aflat despre o ilegalitate.

Cu aceste finanțări ilegale care sînt am avut și la alegerile prezidențiale, dar și a tovarășului președinte de raion de la Criuleni, care eu sînt sigur că nu este exclus faptul să devină omul și candidat din partea dumneavoastră pe circumscripția Criuleni.

Noi cu aceste finanțări ilegale cum noi abordăm această problemă? Și cum noi, dacă tot privim finanțările ilegale, să le privim în ansamblu, nu doar prin prisma ... cum se mai numește organizația aceasta, că chiar puțin mă interesează, dar dacă vorbim despre aceste finanțări ilegale, haideți să atragem în ansamblu atenție despre cum se fac aceste finanțări ilegale ale partidelor politice din Moldova, fie că sînt din exterior, fie că sînt din interior, cum facem acest lucru.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu mă bucur, stimat coleg, că aveți interes deosebit, sper să participați activ în această comisie. Iată că de la dumneavoastră deja unele recomandări pentru raportul comisiei izvorăsc.

De aceea cred că aceste alegeri vor fi foarte utile, dar deja sînt niște dezbateri în fond. De aceea noi vă invităm activ să participați la comisie și poate comisia va veni exact cu astfel de recomandări.

Vă mulțumesc.

Chiar apreciez.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

A doua întrebare sau precizare, domnule Carp, vă rog frumos.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Sîrbu,

Haideți să scoatem partea asta de... cum se numește această Fundație „Otwarty Dialog” („Dialog Deschis”) ș.a.m.d. „Kozlovska” și lăsăm: „Comisia de anchetă va antrena în activitate toată autoritățile responsabile” ș.a.m.d. „privind elucidarea circumstanțelor de finanțare ilegală a unor partide politice din Republica Moldova, fie din interior sau exterior, care atentează la suveranitatea și securitatea națională a țării”.

Și atunci noi vom avea nu doar un singur caz, cazul acesta care este că, uite, prin intermediul tovarășei ... și nu vrem să facem anumite reglări de conturi sau cel puțin să scoatem această percepție a lumii că se doresc reglări de conturi cu anumiți lideri politici de opoziție, dar să spunem, cu adevărat, noi ne dorim în ajunul acestor alegeri parlamentare care se apropie cu adevărat să nu permitem finanțări ilegale ale partidelor politice din Republica Moldova atît din interior, cît și din exterior. Excludem această sintagmă, lăsăm doar prima parte, ne oprim aici, în loc de „fundații”, scriem „imixtiuni atît din interior, cît și din exterior privind finanțarea ilegală a partidelor politice, acțiuni care atentează la suveranitatea națională”.

Și dacă noi excludem această parte din propoziție, eu vă asigur că aici votează majoritatea din Parlament.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stimate coleg,

Să știți că această comisie nu are drept scop exclusiv doar investigarea implicării acestui ONG, dat fiind ... dar problema este că în jurul acestui ONG s-a ridicat un scandal internațional, inclusiv, domnule coleg, la OSCE, Consiliul Europei ș.a.m.d. Noi nu putem exclude în general, deoarece sînt legături directe.

Dar al doilea element al comisiei este inclusiv examinarea posibilității sau imixtiunii, sau finanțării ilegale a tuturor partidelor politice din străinătate. De aceea acest element este, dar nu putem să excludem acele informații care sînt, trebuie și acest aspect să-l examinăm.

Domnul Lilian Carp:

Ultima. A doua întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Sîrbu,

Dacă cu adevărat sîntem sinceri în această inițiativă pe care ați făcut-o, deci noi nu trebuie să îngustăm activitatea acestei comisii doar referitor la cazul Kozlovska, da?

Domnul Serghei Sîrbu:

Dar nu se îngustează, inclusiv acest caz.

Domnul Lilian Carp:

Uitați-vă, citiți foarte clar: „Circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii ilegale a fundației”. Și aici e clar că se referă doar la această fundație.

Dacă ne dorim cu adevărat ca să avem o claritate despre aceste finanțări ilegale și eu spun nu doar din exterior, că ele sînt, știți cazurile date că au ieșit public, dar și acelor din interior, păi, atunci, haideți să excludem aceasta și lărgim pentru toți care sînt implicați în finanțări ilegale ale partidelor. Și să lăsăm partidele politice să fie în condiții egale pentru viitoarele alegeri parlamentare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu sînt de acord. Dacă redacțional doriți să lărgim pentru toți, da, lărgim, doar că nu sînt de acord cu excluderea, dar lărgim pentru toți. Dar redacția, de fapt, este pentru toți, nu știu de ce dumneavoastră nu citiți.

Uitați-vă a doua ... „Și finanțări ilegale ale partidelor politice din Republica Moldova”. Pentru toți, nu se face referire numai la fundație.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Ghilețchi,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu cred că înțeleg unele temeri exprimate de domnul Pistrinciuc și alți colegi din Partidul Liberal Democrat, Partidul Liberal, cred că în însăși denumirea acestei hotărîri și articolul 1 noi am deschis ușa pentru anumite interpretări posibil eronate. Din start noi ne-am referit la imixtiuni ilegale,

finanțări ilegale ale unor partide politice, trebuie să existe, pînă la urmă, și prezumția nevinovăției. Noi nu știm dacă aceste finanțări sînt legale sau ilegale, fără ca să avem deja un raport, noi am venit și cu verdictul.

De aceea propunerea mea, pentru a elimina aceste suspiciuni și aceste temeri, ar fi următoarea. Am înțeles și propunerea domnului Carp, dar mi se pare că ar fi dacă vrem să ne referim deja la niște materiale internaționale legate de această fundație, propunerea mea ar fi următoarea, hotărîrea să se numească în felul următor: „Hotărîre cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii Fundației „Dialog Deschis” și fondatoarea acesteia Ludmila Kozlovska în treburile interne ale Republicii Moldova”. Lăsăm așa.

Și la fel și în hotărîre, nu mergem mai departe și spunem că sînt ilegale, finanțări ilegale ale partidelor. În urma anchetei se va constata.

Dacă comisia va ajunge la această concluzie, va face aceste afirmații, dar nu cred că avem dreptul să facem astăzi aceste afirmații neavînd materialele. Adică noi n-am studiat, nu știm cît de mult s-a implicat această fundație în treburile interne ale Republicii Moldova.

De aceea, domnule Sîrbu, în calitate de autor, adică pentru dumneavoastră fac această propunere: să eliminăm frazele ce se referă la ilegalitatea acestor acțiuni înainte ca să facem ancheta propriu-zisă. Și poate dacă doriți în acest caz să vă referiți și la alte fundații, ceea ce a propus domnul Carp, putem spune „și alte fundații imixtiuni”, dacă vrem.

Dar, cel puțin, în cazul dat propunerea mea ar fi să ne limităm doar la imixtiuni în treburile interne ale Republicii Moldova, fără să dăm calificări: sînt ele ilegale sau legale.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Ghilețchi,

Am o propunere de compromis, dacă tot se insistă, cuvîntul „ilegal” să fie înlocuit cu următoarea sintagmă „elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale legalității imixtiunii fundației” și mai departe după text. Exact și ce ține de partide. Ca să nu ne grăbim cu calificativ ce ține de legalitate, să examineze și legalitatea finanțării unor partide politice din Republica Moldova, atunci noi nu venim cu un calificativ din start, dar dăm mandat comisiei să examineze cît de legal a fost finanțat. Ar fi un compromis, după mine.

Domnul Andrian Candu:

Da, domnule Ghilețchi,

Vă rog frumos, precizarea.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Ce ține de legalitatea imixtiunii probabil că am putea lăsa, legat de partea de finanțare, nu știu dacă ea, din nou, e necesar acum s-o păstrăm.

Dacă mergem după versiunea scurtă pe care am propus-o eu, oricum noi deschidem posibilitatea pentru o investigație la nivel parlamentar a activității acestei fundații și aceasta ne interesează. Dacă noi vrem să dăm, ca să zic așa, răspuns la acele deja investigații de ordin internațional, noi pornim o investigație la nivelul Parlamentului Republicii Moldova, fără, repet, a veni deja cu verdict. Asta mi se pare cel mai important mesaj pe care îl transmitem și societății, și chiar și partenerilor noștri din afară. Noi vrem în mod obiectiv, echidistant să investigăm și apoi să ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Serghei Sîrbu:

A fost viziunea autorilor, aveți dreptul la propuneri.

Domnule Ghilețchi,

Problema este că noi nu putem să excludem în general tot ce ține de unele partide politice, deoarece imixtiunea se face exclusiv prin intermediul acestor partide politice. De aceea eu insist să rămână și examinarea, poate nu a unora, dar a tuturor partidelor politice din Republica Moldova. De asemenea, să examinăm legalitatea finanțării lor, deoarece una fără alta nu poate să existe în acest caz.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghilețchi,

Vă rugăm frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă pentru ultima oară, atunci, dacă dumneavoastră așa de mult insistați, eliminăm cuvântul „ilegale” după „imixtiuni”, eliminăm cuvântul „ilegale” după „finanțări” și ne oprim la „finanțarea unor partide politice din Republica Moldova”, dacă vreți aici ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, dar obligatoriu verificarea legalității imixtiunii și verificarea legalității finanțării. Ar fi corectă chestia asta.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine.

Domnule Sîrbu,

Dacă păstrați „acțiuni care atentează la suveranitate și securitate”, nu vă mai trebuie „ilegalitate”.

Eliminați cele două cuvinte „ilegale”, scoateți acest verdict din titlu și din conținutul articolului. Măcar așa trebuie să faceți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, l-am acceptat, domnule Ghilețchi. L-am acceptat.

Dar faptul că noi conform... în redacție va rămîne „verificarea legalității imixtiunii”, nu văd nici o problemă. Doar...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Cobzac,

Vă rugăm frumos.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Recunosc că m-a pus pe gânduri acest proiect de hotărîre a Parlamentului și am hotărît mai bine să anticipez activitatea comisiei și să mărturisesc aici, în plenul Parlamentului. În puținele vizite ale mele din străinătate și eu am criticat guvernarea, nu țara, guvernarea. Sper comisia să ia în considerare acest fapt că eu recunosc și să fie mai indulgentă. Și dacă m-am pornit pe această cale a corectării, eu mult îmi doresc să nu greșesc în continuare.

Întrebarea mea este nu către dumneavoastră, este către Președintele Parlamentului. Noi împreună, mâine, domnule Președinte, plecăm la Tbilisi, eu solicit să verificați încă o dată sursa de finanțare. Doamne ferește să greșim ambii și atunci vom răspunde în fața Parlamentului... în fața domnului Sîrbu o să răspundem.

Domnul Andrian Candu:

Vă asigur, ieri am semnat deplasările și bugetul este al Republicii Moldova, al Parlamentului Republicii Moldova.

Și puteți critica Guvernul Republicii Moldova... deplasare. Face parte din exercițiul democrației.

Vă rog frumos, domnule Cobzac.

Poftiți.

Domnul Grigore Cobzac:

... să știți că m-am liniștit. Dar ce ține de prezentarea dumneavoastră, domnule Sîrbu, așa am o asociere, cartea mea iubită în tinerețe a fost „13 scaune” și așa se asociază prezentarea dumneavoastră cu momentul acela cînd scrie: „И тут Остапа понесло”. Tot atît de cinic, tot atît de mincinos și tot atîtea scopuri bine camuflate.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doar o singură chestie – că erau 12.

Nu știu al treisprezecelea unde e și Ostap cred că e tare supărat acum că nu știa de al treisprezecelea.

Domnul Serghei Sîrbu:

Să știți, domnule Cobzac, că atunci când unii indivizi, atunci când unele partide vor încerca să uzurpeze puterea în stat și să submineze autoritatea autorităților, să denigreze țara, să denigreze cetățenii Republicii Moldova cu bani străini, cu bani dubioși și să calce în picioare democrația și suveranitatea Republicii Moldova, și să-și asume toate pîrghiile, și să se considere Mesia în Republica Moldova, atunci, într-adevăr, pe mine „понесло”.

Și să știți că nu va fi pentru ultima dată. Și voi răspunde, și nu o dată.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Rog frumos... (*Discuții.*)

Dragi colegi,

Noi toți avem o nouă regulă de disciplină în plenul Parlamentului și toți trăim, cu adevărat, avem trăiri în privința fiecărui proiect de lege și proiect de hotărîre. Nu s-a format comisia, nici nu știm care este ancheta și nici nu știm care sînt rezultatele, dar noi deja avem emoții pentru deciziile și recomandările acestei comisii.

N-avem emoții, domnule Pistrinciuc, exact, întocmai de asta.

Domnule Cobzac,

Vă rog frumos, ultima precizare. Să trecem la... încă 4 oameni mai vor să mai pună întrebări.

Vă rog.

Domnul Grigore Cobzac:

Da, ultima precizare.

Domnule Sîrbu,

Este elementar, dar nu încurcați guvernarea cu țara, sînt două lucruri diferite.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Propunerea de a institui această Comisie de anchetă pentru a elucida inclusiv problema finanțării ilegale din exterior și spuneau colegii aici, pe măsură este și cea din interior, parcă ar fi logică. Dar, domnule deputat, Strategia de integritate și anticorupție, care este una aprobată de Parlamentul Republicii Moldova mai bine de un an de zile, care la capitolul „Comisia Electorală Centrală”, acțiunea opt, prevedea elaborarea proiectului de Lege privind răspunderea pentru încălcarea finanțării partidelor politice și campaniilor electorale, trimestrul III 2017, ca indicator de performanță în primul trimestru 2018 acest proiect de lege urma să fie aprobat de noi, de Parlament.

Am insistat, în sesiunea de primăvară, de mai multe ori în acest sens și atunci ne întrebăm sau vreau să înțeleg strategia care derivă din acord, care vizează puterea legislativă, executivă și autoritățile judecătorești, care noi ne-am asumat și, apropo, este în Memorandumul de înțelegere și obligativitatea semnată de Guvernul Republicii Moldova, ca acest raport să fie prezentat Parlamentului.

Sîntem în octombrie 2018, acest raport pentru 2017 nu a fost prezentat, nu este, de fapt, elucidat. Care este sensul? Avem obligativitatea de a face acest lucru. Și mai mult, dumneavoastră cunoașteți foarte bine, GRECO ne-a obligat să facem acest lucru, noi ne-am asumat și atunci propunerea dumneavoastră este în plină discordanță cu strategia menționată, cu cele asumate și cu practica noastră.

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mă rugați, dar n-am înțeles ce mă rugați.

Domnule deputat,

Strategia este strategie și are un plan de acțiuni de implementare. Nimeni nu a renunțat la această strategie. Eu nu văd cum instituirea acestei comisii de anchetă ar putea periclita deja implementarea acestei strategii. Poate invers, poate va fi un imbold.

Și recomandările acestei comisii va fi una foarte... vor fi foarte utile pentru implementarea în continuare a strategiei sau poate ce ține de perfecționarea legislației, inclusiv ce ține de finanțarea asociațiilor obștești din străinătate, partidelor și multe altele.

De aceea, vă invităm să participați activ în această comisie, să formulați recomandări care ar putea să ajute și la implementarea Strategiei de integritate.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Iurie Țap:

De fapt, o să comentez. Am dreptul să comentez. O să comentez.

Stimați colegi,

Dacă elaboram acele modificări, nu era necesară crearea acestei comisii și în cadrul lor puteau fi trași la răspundere dacă încălcau.

În acest sens, întrebarea este: dar finanțarea pe interior, avem fundații, nu contează că vorbim de Fundația „Edelweiss”, care este a președintelui Partidului Democrat, Promo-LEX, vorbește de transfer de imagine, „Din suflet”, altă Fundație, mai sînt o sumedenie sau magazinele sociale ale Partidului Politic, atenție, care sînt grave derapaje, grave încălcări.

Aceasta este logica pe care n-o înțeleg. În loc să facem ceea ce trebuie pînă în prezent ca să curmăm orice finanțare ilegală, ilicită și din exterior, și din interior, acesta este sensul. De aceea trezește nedumerire și, de fapt, nu vedem logica.

Domnule Președinte,

A doua întrebare n-o s-o adresez, dar ținînd cont că în luarea sa de cuvînt domnul deputat a vizat Partidul Liberal Democrat, în numele fracțiunii, solicit, după ce vor fi terminate întrebările, să ne acordați dreptul de replică.

Mulțumesc.

La replică.

Domnul Andrian Candu:

Dreptul la replică, potrivit Regulamentului, se dă imediat. De aia puteți acum să profitați de el.

Vă rog frumos.

Dar nu știam că dumneavoastră dreptul la replică vreți să... De unde să știu ce vreți dumneavoastră să întrebați. Îmi spuneți.

Domnule Deliu,

Dreptul la replică.

Poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

Domnul Sîrbu, în prezentarea acestui proiect, rătăcindu-se prin pădure și cu mâinile înghimpate de trandafirii trădării, a încercat să vină cu concluziile comisiei, chiar dacă comisia nu este creată.

Eu v-aș sugera, domnule Ghimpu... cer scuze, domnule Sîrbu...
(*Discuții.*)

Domnule Sîrbu,

Eu v-aș sugera, atunci când vreți să spuneți ceva sau înainte de a deschide gura, să mai conectați și creierul, fiindcă foarte dese ori...

Da, domnule Candu, poate nu e bine spus, dar astăzi de câteva ori domnul Sîrbu și-a permis să ne facă și mincinoși, aici a venit cu niște epitețe și cu niște metafore care nu țin de acest proiect.

Pur și simplu, domnule Sîrbu, eu aș vrea să demonstrați că sînteți deputat și nu sînteți cineva din Piața Centrală.

Și dacă mi-ați conectat microfonul, vreau să vin și eu cu o propunere.

Domnul Andrian Candu:

Nu, vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Pe urmă.

Domnul Andrian Candu:

Am dat dreptul la replică.

Am trecut peste domnul Boțan, după aia revenim.

Păstrăm Regulamentul... respectăm Regulamentul.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

Doar o scurtă replică, dacă permiteți, domnule Președinte...

Domnul Andrian Candu:

Nu, nu, replică la replică nu se...

Domnule Sîrbu,

Domnule Sîrbu,

Noi avem toți emoții.

Vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

... Domnule...,

Foarte-foarte calm...

Domnul Andrian Candu:

Nu, nu, nu.

Vă rog.

Domnule Boțan,

Poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Ați vorbit și dumneavoastră, domnule Sîrbu, și antevorbitorii despre finanțarea ilegală a partidelor politice, despre oligarhi, ați amintit furtul miliardului, bani străini, bani dubioși, „mesia” din Republica Moldova.

Și îmi face impresia că ați vorbit despre colegul dumneavoastră din Orhei.

Or, cînd vorbim de finanțare ilegală a partidelor politice, au mai fost propuneri în acest sens, iar dumneavoastră, de fiecare dată, le-ați respins.

Mai mult decît atît, comisii de anchetă au fost propuse și de alți deputați, la fel în cazuri care au relevanță internațională, pentru că au fost reacții la nivel internațional, cum ar fi cazul expulzării celor 7 cetățeni turci sau al expulzării unui cetățean român.

De aceea atunci cînd veniți cu asemenea propuneri, dumneavoastră ar trebui să vă referiți nu la anumite partide, dar la toate partidele din Republica Moldova. Este vorba și de finanțarea internă, și de finanțarea externă. Iar atunci cînd faceți afirmații deja sau concluzii, folosind etichete de „illegal”, fără o anumită constatare, inclusiv cuvîntul „imixtiune” are o tentă negativă, ar trebui să fim echidistanți pînă în momentul cînd sînt concluziile.

Lupta politică nu presupune lupta în așa sens cu formațiunile politice. Iar exemplul oligarhului din Orhei este unul relevant în acest sens, fiindcă aveți o atitudine ipocrită: într-un caz aveți o anumită atitudine, într-un alt caz – altă atitudine. De aceea propun ca proiectul în cauză să fie reformulat, în conformitate cu propunerile pe care le-a vorbit și colegul meu Carp.

Vă mulțumesc.

Domnul Serghei Sîrbu:

Un scurt comentariu.

Stimați colegi,

Am observat că se încearcă a devia accentele de la subiectul principal. Subiectul principal este neadmiterea imixtiunii și finanțării externe ilegale a unor formațiuni politice cu implicarea unor asociații obștești, ONG-uri străine, cu finanțări dubioase ș.a.m.d. Asta este accentul principal. (*Gălăgie în sală.*)

Nu vorbim de finanțare internă. Dacă doriți examinarea pe finanțarea internă, atunci veniți cu un proiect separat, deoarece cea mai gravă crimă și infracțiune în acest sens este anume imixtiunea externă în treburile interne ale Republicii Moldova și noi nu trebuie să admitem, în primul rând, această imixtiune.

Vă rog frumos să nu deviați de la obiectul proiectului. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Boțan,

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Nu aveți.

Vă mulțumim mult.

Și ultima intervenție – domnul Deliu.

Vă rugăm frumos, întrebarea dumneavoastră.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Vin și eu cu o propunere de modificare a denumirii hotărîrii, fiind de acord cu unele propuneri care au fost expuse anterior. Și nu sînt de acord aici că ar trebui vizată doar finanțarea fundațiilor din exterior.

Nimeni pînă astăzi nu știe de unde sînt finanțate sau care sînt sursele de finanțare a fundațiilor din interior. De aceea, eu propun reformularea denumirii acestei comisii: „Cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii unor fundații („Edelweiss”, „Din suflet”, „Dialog Deschis”, „Miron Șor pentru Orhei”) în finanțarea unor partide politice și a campaniilor electorale”. (*Voce nedeslușită din sală.*) Așa ar fi corect. Fiindcă noi nu cunoaștem sursa de finanțare a acestor fundații din interior.

Și atunci o să examinăm și o să venim cu o hotărîre sau cu o concluzie a comisiei de anchetă.

Eu nu vreau... n-am folosit cuvîntul „illegal” sau că-s furați bani, nu am folosit. Comisia va stabili de unde vin banii aceștia și de ce ei merg spre finanțarea partidelor politice. Asta este propunerea noastră.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Am menționat, obiectul proiectului este cu totul altul. Restul deja ține de alte inițiative, alte activități. Și nu cred că ar fi corect să deschidem întrebarea cum este finanțat partidul din care faceți parte. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult.

Comisia... nu există o comisie sesizată în fond la acest subiect, deoarece ține de constituirea unei comisii de anchetă și, respectiv, comisie sesizată pentru a pregăti raport nu există. *(Rumoare în sală.)*

Înainte de a trece la procedura de vot, vreau să întreb...

Da. Cer scuze, avem o declarație.

De fapt, luare de cuvînt, cer scuze.

Domnule Pistrinciuc,

Luare de cuvînt. Înainte de vot și înainte de nominalizarea membrilor în această comisie.

Vă rog.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Mai degrabă este un apel.

Eu am decis să nu vă critic, dar să încerc să vă explic sau să vă întreb niște chestii. Primul... nici nu știu dacă mai are sens, dar pînă la urmă, nu contează atît de mult titlul proiectului acesta, fiindcă voi încercați, prin astfel de proiecte, să demonstrați că sînteți puternici și puteți orice să interziceți, prin lege, fără lege, să anulăm alegeri. Noi am avut tot felul de chestii.

Eu vreau să vă asigur că toți asta au înțeles. Oamenii știu că voi puteți cu oricine din noi, din afara Parlamentului, să faceți tot ce doriți dumneavoastră, aveți toată puterea, aveți toată... nu toată, aproape toată presa... tot ce doriți.

În situația dată, proiectul dat, dacă îl traduci în limbajul politic cotidian și scoți toate amabilitățile și grija față de securitatea statului, nu înseamnă nimic altceva decît un proiect de lege privind intimidarea oficială a opoziției extraparlamentare încă, apropo.

Dumneavoastră cu atîta zel spuneți că... își bate joc, nu știu ce, de noi... încă extraparlamentare, care nu are pîrghiile pe care le aveți dumneavoastră aici.

Dar problema cea mai mare sînt consecințele. Evaluați, de exemplu, consecințele acestui lucru, inclusiv noi sîntem monitorizați acum mai dur ca niciodată la capitolul „democrație electorală”. În 27 de ani, noi am avut ce doriți, toate năpastele peste noi: și fără lumină am trăit, și conflict armat am avut, și salarii nu s-au plătit ori s-au dat pe barter, dar niciodată... noi am fost unica... o excepție din spațiul postsovietic, în afară de Țările Baltice,

ele se definesc altfel, care a avut democrație electorală. inclusiv conform Consiliului European... ș.a.m.d. La noi alegerile aduceau schimbare de guverne, cădeau unii, veneau alții ș.a.m.d.

Noi acum sîntem monitorizați. Doar faptul că această comisie se va crea... Cum credeți, ce-o să citească partenerii Republicii Moldova, pe care-i elogiați așa de multe ori? Ei o să citească foarte concret, o să vadă ceea ce este.

De ONG-ul ăsta eu, de exemplu, nu sînt la curent cu detaliile care... decît ceea ce a mai fost prin presă, dar am văzut că inclusiv și în țara unde este discutat despre ONG-ul ăsta – în Polonia, tot există o parte bună care îl apără, inclusiv foști președinți de țară ș.a.m.d. Am văzut audieri în Bundestagul german asupra acestui ONG. Deci nu există o părere univocă sau nu a fost arestat cineva ș.a.m.d., deci nu există.

Noi prin acest gest că ne băgăm... voi pentru o mică... moment de glorie că vreți... vă răzbunați pe opoziție ș.a.m.d., ne băgăm iarăși într-o situație foarte nediplomatică pentru Republica Moldova.

Mîine-poimîine se schimbă situația în țara ceea, se schimbă situația cu ONG-urile care sînt acceptate și altele neacceptate. Noi iar ne băgăm acolo unde nu este chestia noastră din punct de vedere internațional.

Alt lucru ce ține de Parlamentul European. Toți ați văzut că, într-adevăr, ONG-ul dat a sponsorizat sau cosponsorizat un eveniment în Parlamentul European, cu participanți de la toate fracțiunile în Parlamentul European. Deci nu-i despre fundația asta, asta-i în spate, noi știm, așa... pus titlu, dar asta ar însemna că trebuie să fie audiați toți acești parlamentari europeni, care au beneficiat de serviciile fundației în organizarea acestui eveniment sau au fost prezenți... orice prezenți.

Mai departe, logic... noi ce trebuie să facem? În politică... politica... răspunsul politic trebuie să fie dezirabil: ce vor oamenii să afle astăzi? Asta vor să afle? De la voi, nu de la noi... voi sînteți la guvernare. Oamenii vor să vadă, de exemplu, unde sînt banii, oamenii vor să vadă... se tem, de exemplu, ce s-a întîmplat cu profesorii turci, nu aud nimic, nu li s-a spus nimic, decît niște frînturi, așa, niște comunicate.

Pe asta... de ce s-au anulat alegerile, aproape 300 de mii de voturi, de exemplu, unde Parlamentul n-a dorit nici măcar o declarație politică să condamne chestia asta... nemaivorbind să facă o anchetă. Și toți partenerii ne-au sancționat pentru chestia asta.

Și această comisie... crearea ei, deja faptul discutării este negativ pentru Parlament, iarăși o să ne sancționeze. Este un lucru foarte negativ. Gîndiți-vă la consecințe, fiindcă consecințele nu sînt de moment o bucurie: „Ah, ce i-am mai „dres” noi un pic.” Consecințele o să fie mari și după asta, și mult timp o să fie. Încă o dată, nu trebuie să speriați, fiindcă toți știu că puteți să faceți orice doriți.

Și acum ce ține de logică, de logica sau, de fapt, alogica sau să spunem banalitățile legale: dacă cineva, o persoană fizică care, printre altele este și membru de partid, primește o invitație de a participa la o conferință de la ONG – asta este activitate care submină siguranța statului. Eu mă tem că dacă extindem prevederile acestui lucru, apoi la noi o să nimerească zeci de mii de oameni că-s împotriva siguranței statului.

Eu vreau să vă spun că și la forumurile de sănătate se critică politicile în sănătate și acolo sînt sponsori aceste organizații internaționale, pot fi și companii de medicamente implicate, nu știu ce acolo... și alte internaționale despre care tot se scrie foarte mult. Lucrurile acestea se întîmplă cu regularitate. Sînt foarte multe foruri la care finanțatori, filantropi ș.a.m.d., v-am dat și exemple înainte, de care am beneficiat și eu, și dumneavoastră, și alți colegi.

Tinerii voștri au beneficiat de serviciul fundațiilor politice ca membri ai aripii politice europene din care faceți parte, au beneficiat de training și fiți atenți! ce te învață? Democrație. Cum să critici, cum să protestezi, cum să critici guvernarea. Ei nu te învață pe tine acolo cum să bați din palme. Asta învață la trainingurile acestea: cum să organizezi un partid de opoziție sau de guvernare, cum să lupți politic. Asta se primește că tot este imixtiune din afară, conform acestei logici, și este ilegală. Este absurd, este, pur și simplu, absurd.

De aceea eu stau și mă gîndesc, oare nu se întoarce legea ceea cu limitarea ONG-urilor la înregistrare..., nu știu ce, dar pe altă parte?

Și mai gîndiți-vă la o chestie: care o să fie rezultatul? Iată a finanțat. Interzicem la toți să finanțeze și să critice încă guvernarea, da? Păi, dacă atunci, conform sondajelor, 9 din 10 oameni vă critică pe voi, nu vă iubesc și chiar mai mult aș zice, dar e Parlament, totuși. Și atunci ce se primește că și ei sînt în ilegalitate? Și dacă mai beneficiază oamenii și de niște fundații, de cantine sociale?

De ce luptați voi cu... nu înțeleg eu, cu proprii oameni? De ce asta faceți? Fiindcă asta are consecințe inclusiv asupra stării colective. (*Gălăgie în sală.*) Da, are. Uitați-vă foarte bine. Voi poate și vă străduiți să faceți ceva, dar oamenii, oricum, vă critică foarte mult, din cauza învrăjbirii acestea care întruna încercați să o băgați printre oameni. Și nu este bine pentru dumneavoastră, nu este bine.

... spuneți despre finanțările acestea ilegale. Sigur, dumneavoastră o să puteți face orice, nimeni nu o să vă interzică. Noi nu avem puterea să nu vă dăm voia să votați, o să votați, dar încă o dată gîndiți-vă la consecințe. Mai ales că este un subiect sensibil, corect, se discută și în Consiliul Europei, dar asupra căruia nu există încă o decizie. Se discută și în capitalele europene, și la Bruxelles se discută dacă a fost corectă atitudinea față de ONG-ul acesta. Nu există o concluzie, nu există o concluzie în judecată.

Dar, cu siguranță, consecințele, dacă acest proiect va trece, inclusiv diplomatice, inclusiv pe linie politică vizavi de Republica Moldova, vor fi destul de mari. De aceea eu am o rugămintă ori un îndemn: opriți-vă!

Nimeni nu vă încurcă să faceți politică adevărată, curată. Opriți-vă! Nu are nici un sens ceea ce faceți.

Mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și cu titlu de replică, dacă permiteți, deoarece v-ați adresat, bănuim, și majorității parlamentare, și guvernării: dumneavoastră, domnule Pistrinciuc, ați menționat foarte bine aici de la tribuna Parlamentului, acum, foarte înflăcărat, că subiectul respectiv, inclusiv în privința acestei fundații, se dezbate și se discută în Bundestagul german. (*Voce din sală.*) Dar noi nu am zis că nu chemăm fundația! Ați vorbit despre Consiliul Europei, ați vorbit despre Uniunea Europeană că subiectul acesta este de actualitate și se discută, se dezbate, se examinează, se investighează. Noi despre asta și vorbim, noi doar nu condamnăm aici pe nimeni și nimic, dar... reformulăm, reformulăm în așa fel încât să nu existe cuvintele „illegal”, ș.a.m.d., deoarece, într-adevăr, nu putem pune ștampila că s-au făcut ilegalități. Dar, adică, o lume întreagă vorbește, o lume întreagă dezbate, iar noi ne ascundem de un adevăr. Haideți să vedem.

Dumneavoastră singur ați spus: s-a dezbătut acest lucru în Bundestagul german. Dar de ce în Parlamentul Republicii Moldova nu putem să discutăm? Există un raport al Consiliului Europei. Da, nu e o decizie finală, dar s-a făcut un raport care a fost dezbătut. Dar noi ce, nu putem să dezbatem?

Ați vorbit despre anularea alegerilor și că Parlamentul nu a făcut absolut nimic. Greșit. Este o comisie care lucrează și care va veni cu un raport.

De aceea propunerea este să trecem la vot și înainte de a trece la vot, rog frumos, fracțiunile... (*voce din sală*) nu, replică la replică nu se permite. Dumneavoastră... s-au încheiat dezbaterile. Participați la... în comisie. (*Discuții în sală.*) Dar nu aveți luare de cuvânt înregistrată.

Cine din partea fracțiunilor prezente în sală și cele care nu sînt prezente în sală vor participa, vă rog frumos să nominalizați.

Domnule Diacov,

Vă rog frumos, poftiți, din partea Partidului Democrat.

Domnul Dumitru Diacov:

Stimați colegi,

Noi înțelegem emoțiile care există în legătură cu proiectul dat. Opoziția întotdeauna se simte că ea este vulnerabilă, dar eu v-aș da un sfat,

să intrați în componența acestei comisii și să participați, fiindcă adoptarea hotărîrii propriu-zise nu rezolvă nimic, o să rezolve comisia aceasta care o să se ocupe și o să se intereseze.

Noi, din partea fracțiunii, îl propunem pe domnul Igor Vrenea, domnul Marcel Răducan și domnul Reșetnicov, de la Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia economie, buget și finanțe și Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

Domnul Andrian Candu:

Vreau să vă aduc la cunoștință că din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor, doamna Greceanî mi-a transmis că vor face parte domnul Bolea și domnul Lebedinschi.

Din partea... din Grupul Parlamentar Popular European, domnule Grișciuc, vă rog frumos.

Domnul Simion Grișciuc:

Din partea grupului, domnule Președinte, a fost delegat subsemnatul, adică Grișciuc Simion.

Domnul Andrian Candu:

Partidul Liberal Democrat, vă rog frumos, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Fracțiunea Partidului Liberal Democrat nu va delega membri în această comisie și dacă nu se va ține cont de amendamentele noastre, fracțiunea, după votare, va părăsi ședința de plen.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Carp,

Vă rugăm frumos, din partea Frațiunii Partidului Liberal, dacă puteți să ne transmiteți informația, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Președinte,

În principiu, m-am expus atunci când m-am referit la faptul că noi trebuie să vedem această comisie nu doar pe cazul Kozlovskă, fiindcă se creează impresia că noi încercăm să avem anumite reglări de conturi cu anumiți oponenți politici. Se primește fix ca în povestea cu Dănilă Prepeleac „dacă nu putem duce în spate, ne suim călare”. Și atunci, noi, dacă se acceptă excluderea și reformularea prin faptul că „se constituie Comisia de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept ale imixtiunii ilegale în treburile interne ale Republicii Moldova și finanțării ilegale ale unor partide politice, acțiuni care atentează la

suveranitatea și securitatea națională a țării” în următoarea componență, noi am accepta.

În cazul când dumneavoastră vreți să îngustați activitatea acestei comisii doar la cazul... la un singur caz, noi nu vom participa în această comisie.

Domnul Andrian Candu:

Propun la vot schimbarea titlului și conținutului precum a fost propus de Partidul Liberal.

Vă rog frumos, cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

O a doua propunere vine din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat care a propus o altă modificare a titlului și conținutului legat de fundațiile interne care sînt și desfășoară activitatea, și le-a nominalizat.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Domnul Ghilețchi a propus și, în principiu, înțeleg că autorul a fost de acord cu reformulările prin excluderea sintagmelor „illegal” de la imixtiune și „illegal” de la finanțare și folosind cuvintele „legalitatea”.

Da, domnule Ghilețchi? Sau să supun votului?

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Președinte,

Nu poți vorbi de „legalitatea imixtiunii”, adică nu există imixtiune ilegală. Pînă la urmă e un nonsens. După mine, dacă eliminăm cuvintele „illegal” e suficient, nu mai trebuie să vorbim de legalitate. Legalitatea sau ilegalitatea se va constata pe măsura anchetei... ce se va desfășura ancheta.

Domnul Andrian Candu:

Țin să fiu de acord că e și logică.

Domnule Sîrbu,

Din numele grupului de autori, acceptați această propunere?

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

De acord. Accept să excludem cuvîntul „ilegale” de la „imixtiune”, dar, totuși, ce ține de finanțarea partidelor, da, excludem cuvîntul „ilegale”, dar

pentru redacție aici ar fi bine să adăugăm „și legalității finanțării”. Aici cred că s-ar potrivi.

Domnul Andrian Candu:

Dacă se finanțează din exterior, oricum deja este ilegal, de aia nu mai are rost cuvântul „legal” sau „legalitatea”.

Domnul Serghei Sîrbu:

OK. Bine. De acord.

Domnul Andrian Candu:

Legislația interzice finanțarea din exterior. Dacă există aici un compromis, atunci îl acceptăm pe acesta.

Și supun votului adoptarea proiectului de hotărîre, cu textul revizuit precum a fost propus, în următoarea componentă: Vremea, Reșetnicov, Răducan, Bolea, Lebedinschi și Grișciuc.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de hotărîre.

Vă mulțumesc foarte mult.

Ce ține de președinție și secretariat, lăsăm membrii comisiei să se organizeze singurei sau să fie aprobată prin proiectul de hotărîre?

Domnule Sîrbu,

Cum e intenția autorilor?

Domnul Serghei Sîrbu:

Deci autorii ... este prima variantă – Parlamentul să aprobe, dar sigur că poate și comisia între ei, deja cum se decide. Dar, poate, mai bine ar fi, totuși, Parlamentul să aprobe, ca să existe deja aici decizia. Cred că ar trebui să votăm și să ne apreciem.

Domnul Andrian Candu:

Luînd în considerare că nu sînt ceilalți doi și nu e fracțiunea respectivă, vă propunem, totuși, cei șase care sînt astăzi nominalizați să aveți prima ședință și să decideți cine deține președinția și secretariatul, echilibrînd între toți. Fiindcă nu sînt colegii ca să discutăm acest subiect.

E bine așa? Mă uit la cei șase, potențiali șase. Probabil, e bine.

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Este aproape ora 16.00, trebuie să ne mișcăm puțin mai repede și revenim la subiectele... dacă nu vă supărați, în primul rînd, avem oaspeți care se rețin deja mult aici, în plenul Parlamentului, și subiectul nr. 6,

proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 cu privire la aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor. Proiectul nr. 218 din 26 iunie 2018, subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi.

Prezintă proiectul doamna Drăgălin, secretar de stat în domeniul infrastructurii calității și cooperării internaționale.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Dacă ați putea foarte succint să ne prezentați proiectul de lege.

Doamna Iuliana Drăgălin – *secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul infrastructurii calității și cooperării internaționale:*

Exact.

Mersi, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor. Țin să subliniez că Republica Moldova este parte a Convenției internaționale privind sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor, care prevede actualizarea cuadrienală a codificării și descrierii mărfurilor.

În acest sens, proiectul de lege a fost elaborat în vederea racordării Nomenclurii combinate la versiunea nouă, care a intrat în vigoare începând cu anul 2017.

Totodată, informez că modificările introduse în Nomenclatura combinată a mărfurilor sînt de ordin tehnic și constituie completarea unor coduri tarifare și modificarea descrierii acestuia în special pentru produsele derivate.

Prin urmare, componenta de taxe vamale nu a fost afectată, iar din punct de vedere al acumulărilor bugetului de stat nu vor surveni schimbări la suma încasărilor din taxele vamale.

Totodată, proiectul de lege prevede și o perioadă de șase luni pentru a aduce cadrul juridic național în concordanță cu prevederile noii legi.

Adițional, menționez că utilizarea noului sistem de codificare a mărfurilor este în interes public, deoarece acesta are drept obiectiv facilitarea comerțului și tranzacțiilor efectuate de către agenții economici, fapt care va spori accesul mărfurilor autohtone pe piețele de desfacere a partenerilor comerciali ai Republicii Moldova, deoarece UE, Ucraina, CSI, CEFTA, Turcia, EFTA, China utilizează deja Nomenclatura combinată 2017.

Proiectul a fost consultat public și avizat de toate autoritățile publice centrale responsabile și nu contravine politicii externe și interne promovate de către Republica Moldova. Totodată, a fost supus analizei impactului de

reglementare, precum și a fost examinat pe Platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru.

În contextul celor expuse, vă rog susținerea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări în adresa ministerului?

Nu sînt.

Mulțumim foarte mult, doamnă Drăgălin.

Succese în activitate.

Și-l rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect. Și dacă putem să vă rugăm s-o faceți cît mai succint posibil.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, înaintat cu drept de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop racordarea Nomenclurii combinate a mărfurilor la versiunea nouă a codificării și descrierii mărfurilor, iar folosirea noii versiuni va contribui la eficientizarea operațiunilor de export în mod special, efectuate de către agenții economici autohtoni, fapt care va facilita comerțul exterior și, de fapt, comerțul în general, în mod special importul.

La momentul actual, majoritatea partenerilor comerciali ai Republicii Moldova, precum țările Uniunii Europene și CSI, deja aplică versiunea din 2017 a Sistemului armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor.

Propunerile introduse vizează modificarea unor poziții tarifare, precum și a descrierii mărfurilor în vederea ajustării textului în conformitate cu versiunea din 2017, iar componenta de taxă vamală nu a fost modificată.

Ca rezultat al modificărilor prezentate, față de redacția actuală a legii, la nivel de 8 cifre, au fost excluse 961 poziții tarifare și introduse 1010 poziții tarifare noi. Proiectul de lege prevede intrarea în vigoare începînd cu 1 ianuarie 2019.

Pornind de la cele expuse și ținând cont de avizele pozitive ale comisiilor permanente și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, comisia susține conceptual proiectul de lege și-l propune spre examinare și aprobare plenului Parlamentului în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule președinte Creangă,

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Vă rugăm frumos să luați loc.

Dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul pentru a trece la procedura de vot.

Vom propune aprobarea acestui proiect de lege, precum a fost și sugestia, propunerea Comisiei economie, buget și finanțe, aprobarea în prima lectură.

Cine este pentru a aproba proiectul nr. 218 din 26 iunie 2018 în prima lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în prima lectură, astfel el fiind aprobat.

Mersi mult.

Următorul este subiectul nr. 8, **proiectul de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare. Proiectul nr. 233 din 6 iulie 2018.**

Domnule Iurcu,

Vă rugăm frumos să veniți la tribuna principală pentru a prezenta proiectul de lege, încercînd s-o faceți cît mai succint, ca rezumat.

Domnul Vitalie Iurcu – *secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul economic:*

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Deci se propune spre examinare proiectul de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare. De facto, deci necesarul acestui proiect de lege este, în primul rînd, să aducem în concordanță acele ultime modificări și reforme instituționale care au avut loc odată cu aprobarea noului Cod cu privire la știință și inovare.

În al doilea rînd, acest proiect este orientat spre faptul aducerii anumitor clarificări și excluderea unor lacune depistate în cadrul legislației anterioare. Proiectul prevede utilizarea unor noi noțiuni cum ar fi: „administratorul parcului științifico-tehnologic și/sau incubatorul de inovare”, „fondatorii parcului și incubatorului”, „produs inovațional” „transfer tehnologic”.

Au avut loc și completări esențiale și la capitolul „Crearea și funcționarea parcului științifico-tehnologic și incubatorului de inovare”, inclusiv dreptul de a crea aceste parcuri și incubatoare se atribuie nu numai claselor, dar și entităților, cum ar fi autoritățile publice centrale și locale, asociațiile create prin Acordul de asociere, instituțiile de învățămînt superior și altele.

Potrivit proiectului, deciziile privind crearea parcurilor și incubatoarelor de inovare vor fi luate de către Guvern. Proiectul de lege include și noi prevederi privind criteriile de evaluare a proiectelor înaintate pentru selectarea în vederea implementării în cadrul parcurilor și incubatoarelor de inovare.

Spre deosebire de legea în vigoare, în proiectul legii este nominalizat cuantumul tarifelor pentru serviciile de locațiune și arendă, este prevăzută posibilitatea dării în folosință gratuită a terenului și a altor imobile pentru activitatea parcurilor și incubatoarelor, de asemenea este prevăzută alocarea mijloacelor bugetare din alocații distincte pentru domeniul cercetării și inovării în cadrul concursurilor proiectelor pentru crearea infrastructurii parcurilor și incubatoarelor de inovare.

Reieșind din cele expuse, rugăm respectuos plenul Parlamentului să susțină aprobarea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Întrebări în adresa autorilor.

Și intervenție din partea domnului Cernat.

Domnul Vladimir Cernat:

Mersi, domnule Președinte.

Domnule secretar,

Evident, este o inițiativă binevenită întru dezvoltarea Republicii Moldova, dar totuși aș vrea să pun o întrebare, să fie mai clar.

La articolul 12, la gestionarea surselor financiare, este prevăzut un articol prin care administratorul ar putea da în arendă bunurile imobile și de pe teritoriul parcului industrial.

Domnul Vitalie Iurcu:

Aha.

Domnul Vladimir Cernat:

Și la articolul 16 vedem beneficiile care le pot fi lor acordate prin administrația publică locală prin darea în gestiune a unor imobile și a terenurilor gratuit, dar nu este stipulat cine va fi beneficiarul acestor terenuri, deoarece au posibilitatea de a le da în arendă.

Domnul Vitalie Iurcu:

Aha.

Domnul Vladimir Cernat:

Și asta devine o sursă de venit, dar beneficiarii nu sînt stipulați.

Cred că trebuie de...

Domnul Vitalie Iurcu:

OK. Noi putem să le precizăm pe parcursul... lectura a doua...

Domnul Vladimir Cernat:

Da, trebuie de precizat...

Domnul Vitalie Iurcu:

... o să luăm în considerare.

Domnul Vladimir Cernat:

... că beneficiari pot deveni rezidenții acestor parcuri, dar nu altcineva.

Domnul Vitalie Iurcu:

OK. Eu propun, pentru lectura a doua, noi să ne așezăm împreună cu dumneavoastră și să vedem exact unde sînt divergențele respective.

Domnul Vladimir Cernat:

OK. Da.

Bine. Mersi.

Domnul Vitalie Iurcu:

Se acceptă, da.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

A fost clarificat subiectul.

Vă mulțumesc foarte mult.

Se va mai lucra, bineînțeles, evident, pentru lectura a doua.

Nu mai sînt alte întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Iurcu.

Succese în activitate.

Domnul Vitalie Iurcu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și-l invităm la tribuna principală pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare, înaintat de Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul de lege propus spre examinare a fost elaborat în rezultatul analizei impactului de reglementare a activității de întreprinzător în parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare în conformitate cu prevederile Legii nr. 138/2007 și are drept scop instituirea unui cadru normativ pentru eficientizarea fondării și activității parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare.

În această ordine de idei, noul proiect de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare include următoarele:

Corelarea noțiunilor utilizate în domeniu cu prevederile Codului cu privire la știință și inovare și definirea unor noțiuni noi utilizate în activitatea parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor de inovare ca noțiuni „administrator al parcului științifico-tehnologic și/sau incubatorului de inovare”, fonduri ai parcului... „fondatori ai parcului științifico-tehnologic și incubatorului de inovare”, „fond de dezvoltare al parcului științifico-tehnologic și incubatorului de inovare”, „produs inovațional” și „transfer tehnologic” și altele.

În contextul prevederilor proiectului de lege, autorii propun ca decizia privind crearea parcului științifico-tehnologic și incubatorului de inovare să fie aprobată de către Guvern, în baza documentelor de constituire depuse de către fondatori. Administrarea parcurilor și incubatoarelor va fi efectuată de un administrator, selectat de către Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare în bază de concurs și care corespunde condițiilor stabilite în proiectul de lege. Termenul de funcționare a parcului este propus să fie nu mai mic de 10 ani.

Astfel, obiectivele de bază ale activităților parcului științifico-tehnologic sînt stabilite ca: elaborarea și fabricarea produselor inovaționale în baza rezultatelor cercetării sau transferului de tehnologii; atragerea

investițiilor la realizarea proiectelor de implementare a inovațiilor și orientarea activităților organizațiilor din domeniile cercetării, dezvoltării, inovării și transferului tehnologic spre necesitățile pieței interne și externe.

Prin proiectul de lege examinat se stabilesc criteriile de evaluare a proiectelor propuse spre implementare în parcurile științifico-tehnologice și termenul de realizare a lor pînă la 4 ani, iar în cadrul incubatoarelor de inovare – de 3 ani.

Prevederile proiectului de lege delimitează atribuțiile și sarcinile tuturor participanților în activitatea parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor de inovare: pentru fondatori, pentru Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, pentru Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și pentru administratorii parcului și incubatorului.

În contextul facilităților acordate din partea statului la crearea și funcționarea parcurilor este de menționat atribuirea și folosirea gratuită a bunurilor imobile proprietate publică pentru crearea și dezvoltarea parcului și/sau incubatorului, de rînd cu stabilirea coeficientului de micșorare a tarifului la calcularea plății pentru locațiunea/arenda bunurilor proprietate publică pentru rezidenții parcului științifico-tehnologic și incubatorului de inovare.

Totodată, este de remarcat că noul proiect de lege nu propune facilități fiscale și vamale pentru activitățile parcurilor și incubatoarelor, după cum era prevăzut în Legea nr. 138.

Potrivit prevederilor proiectului de lege propus, evaluarea activității parcurilor științifico-tehnologice și incubatoarelor de inovare și rezidenților acestora va fi efectuată după expirarea fiecărui an de activitate de către Comisia interdepartamentală de evaluare, constituită din reprezentanții Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Academiei de Științe a Moldovei, ministerelor de ramură și fondatorilor.

Proiectul de lege stabilește reglementări referitoare la cazurile în care parcul științifico-tehnologic și incubatorul de inovare se lichidează.

Proiectul de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare este avizat pozitiv de comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

În contextul celor relatate și în rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului aprobarea proiectului de Lege nr. 233 în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Vă rog frumos să luați loc, pentru a trece la procedura de vot.

Dragi colegi,

Se zice în Regulamentul Parlamentului, domnule Nichiforciuc, că înainte de vot deputații se așează la locurile lor.

Sînteți foarte ocupat, vă văd foarte agitat, așa, și foarte... discutați pe proiect, bănuiesc. Altul. Ne spuneți și nouă la ce concluzii ați ajuns după dezbateri interne.

Cine este pentru a aproba proiectul nr. 233 din 6 iulie 2018, proiectul de Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare, în prima lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege.

Vă mulțumim foarte mult.

Următorul subiect pe ordinea de zi este **proiectul le Lege nr. 214 pentru completarea Legii concurenței.**

Rog frumos...

Da, cer scuze, mă uitam din obișnuință.

Consiliul Concurenței stă, de obicei, în altă lojă.

Domnule Guțu,

Vă rugăm frumos, vicepreședinte al Consiliul Concurenței, prezentați-ne, vă rugăm frumos, acest proiect de lege.

Poftiți.

Domnul Emil Guțu – *vicepreședinte al Consiliului Concurenței, vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Proiectul de Lege privind completarea Legii concurenței a fost elaborat de Consiliul Concurenței, în scopul realizării acțiunii nr. 26 din Memorandumul de înțelegere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova, cât și ca urmare a solicitării Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova inclusă în Raportul asupra rapoartelor Consiliului Concurenței privind activitatea în anul 2016 și privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova pentru anul 2015.

Astfel, conform acțiunii nr. 26 din Memorandumul de înțelegere privind asistența macrofinanciară, s-a prevăzut acțiunea cu privire la actualizarea listei zonelor Consiliului Concurenței de intervenție în conformitate cu standardele internaționale, în special de a include sectorul mass-media.

Proiectul de lege prevede completarea Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 cu un nou articol – articolul 25¹, care urmează să reglementeze aspectele ce se referă la evaluarea concentrărilor economice în domeniul mass-media.

Reieșind din faptul că prevederile legislației speciale în domeniul mass-media în anumite cazuri pot stabili praguri diferite referitor la necesitatea notificării operațiunilor de concentrare economică, altele decât cele prevăzute la articolul 22 alineatul (1) din Legea concurenței, respectiv, avînd în vedere și prevederile punctului 5 din Directiva 2010/13 a Uniunii Europene, se impune necesitatea operării completărilor corespunzătoare în cuprinsul Legii concurenței.

Totodată, se propune operarea modificărilor corespunzătoare în Legea concurenței și cu referire la cotele ce prezumă existența poziției dominante în domeniul mass-media.

Proiectul nu implică costuri suplimentare altele decât cele prevăzute în bugetul de stat, legate de elaborarea și implementarea lui.

Solicităm susținerea proiectului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Probabil, proiectul este destul de clar.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Creangă,

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect, proiectul nr. 214 din 25 iunie 2018.

Domnul Ștefan Creangă:

... Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu prevederile Regulamentului, a examinat proiectul de Lege nr. 214 și comunică următoarele.

Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Scopul proiectului constă în includerea în lista zonelor de intervenție a Consiliului Concurenței a sectorului mass-media.

Necesitatea elaborării și adoptării proiectului este dictată de angajamentul realizării acțiunii nr. 26 din Memorandumul de înțelegere Republica Moldova – Uniunea Europeană privind asistența macrofinanciară. Astfel, proiectul propune completarea Legii concurenței cu articolul 25¹ cu prevederi privind evaluarea concentrărilor economice în domeniul mass-media.

Proiectul a fost avizat pozitiv de 8 comisii permanente ale Parlamentului. Suplimentar, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a înaintat următoarele amendamente:

– excluderea alineatului (3) din articolul 25¹, deoarece Consiliul Coordonator al Audiovizualului prezintă Parlamentului și publică raportul de activitate care conține și informația necesară Consiliului Concurenței;

– excluderea alineatului (5) din același articol, din considerente că Consiliul Coordonator al Audiovizualului elaborează proiecte de acte normative conform legislației cu privire la actele normative.

Totodată, Comisia drepturile omului și relații interetnice a propus respingerea proiectului. Comisia a solicitat avizul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și a constatat că, deși la etapa de elaborare a proiectului de lege a fost coordonat cu autorul, prin avizul actual, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, suplimentar la propunerile Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, a propus excluderea din proiect și a alineatului (4) din articolul 25¹, motivînd că constatarea semnelor de concentrare economică nu ține de competența Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Comisia menționează că, la definitivarea proiectului, urmează a lua în calcul prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, care se află în procedură legislativă.

Pentru lectura a doua, comisia va examina amendamentele, propunerile și obiecțiile expuse mai sus și cele care vor parveni de la colegii deputați.

În urma dezbaterilor, cu majoritatea voturilor, comisia a decis să propună examinarea și aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule președinte Creangă.

Întrebări nu sînt. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile pentru a supune votului **proiectul de Lege pentru completarea Legii concurenței, proiect înregistrat cu numărul 214 din 25 iunie 2018.**

Comisia economie, buget și finanțe propune ca proiectul să fie votat în primă lectură.

Cine este pentru votarea în primă lectură a acestui proiect de lege, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 214.

Următorul proiect de lege, pe care îl supun dezbaterii, este **proiectul de Lege pentru modificarea articolului 38 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne**, proiectul este sub nr. 3 în ordinea de zi de astăzi, **nr. 303 din 8 septembrie 2018.**

Proiectul va fi prezentat din partea Guvernului de către domnul Dorin Purice, secretar de stat, domeniul ordinii și securității publice, prevenirii și combaterii criminalității.

Poftim, domnule Dorin.

Domnul Dorin Purice – *secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne în domeniul ordinii și securității publice, prevenirii și combaterii criminalității:*

Vă mulțumesc foarte mult.

Stimate domnule vicepreședinte al Parlamentului,

Onorate doamne și distinși domni deputați, (*Gălăgie în sală.*)

Necesitatea prezentului proiect constă în executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 15/2018, potrivit căreia a fost declarat neconstituțional textul „inclusiv în cazul... intervenirii termenului de prescripție” din articolul 38 alineatul (1) litera m) din Legea nr. 288. Astfel, prin proiect, se propune excluderea acestui text din lege.

La articolul 38 alineatul (1) litera m) din Legea nr. 288 este prevăzută drept modalitate de încetare a raportului de serviciu condamnarea, în baza unei sentințe judecătorești definitive, inclusiv în cazul intervenirii termenului de prescripție pentru fapte ce discriminează calitatea de funcționar public cu statut special.

Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile acestei norme au în vedere prescripția tragerii la răspundere penală, fapt ce ridică probleme în perspectiva principiului neretroactivității legii penale.

Referitor la întreruperea raportului de muncă, Curtea Constituțională constată că nu este necesar de a se interveni în efectele retroactivității legii, întrucât funcționarul cu statut special trebuie necondiționat să se bucure de reputație și să dea dovadă de comportament ireproșabil către societate. *(Gălăgie în sală.)*

Condamnarea unei persoane într-un proces penal pune la îndoială acest element care, prin prisma articolului 50 litera i), este o încălcare a obligațiilor fundamentale. Cu alte cuvinte, prin articolul 50 și 52... 58, pardon, noi, practic, acoperim această problemă. În situația dată, se aplică restricția la exercitarea atribuțiilor funcționale ale angajatului MAI cu statut special, fără a fi nevoie de a aplica termenul de prescripție.

Proiectul a fost transmis spre avizare autorităților publice, a fost scos în discuție publică, în vederea executării transparente procesului decizional.

Avem un aviz pozitiv din partea CNA.

Cheltuieli pentru implementarea procesului nu sînt preconizate.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu, domnule Purice.

Întrebări nu sînt.

Vă rog să vă ocupați locul.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Eugen Carpov, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, pentru a prezenta raportul comisiei pe marginea acestui proiect de lege.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Vă prezint scurt raportul comisiei la proiectul de Lege pentru modificarea articolului 33 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 303 din 08.09.2018 pentru lectura întâi.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de Lege pentru modificarea articolului 33 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Drept temei pentru elaborarea prezentului proiect a servit Hotărîrea Curții Constituționale nr. 15 din 22 mai 2018. Astfel, prin inițiativa dată, se urmărește modificarea articolului 38 alineatul (1) litera m) din Legea

nr. 288/2016 în vederea excluderii textului declarat neconstituțional „inclusiv în cadrul intervenirii termenului de prescripție”, totodată asigurând ca norma prenotată să nu aibă efect retroactiv.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică au propus, cu votul unanim al membrilor săi, examinarea și aprobarea proiectului de lege prenotat în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc și eu, domnule Carpov.

Întrebări nu sînt în adresa comisiei.

Stimați colegi,

Aș vrea să vă ocupați locurile.

Domnul Grama, domnul Chiorescu...

Domnule Grama,

Domnule Chiorescu,

Urmează votul pentru acest proiect de lege.

Deci, aș vrea să supun votului în primă lectură proiectul de Lege, înregistrat cu nr. 303 din 8 septembrie 2018, pentru modificarea articolului 38 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Mulțumesc.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat în primă lectură acest proiect de lege.

Trecem la următorul proiect de lege, care, de asemenea, va fi prezentat de către domnul Dorin Purice. Este vorba de proiectul înregistrat sub numărul 10 în ordinea de zi de astăzi, **proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, proiect înregistrat cu nr. 297 din 8 august 2018.**

Poftim, domnule Purice.

Domnul Dorin Purice:

Vă mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Necesitatea elaborării proiectului vizat a fost dictată de principiile de guvernare în Strategia națională pentru siguranță rutieră, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1214 din 27 decembrie 2010, astfel fiind stabilită necesitatea asigurării unui management eficient în domeniul siguranței

traficului rutier, care include îmbunătățirea legislației rutiere, reieșind din bunele practici europene.

Este de remarcat că în practica europeană pe larg este aplicată constatarea amiabilă în cazul unui accident, în care au fost implicate două vehicule și care s-a soldat doar cu pagube materiale. Asemenea practică este utilizată în România, Republica Franceză, alte țări europene, țări CSI, inclusiv Federația Rusă.

Inovația constă în faptul că ambii șoferi implicați în accident vor completa și vor semna formularul de constatare amiabilă de modelul stabilit, cu prezentarea ulterioară a acestuia către asigurator, nefiind necesară prezența sau prezentarea șoferului pentru documentarea accidentului rutier la Poliție, eliminându-se astfel și sancțiunea contravențională.

Procedura propusă de constatare amiabilă reduce timpul pe care cei implicați în accident îl petrec la fața locului. Pe de altă parte, efectivul Poliției, nefiind implicat în documentarea accidentelor neînsemnate, va fi preocupat și reorientat la monitorizarea circulației rutiere pe segmente de risc sporit, menținerea ordinii și securității publice și în alte activități mai aproape de necesitățile cetățenilor și comunității.

Scopul constatării amiabile este simplificarea procesului în cazul unui accident rutier fără victime și soluționarea situației fără intervenția poliției. Prin proiect se operează modificări în Legea cu privire la asigurări și Codul contravențional.

Proiectul legii în cauză a fost transmis spre avizare autorităților publice responsabile. A trecut expertiza anticorupție. Cheltuieli pentru implementare nu sînt necesare.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc și eu, domnule Purice.

Întrebări nu sînt în adresa autorilor, de aceea puteți să vă ocupați locul.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, pentru a prezenta raportul comisiei pe marginea acestui proiect de lege.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Proiectul de lege are drept scop simplificarea procedurii de constatare a accidentelor rutiere prin procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul și, respectiv, se propun modificări la Legea nr. 414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube de autovehicule și la Codul contravențional al Republicii Moldova.

Prin prevederile expuse în proiectul de lege se reglementează procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul, care este o procedură simplificată și benevolă de documentare a accidentului de autovehicul soldat doar cu daune materiale nesemnificative, prin completarea și semnarea de către conducătorii de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilit de autoritatea de supraveghere, adică Comisia Națională a Pieței Financiare, și care, ulterior, este prezentat asiguratorului persoanei vinovate împreună cu cererea de despăgubire.

Alte condiții țin de clauzele că în accident sînt implicate doar două autovehicule, accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative, accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea altor bunuri, decît autovehiculele implicate în accident, părțile implicate în accident dețin, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare RCA sau certificatul „Carte Verde” (în cazul autovehiculului aflat în posesiunea unei persoane asigurate în străinătate) valabile și emise în cel puțin 24 de ore anterior momentului producerii accidentului și că există consimțămîntul persoanelor date privind procedura de constatare amiabilă și consensul privind circumstanțele producerii accidentului, daunele cauzate autovehiculelor sînt vizibile, precum și persoana răspunzătoare de producerea accidentului recunoaște vinovăția, iar locul accidentului rutier a fost fotografiat, datele martorilor notate.

În cadrul ședinței Comisiei economie, buget și finanțe s-a constatat că în procedura legislativă se află în examinare proiectul de Lege nr. 229 din 05.07.2018, inițiativă legislativă a deputatului în Parlament Adrian Lebedinschi, care, de asemenea, are drept scop simplificarea procedurii de constatare amiabilă a accidentelor rutiere, examinat în prima lectură de plenul Parlamentului.

Respectiv, în conformitate cu articolul 56 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797, comisia propune Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de lege în primă lectură și comasarea acestuia pentru lectura a doua cu proiectul de Lege nr. 229 din 05.07.2018, într-un singur proiect, proiectul de Lege nr. 297 fiind de bază.

Rog susținerea acestui proiect.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Creangă.

Nu văd întrebări în adresa comisiei.

Înainte de a supune votului, vreau să-l rog pe domnul Eugen Carpov, din partea Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, să prezinte coraportul comisiei.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Coraportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr. 297 din 08.08.2018.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în conformitate cu prevederile articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul propune amendarea Legii 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, în vederea asigurării unui management eficient în domeniul siguranței traficului rutier.

În context, inițiativa dată propune instituirea procedurii constatării amiabile care va simplifica procesul în cazul unui accident rutier fără victime și daune materiale nesemnificative și va soluționa situația fără intervenția poliției.

În cadrul dezbaterilor, deputatul Artur Reșetnicov a propus revizuirea termenelor de intrare în vigoare a prezentei legi, stipulate în articolul III, punctul 1, litera a) și litera b), în sensul reducerii acestora. Propunerea a fost sprijinită de membrii comisiei.

Prin urmare, se propune ca în cadrul definitivării proiectului, Comisia economie, buget și finanțe, care este comisia sesizată în fond, să ia în considerare amendamentele, propunerile și obiecțiile expuse de deputați, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, la fel și obiecțiile CNA expuse în Raportul de expertiză anticorupție.

Luând în considerare cele expuse, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative spre examinare și adoptare în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Carpov.

În adresa comisiei văd o întrebare sau, probabil, un...

Doamnă Apolschii,
Ați avut ceva de spus?

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am coraport, domnule Președinte.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Aveți și dumneavoastră coraport? Da, poftim.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu, cu permisiunea dumneavoastră, nu o să mă refer la conținutul și scopul proiectului, este foarte clar. Mai mult decît atît, săptămîna trecută am examinat și o inițiativă similară a deputatului Lebedinschi.

Vreau doar să atrag atenția și pentru stenogramă, de fapt, ceea ce am făcut și în precedenta ședință.

Menționînd că în procedura legislativă a fost înregistrat acel proiect nr. 229 din 5 iulie 2018, la care mă refer, inițiativa deputatului Lebedinschi, care, de asemenea, are drept scop simplificarea procedurii de constatare amiabilă a accidentelor rutiere, comisia, în conformitate cu prevederile articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, cu votul majorității, propune Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de lege în primă lectură nr. 297 și comasarea acestuia pentru lectura a doua cu proiectul nr. 229 din 5 iulie 2018, de bază fiind luat nr. 297 din 8 august 2018.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc, doamnă Apolschii.

Stimați colegi,

Vreau să supun votului acest proiect de lege, dar înainte de aceasta, așa cum a propus domnul Creangă, **propun comasarea acestor două proiecte de legi, proiectul nr. 297 din 8 august 2018 cu proiectul nr. 229 din 5 iulie 2018 să fie comasate, iar ca proiect de bază să fie luat proiectul nr. 297.**

Cine este pentru, vă rog să votați.

Mulțumesc.

S-a votat.

Și, de asemenea, **propun aprobarea în primă lectură a proiectului nr. 297 comasat cu nr. 229, luînd ca bază proiectul nr. 297.**

Cine este pentru, vă rog să votați.

Mulțumesc.

S-a acceptat.

Și fac următorul anunț: avînd în vedere că deja în clădirea Parlamentului se află Mareșalul Senatului... Sejm-ului polonez, opriți ședința aici.

A rămas un singur proiect pe ordinea de zi, proiectul nr. 261, nr. 2 din ordinea de zi, care va fi transferat pentru ședința următoare. Ședința de astăzi, propriu-zis, agenda se oprește aici.

Înțeleg că sînt întrebări. Este ultimul subiect pe ordinea de zi de întrebări. Îl las aici pe domnul Vitiuc. Văd că este domnul Țap în sală. Probabil că are mai multe întrebări, după care ședința va fi închisă și ne vedem săptămîna viitoare.

Vă mulțumesc încă o dată pentru ședința de astăzi.

În liniște... dacă vreți să rămîneți la sesiunea de întrebări, rămîneți, dacă nu, în liniște puteți părăsi sala. Și cei care sînt la întîlnire cu domnul Președinte al Senatului sînt rugați să treacă în Sala Europei.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi ...

Doamnă Laura Grecu,

Vă rog, la tribuna principală.

Doamna Laura Grecu – *președinte al Casei Naționale de Asigurări Sociale:*

Stimate domnule vicepreședinte,

Stimați deputați,

Cu referire la întrebarea adresată Guvernului Republicii Moldova în plenul Parlamentului pe data de 19 iulie 2018 de către doamna Elena Bodnarenco privind confirmarea înscrierilor din carnetele de muncă a cetățenilor Republicii Moldova care solicită acordarea drepturilor de pensie pe teritoriul Federației Ruse, Casa Națională informează următoarele.

Actualmente, instituția aplică prevederile Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Federația Rusă privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensie, semnat la 10 februarie 1995. Este un acord care este bazat pe principiul teritorialității. Respectiv, cetățenii Republicii Moldova care domiciliază permanent pe teritoriul Federației Ruse beneficiază de acest acord și de prevederile acestuia și, viceversa, cetățenii din Federația Rusă care au domiciliu pe teritoriul Republicii Moldova beneficiază de prevederile acestui acord.

În conformitate cu atribuțiile sale, Casa Națională furnizează toate tipurile de informații deținute în sistemul public de asigurări sociale începînd cu anul 1992 privind perioada de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale.

În acest sens, vreau să informez plenul Parlamentului și pe doamna Bodnarenco că deja Casa Națională a scanat toate formulare 4BASS pe întreprinderi pentru perioada începînd cu anul 1992 pînă în anul 1998 privind achitarea contribuțiilor, deja avem posibilitatea de a emite acest certificat în mod electronic și nu trebuie neapărat să ne adresăm la arhiva Casei Naționale pentru a ridica acest certificat.

Pentru perioadele de activitate realizate pînă la 1 ianuarie 1992, reflectate în carnetul de muncă și certificatele ce atestă activitatea de muncă, Fondul de pensii din Federația Rusă nu necesită confirmare din partea Casei Naționale. În cazul în care în carnetul de muncă și certificatele de salariu, prezentate de solicitant în adresa Fondului de pensii din Federația Rusă, sînt admise careva corectări, înscrieri incorecte sau imprecise, Casa Națională confirmă în scris faptul eliberării de către unitățile economice din Republica Moldova a certificatelor privind activitatea de muncă și salariul, precum și certificatele eliberate de organele de arhivă din Republica Moldova.

Vreau să menționez că, pe parcursul anului 2017 pînă în prezent, din partea instituțiilor competente din Federația Rusă au parvenit în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale 26 543 de interpelări. Pentru 3 348 de interpelări sau aproximativ 11,3 la sută parvenite Casa Națională a prezentat răspuns precum că informația solicitată nu poate fi prezentată din următoarele considerente: deoarece nu poate fi găsită întreprinderea ca urmare a desființării sau reorganizării, nu a fost înregistrată întreprinderea în calitate de plătitor și nu se regăsește în baza de date a Casei Naționale, de către întreprindere nu au fost transmise documentele primare în arhivă și nu este identificat codul fiscal al întreprinderii pentru a găsi această întreprindere și a expedia informațiile relevante ce țin de această întreprindere.

Mai mult decît atît, deja vreau să menționez că, în fiecare săptămînă, în adresa Casei Naționale parvin în jur de 500 de interpelări din partea Federației Ruse, iar pe parcursul anului 2017 deja Federația Rusă a solicitat în jur de 1100 de dosare de pensionare ale cetățenilor pentru a stabili pensiile în conformitate cu legislația Federației Ruse.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă Grecu.

Poftim, doamnă Bodnarenco.

Doamna Elena Bodnarencu:

Спасибо.

Спасибо за ответ, который вы мне дали спустя три месяца. То есть вы абсолютно исключаете какую-то предвзятость в связи с нашими согражданами, проживающими в Российской Федерации? Они не получают ответ только по тем причинам, которые были вам перечислены.

Потому что у меня есть другая информация. В адрес Парламента обращаются граждане Республики Молдова, которые работали на предприятиях, архивы которых сохранились, и они получают абсолютные отписки, ничем не мотивированные отказы о предоставлении подтверждения того, что они работали на территории Республики Молдова.

В случае если... Во-первых, я вас попрошу дать мне и письменный вариант вашего ответа. Но в случае если в мой адрес будут поступать еще такие же жалобы, ...

Doamna Laura Grecu:

Eu vă rog să le adresați...

Doamna Elena Bodnarencu:

... я их буду направлять лично вам, госпожа Греку.

Doamna Laura Grecu:

Da. Mulțumesc.

Le adresați și noi, într-adevăr, vedem și rezolvăm fiecare caz în parte.

Doamna Elena Bodnarencu:

Да. Спасибо.

Doamna Laura Grecu:

Da. Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, doamnă Grecu.

Domnule Gagauz,

Пожалуйста, ваш вопрос.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc.

У меня есть два вопроса.

Первый вопрос к министру экономики и инфраструктуры господину Кириллу Габуричу. Вопрос касается реконструкции дороги Мз, участок Вулканешты-Чумай. Известно, что реконструкция

данного участка дороги должна была начаться еще в 14-м году и ее планировалось завершить в 16-м.

Вот уже четыре года жители Вулканештского и Кагульского районов находятся в ожидании реконструкции дороги. В настоящее время данный участок дороги представляет собой по сути испытательный полигон со сплошными выбоинами и неровностями, которые несовместимы с передвижением транспортных средств. Из-за этого граждане, проживающие в этом регионе, вынуждены добираться, подвергая транспортные средства риску серьезных повреждений, или добираться в объезд, преодолевая дополнительно 30–45 километров.

Отмечаю, что реконструкция данного участка дороги является крайне важной для южной зоны Республики Молдова, и затягивание крайне отрицательно сказывается на социально-экономическом развитии данного региона.

В соответствии со статьей Регламента прошу сообщить о текущей ситуации по данному вопросу, предпринимаемых мерах и ожидаемых сроках реализации данного проекта.

Ответ по существу на данное обращение прошу представить письменно и в устной форме на заседании.

И второй вопрос у меня к премьер-министру Республики Молдова господину Филипу. Вопрос касается организации и функционирования Бюро статистики.

24 сентября текущего года Правительство утвердило Постановление об организации и функционировании Национального бюро статистики. Согласно приложению 3 данного Постановления Правительства утверждена новая структура, которая предусматривает создание четырех региональных центров статистики: «Север» в Бельцах, «Кишинев» и «Центр» в муниципии Кишинев и «Юг» в муниципии Кагул. Таким образом, данным решением было ликвидировано Управление статистики АТО Гагаузия, действовавшее на территории автономии.

К сожалению, при осуществлении данной реорганизации Правительство пошло по порочному пути и в очередной раз проигнорировало статус автономии, приняв решение, которое напрямую затрагивает интересы и полномочия автономии, без соответствующих консультаций с властями региона.

Следует отметить, что центральные власти Республики Молдова проводят целенаправленную политику, направленную на формирование в муниципии Кагул альтернативного социально-культурного и экономического центра по отношению к столице Гагаузской автономии – муниципию Комрат, в том числе и при

проведении структурных изменений органов государственного управления.

В результате данной необоснованной политики Правительства создаются институциональные барьеры для эффективного управления, функционирования институтов власти автономии и социально-экономического развития Гагаузии, а также различные бюрократические препятствия для жителей и экономических агентов автономии.

Такая политика, на мой взгляд, не соответствует интересам государства и направлена против составной ее части – АТО Гагаузия.

Утвержденная Правительством новая структура территориальных подразделений статистики не учитывает специфику работы Статистической службы на территории Гагаузии, вытекающую из полномочий органов власти автономии, закрепленных в Законе об особом правовом статусе.

В частности, осуществленная Правительством реорганизация ведомства лишает региональные органы власти АТО Гагаузия оперативного доступа к достоверной и полной статистической информации, необходимой при экономическом прогнозировании, разработке и внедрении стратегий развития автономии.

В соответствии со статьями 122 и 123 Регламента прошу рассмотреть вопрос сохранения территориального подразделения статистики в Гагаузии с таким же статусом, как и другие территориальные структуры.

Ответ по существу данного обращения прошу предоставить в письменной и устной форме на заседании Парламента.

Спасибо.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Все? Больше нет вопросов?

Domnul Fiodor Gagauz:

У меня больше нет.

Спасибо.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Спасибо.

Domnule Țap,

Poftim, prima întrebare.

Domnul Iurie Țap:

Prima mea întrebare este adresată ministrului afacerilor interne și ține de cazul profesorilor de la rețeaua de licee „Orizont”.

După cum este bine cunoscut, în data de 6 septembrie, un grup de profesori a fost reținut și scoși din țară.

Ulterior, printr-un comunicat de presă, SIS-ul a vorbit despre declararea acestora drept indezirabili și escortarea, îndepărtarea sub escortă.

A doua zi, în data de 7 septembrie, doamna directoare a Biroului Migrație și Azil, autoritatea competentă de a... regimul străinilor, declara că autoritatea sau instituția pe care o conduce nu a fost implicată în acest caz, iar ulterior au fost făcute publice copiile deciziilor datate cu 5, 6 septembrie, care în data de 10 septembrie au fost expediate de la minister către Serviciul Poștal și care au ajuns la destinatari tocmai în seara zilei de 11.

Deci, dacă e să judecăm după informațiile care au fost făcute publice, avem o situație de falsificare a documentelor publice, fals și uz de fals.

În acest sens, solicit ministrului afacerilor interne explicații asupra acestui caz.

Întrebarea a doua este adresată ministrului economiei și infrastructurii și ține de problema privatizării Companiei „Air Moldova”, care recent a fost realizată.

Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice prevede un mecanism clar de administrare. În parte, aș vrea să fim informați despre faptul ce a fost întreprins de către Guvern, respectiv minister, întru ameliorarea situației în ultimii 2–3 ani.

Și, pe de altă parte, fundamentarea economico-financiară sau poate studiul de fezabilitate care ar demonstra necesitatea acestei privatizări.

Și voi reitera, domnule vicepreședinte, faptul că din sesiunea de primăvară au rămas mai multe întrebări și interpelări fără de răspuns.

În ședința din joia trecută am insistat asupra a două întrebări. Este vorba de cea adresată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și care ține de noua Lege a condominiului, problemă care afectează activitatea autorităților publice locale privind problemele de administrare a sectorului multietajat și, în parte, de prestare a serviciilor de utilități publice apă-canalizare.

Și, respectiv, întrebarea către ministrul economiei și infrastructurii privind necesitatea revederii Legii nr. 1402 din 2002, Legea privind serviciile publice de gospodărie comunală, care nu corespunde, este depășită, nu corespunde prevederilor Strategiei naționale de descentralizare, dar și Strategiei de reformă a administrației publice 2016–2020, pași care derivă din Planul național și Acordul de Asociere pe care Moldova și l-a asumat și trebuie să-l transpună.

Solicit respectuos ca Guvernul, miniştrii respectivi să-şi onoreze obligaţiunile constituţionale şi să prezinte răspunsurile respective.

De altfel, astăzi trebuia să fiu la un seminar organizat de către Ambasada Franţei, împreună cu Congresul Autorităţilor Locale, în problemele ce ţin de reforma de descentralizare şi, spre regret, nu am un răspuns pentru ei în acest sens cu referire la Legea nr. 1402, care, de fapt, este legea care prevede serviciile de utilităţi publice, care spuneam că este depăşită şi, practic, autorităţile publice locale nu pot să asigure serviciile respective care sînt primordiale pentru cetăţeni.

Vă mulţumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Doamnă Bodnarenco,

Poftim.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulţumesc.

Оба мои вопроса касаются сегодня вопросов... проблем здравоохранения, и я адресую их Правительству Республики Молдова.

Ответ на оба вопроса прошу дать в устном виде здесь, в зале заседаний Парламента, и в письменном виде.

По данным Министерства здравоохранения, в Молдове ежедневно регистрируют по 3 случая заболевания раком молочной железы. Только в Кишиневе в 2017 году было зафиксировано около 350 случаев заболевания, у 1/3, у 102 пациенток диагностировали рак на поздней стадии.

В Бельцах – 48 пациенток, из них 17, то есть больше даже, чем 1/3, – на третьей, четвертой стадии болезни. В основном патологию обнаруживают у женщин старше пятидесяти лет. В структуре онкологических заболеваний у женщин рак молочной железы занимает первое место – почти 20%.

Ежегодно в мире от рака молочной железы умирают 77 тысяч женщин, около 30% среди умерших – женщины трудоспособного возраста. В 40% выявленных случаев пациентки не достигли возраста 65 лет.

Думаем, что фактическое число заболевших раком молочной железы в Молдове и ушедших из жизни по этой причине, гораздо выше. Цифры неточны, потому что многие женщины, особенно из сельской местности, не проходят обследования, а лицам третьего возраста зачастую не делают вскрытие после смерти.

На днях Министерство труда, здравоохранения и социальной защиты запустило информационную кампанию о методах

диагностики и лечения рака молочной железы. Это, конечно, очень хорошо, но только болезни не выявляют никакими телевизионными передачами, и мы больше чем уверены, что для всех женщин Молдовы, особенно для пожилых женщин, проживающих в сельской местности, не хватит информационных листовок, которые, возможно, будут отпечатаны вышеназванным министерством.

Реально снижают уровень смертности от рака молочной железы периодические рентгенографические обследования молочной железы. Например, в Швеции после введения массового обязательного маммографического обследования женской части населения риск смерти уменьшился на 30%.

Согласно данным Национального института рака в США, которые обобщили результаты восьми крупных международных исследований, проведенных в различных центрах по изучению маммографического скрининга рутинный скрининг с интервалом в один – два года, включающий маммографию и клиническое исследование, может сократить смертность от рака молочной железы на 1/3 у лиц пятидесяти лет и старше.

Ежегодно в Молдове около 90% профилактического фонда из фонда страховой медицины не используются и в конце года перераспределяются на другие статьи бюджета страховой медицины.

Сейчас мы находимся в процессе подготовки всех трех бюджетов: и государственного, и бюджета социального страхования, и бюджета страховой медицины.

Мой вопрос следующий: Министерство здравоохранения, кроме информационной кампании, какие практические меры предусматривает на 2019 год для того, чтобы снизить заболеваемость, повысить выявление случаев заболеваемости раком молочной железы, и предусмотрены ли на... маммографическое обследование какие-то средства, и планируется ли Министерством сделать маммографическое обследование женской части населения Молдовы обязательным?

Второй вопрос касается больных сахарным диабетом. На сегодняшний день инсулином диабетиками обеспечиваются в достаточных объемах. По таблеткам есть много нареканий в связи с тем, что они бывают не всегда, и не всегда те наименования, которые прописывает врач.

Что касается приборов для определения сахара и тест-полосок к ним, то обеспечение ими находится сегодня на абсолютно... обеспечение ими больных сахарным диабетом первого и второго типа находится на абсолютно недостаточном уровне.

Вопрос такой же, как и первый. Планируют ли Правительство, министерство включить обеспечение тест-полосками в достаточном количестве и обеспечение приборами для определения сахара в достаточном количестве всех диабетиков Республики Молдова? Какие деньги будут заложены на эти средства в бюджет 2019 года, и какие еще меры для обеспечения диабетиков всем нужным для... скажем, более легкого течения их заболевания предусматривает наше Правительство?

Спасибо.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Țap,

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Doar urma să precizez că ambele răspunsuri solicit să fie în scris, dar și în plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Ședința este închisă.

Mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 16.52.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*